

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra krizového řízení

**Vybrané aspekty profesní přípravy Vězeňské
služby České republiky**

Diplomová práce

**Selected Aspects of the Professional Training of the Prison
Service of the Czech Republic
Master thesis**

VEDOUCÍ PRÁCE

Mgr. Lenka JAKUBCOVÁ, Ph.D.

AUTOR PRÁCE

Bc. Aleš MARTINEK

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Brně, dne 14. 03. 2023

.....
Bc. Aleš MARTINEK

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Mgr. Lence JAKUBCOVÉ, Ph.D. za odborné vedení, konzultace a věcné připomínky, které jsem aplikoval při zpracování této diplomové práce.

ANOTACE

Téma diplomové práce je Vybrané aspekty profesní přípravy Vězeňské služby České republiky. Hlavním cílem práce je představit ucelený přehled přípravy příslušníků na testy odborné profesní přípravy, zejména u fyzických testů a střeleckých testů. V teoretické části charakterizují systém, legislativu a změny, které byly provedeny v rámci profesní přípravy u příslušníků vězeňské služby, též popis vybraných zbraní a výcviků, které jsou nedílnou součástí přípravy na jednotlivé testování profesní přípravy. V praktické části vyhodnotím dotazníkové šetření provedené mezi příslušníky vězeňské služby, s cílem zjistit, zda současná profesní příprava je dostačující a efektivní, kdy se pokusím navrhnout změny, které by mohly vést k vyšší efektivitě přípravy na jednotlivé testy.

KLÍČOVÁ SLOVA

* příslušník * vězeňská služba * profesní příprava * fyzické testy * střelecké testy
* zbraně * výcvik *

ANNOTATION

The topic of my chosen work is Selected aspects of a professional training of the Prison Service of the Czech Republic. The main aim of this thesis is to describe a comprehensive overview of a training of Prison Service members for the professional competence tests, especially physical and shooting tests. The theoretical part deals with a scheme, a legislation and changes, which have been made in connection with a professional training of Prison Service members of the Czech Republic. The work further includes a description of all kinds of firearms and the physical training, which is an integral part of individual tests of a professional training. The practical part includes an evaluation of a questionnaire survey conducted with members of the Prison Service. In this part is also evaluated the efficiency of a preparation for these tests and a verification of the authors hypothesis at the beginning of the survey.

KEYWORDS

* prison guard * prison service * professional training * physical tests * shooting tests * firearms * training *

OBSAH

ÚVOD.....	7
TEORETICKÁ ČÁST	
1 VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR A LEGISLATIVA.....	10
1.1 Vězeňská služba z hlediska jejího dělení	11
1.2 Přijetí příslušníka do služebního poměru.....	12
1.2.2 Průběh přijímacího řízení uchazečů k VS ČR	15
1.3 Vznik služebního poměru k VS ČR	16
1.4 Legislativa a interní akty řízení ve VS ČR	17
2 KATEGORIZACE A STRUKTURA PROFESNÍ PŘÍPRAVY	18
2.1 Základní profesní příprava.....	18
2.2 Nástupní kurz typu "A" (ZOP – A).....	19
2.3 Teoretická příprava	20
2.4 Praktická příprava	21
2.5 Organizace učebních skupin v rámci profesní přípravy.....	22
2.6 Profesní příprava v organizačních jednotkách.....	23
2.6.1 Učební cíle a zásady výcviku profesní přípravy	24
2.6.2 Hodnocení profesní přípravy	24
2.6.3 Úkoly a povinnosti příslušníků	25
2.6.4 Úkoly a povinnosti příslušníků na vedoucích pozicích.....	26
2.6.5 Povinnosti ostatních příslušníků	27
3 FYZICKÉ TESTY, KONDIČNÍ PŘÍPRAVA A SEBEOBRANA	28
3.1 Historický vývoj fyzických prověrek (1993-2023)	28
3.1.1 Etapa 1 – (Rok 1993 - NGŘ č. 7/1993)	29
3.1.2 Etapa 2 – (Rok 1994 - NGŘ č. 2/1994)	30
3.1.3 Etapa 3 – (Rok 1998 - NGŘ č. 26/1997)	31

3.1.4	Etapa 4 – (Rok 2003 - NGR č. 59/2002)	33
3.1.5	Etapa 5 – (Rok 2004 - NGR č. 35/2003)	34
3.1.6	Etapa 6 – (Rok 2010 - NGR č. 2/2010)	36
3.2	Obsah, popis a bodové hodnocení testů tělesné zdatnosti	37
3.2.1	Kritéria hodnocení pro splnění tělesné přípravy	42
3.3	Kondiční příprava	43
3.4	Sebeobrana a použití donucovacích prostředků	46
4	STŘELECKÁ PŘÍPRAVA A OSTRÉ ŠKOLNÍ STŘELBY.....	48
4.1	Použití střelné zbraně příslušníků VS ČR.....	48
4.2	Omezení a povinnosti při použití střelné zbraně.....	50
4.3	Služební zbraně příslušníků VS ČR	51
4.4	Střelecká příprava	57
4.5	Ostré školní střelby.....	59
PRAKTICKÁ ČÁST		
5	ANALÝZA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	64
5.1	Hypotézy	65
5.2	Vyhodnocení a analýza	66
5.3	Návrhy a doporučení	94
	ZÁVĚR.....	96
	SEZNAM ZKRATEK.....	98
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	100
	SEZNAM PŘÍLOH	105
	PŘÍLOHY PRÁCE.....	106

ÚVOD

Při volbě tématu pro svou diplomovou práci jsem došel k závěru, že téma, které si zvolím, by mělo být blízké k mé dlouholeté praxi a také kde mám určité profesní zkušenosti. Od roku 2005 jsem ve služebním poměru příslušníka Vězeňské služby České republiky a nyní vykonávám funkci vrchního inspektora pro dozorčí službu ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence v Brně. Mojí pracovní náplní je plánovat, vést a koordinovat službu sedmnácti dozorců na oddělení výkonu vazby a trestu, kterým jsem přímým nadřízeným. Součástí plánování je i rozvrhnout daným příslušníkům každoroční prověrky tělesné zdatnosti, kondiční přípravu a střeleckou přípravu na ostré školní střelby. Právě těmito aspekty, které spadají do profesní přípravy příslušníků Vězeňské služby ČR, se budu v této práci zabývat. Tedy zvolené téma je Vybrané aspekty profesní přípravy Vězeňské služby České republiky.

Myslím si, že můžu zhodnotit a analyzovat problematiku spojenou s přípravou příslušníků na dané aspekty, jelikož každý rok absolvuji všechny testy, které musí každý příslušník ve služebním poměru v kalendářním roce splnit. Profesní příprava prošla řadou významných změn, na které se v práci zaměřím a podrobně se jí pokusím charakterizovat, nejen z teoretického hlediska, ale i z pohledu několikaleté praxe.

Cílem mé práce v teoretické části je tedy nejen vysvětlit a analyzovat jednotlivé přípravy v rámci profesní přípravy, ale také charakterizovat a vymezit činnosti spjaté s touto problematikou. Hlavně jde o činnosti, které organizuje generální ředitelství Vězeňské služby ČR ve formě nařízení a podle nich se musí všechny organizační jednotky v celé České republice řídit.

V první kapitole své práce se chci zabývat představením Vězeňské služby České republiky. Tento bezpečnostní sbor spadá pod ministerstvo spravedlnosti. Vymezím organizační jednotky z hlediska jejího dělení. Dále se budu zabývat podmínkami, které musí ze zákona splnit každý uchazeč o přijetí do služebního poměru. Popíšu průběh přijímacího řízení a vznik služebního poměru k Vězeňské službě ČR. V poslední části této kapitoly se zaměřím na legislativu

a výčet nejdůležitějších právních předpisů dopadajících na činnost Vězeňské služby České republiky.

V druhé kapitole budu charakterizovat kategorizaci a strukturu profesní přípravy. Zaměřím se na základní profesní přípravu a nástupní kurz nově přijatých příslušníků. Tento nástupní kurz se zaměřuje zejména na všestrannou přípravu příslušníků na začátku služebního poměru ve Vězeňské službě České republiky. Dále vymezím teoretickou a praktickou část v rámci základního odborného kurzu. Popíšu organizaci učebních skupin v rámci profesní přípravy. Zaměřím se na profesní přípravu v organizačních jednotkách. Budu se zabývat učebními cíli a zásadami výcviku profesní přípravy. V poslední části si také vymezíme jednotlivé úkoly a povinnosti na všech úrovních příslušníků VS ČR.

Třetí kapitola bude pojednávat o aspektech fyzických testů, na které navazuje kondiční příprava a v neposlední řadě výcvik a přezkoušení sebeobrany. Popíšu historický vývoj fyzických prověrek a jejich etapy od roku 1993 až po současnost. Pro praktickou část vymezím obsah, popis a kritéria bodového hodnocení pro splnění tělesné zdatnosti. V podkapitolách pak budu charakterizovat problematiku kondiční přípravy, sebeobrany a použití donucovacích prostředků.

Čtvrtá kapitola pojednává o střelecké přípravě a ostrých školních střelbách. Zde vymezím použití střelné zbraně ve smyslu zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, a také omezení a povinnosti po použití střelné zbraně ve službě. Dál popíšu a představím zbraně, které jsou nedílnou součástí výzbroje příslušníka při výkonu služby. Také se zde budu zabývat střeleckou přípravou, která předchází ostrým školním střelbám, a podrobně tyto aspekty budu analyzovat.

V následující praktické části své práce se zaměřím na problematiku příprav u fyzických testů a ostrých školních střelb. Obsahem bude vlastní empirické výzkumné šetření ve formě dotazníkového šetření, kterého se zúčastnili příslušníci v přímém výkonu služby. Zde budu analyzovat, vyhodnocovat dotazníkové šetření a porovnávat se stanovenými hypotézami, ale také sumarizuji výsledky dotazníkového šetření. Cílem šetření bude zjištění názoru na danou problematiku a vyhodnocení efektivity přípravy vybraných aspektů.

Podle výsledku získaných v dotazníkovém šetření, pak potvrdím nebo vyvrátím stanovené hypotézy a navrhnu změny, které by měly vést k efektivnějšímu a optimálnějšímu přístupu k přípravě i výcviku u příslušníků nebo zaměstnavatele.

Jako hlavní metody zkoumání při psaní této práce použiji teoretickou analýzu a syntézu, dále pak komparaci. Také využiji metodu empirické sondy ve formě dotazníkového šetření.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Vězeňská služba ČR a legislativa

Vězeňská služba České republiky byla zřízena zákonem České národní rady ve smyslu § 1 zákona č. 555/1992 Sb.¹, o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky ze dne 17. 11. 1992 s účinností od 1. ledna 1993.

Vězeňská služba České republiky (dále jen „VS ČR“) je ozbrojeným bezpečnostním sborem, správním úřadem a účetní jednotkou, poskytovatelem zdravotních služeb, zajišťuje výkon vazby, výkon zabezpečovací detence a výkon trestu odnětí svobody a v rozsahu stanoveném tímto zákonem ochranu pořádku a bezpečnosti při výkonu soudnictví a správě soudů a při působení státních zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti, včele resortu stojí generální ředitel Vězeňské služby České republiky, její působnost je na území České republiky, nestanoví-li zvláštní právní předpis či vyhlášená mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal parlament souhlas a ke které je Česká republika vázána.

Za podmínek, v rozsahu a způsobem stanoveným mezinárodní smlouvou je příslušník vězeňské služby a občanský zaměstnanec vězeňské služby oprávněn působit na území jiného státu v rámci mírové anebo jiné operace, které se Česká republika účastní na základě rozhodnutí mezinárodní organizace, jíž je Česká republika členem nebo s kterou má uzavřeny příslušné mezinárodní smlouvy. Příslušník vězeňské služby a občanský zaměstnanec vězeňské služby je oprávněn působit na území jiného státu též na základě rozhodnutí příslušného orgánu nebo instituce Evropské unie, anebo je-li vyslán k plnění úkolů na podkladu rozhodnutí ministra se souhlasem příslušného orgánu cizího státu či na žádost příslušného orgánu cizího státu, plní úkoly jí stanovené podle § 2 zákona č. 555/1992 Sb. a podle dalších právních předpisů. Vězeňská služba České republiky je zřízena ze zákona.²

¹ Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky ve znění pozdějších předpisů.

² Základní informace – Vězeňská služba České republiky. Generální ředitelství – Vězeňská služba České republiky. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/sekce/zakladni-udaje>.

1.1 Vězeňská služba z hlediska jejího dělení

Vězeňská služba ČR se dělí na organizační jednotky a těmi jsou:

- generální ředitelství,
- vazební věznice (celkem 10 v ČR),
- věznice (celkem 25 v ČR),
- ústavy pro výkon zabezpečovací detence (celkem 3 v ČR),
- Akademie Vězeňské služby ČR ve Stráži pod Ralskem

Obrázek č. 1 – Celorepubliková mapa organizačních jednotek Vězeňské služby České republiky.³

Věznice, vazební věznice a detenční ústavy v ČR

³ MĀSIAROVÁ, Lucie. Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky, Praha 2021, s. 17. Dostupné z <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni/statistiky/rocenky/statisticka-rocenka-2021.pdf>.

Dále se Vězeňská služba ČR dělí následovně:

- **vězeňská stráž** – jejím úkolem je střežit, předvádět a eskortovat osoby ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody, dále střežit vazební věznice, věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence,
- **justiční stráž** – která zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství, Ministerstva spravedlnosti a v jiných místech jejich činností,
- **správní službu** – jejím úkolem je rozhodovat ve správním řízení a zabezpečit organizační, ekonomickou, vzdělávací, výchovnou, zdravotnickou a další odbornou činnost,
- **pověřené orgány Vězeňské služby** – tento orgán má postavení a plní úkoly policejního orgánu v řízení o trestných činech osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, které byly spáchány v prostorách vazebních věznic, věznic nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence.

Příslušníci vězeňské služby mohou být za krizových situací, kdy nestačí síly a prostředky integrovaného záchranného systému, především Policie České republiky (nebo dále také „Policie ČR“), povoláni k plnění úkolů po nezbytně dlouhou dobu. Nabývají dle zvláštního předpisu práv a povinností Policie ČR podle § 24 a odst. 1 a 2 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční stráži České republiky a dle ustanovení § 22 odst. 1 až 4 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky⁴. O takovém případném rozhodnutí aktivování, rozhoduje pouze vláda České republiky.⁵

1.2 Přijetí příslušníka do služebního poměru

Podmínky pro přijetí do služebního poměru jsou do všech bezpečnostních složek stejné. Tyto podmínky jsou upraveny v zákoně č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Pod tento zákon spadají příslušníci Vězeňské služby České republiky, Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Celní správa České republiky,

⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Ustanovení § 24 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb.

Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

V ustanovení § 13 zákona č. 361/2003 Sb.⁶ jsou vymezeny předpoklady pro přijetí do služebního poměru následovně:

Do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky (dále jen „občan“), a který:

- a) o přijetí písemně požádá,
- b) je starší 18 let,
- c) je bezúhonný,
- d) splňuje stupeň vzdělání stanovený pro příslušné služební místo, na které má být ustanoven,
- e) je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý k výkonu služby,
- f) je plně svéprávný,
- g) je oprávněn seznamovat se také s utajovanými informacemi dle zvláštního právního předpisu, má-li být ustanoven na služební místo, pro které se tato způsobilost vyžaduje,
- h) není členem politické strany či politického hnutí, a jde-li o služební poměr příslušníka zpravodajské služby, ani odborové organizace,
- i) nevykonává jinou výdělečnou činnost, s výjimkou činnosti podle § 48 odst. 4 písm. c) až e), h) a i) a § 68 odst. 2, a není členem řídicích či kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost.

Předpoklady uvedené pod písmeny h) a i) prokazuje občan čestným prohlášením.

1.2.1 Podmínky přijímacího řízení uchazeče k VS ČR

Bezúhonnost se dokazuje opisem z evidence Rejstříku trestů, jež zajišťuje Vězeňská služba ČR. V rámci prověrky uchazeče jsou používány operativní evidence Policie ČR. Fyzická, zdravotní a osobnostní způsobilost se prokazuje

⁶ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů v platném znění.

v průběhu přijímacího řízení, jehož součástí je i vyšetření zaměřené na vyšetření přítomnosti omamných a psychotropních látek. Fyzická způsobilost se ukazuje testy tělesné zdatnosti, zdravotní způsobilost je zhodnocena posudkovým lékařem VS ČR a osobnostní způsobilost se prověřuje psychologickým vyšetřením.⁷

Prověrka tělesné zdatnosti se skládá z testů: **člunkový běh 4 x 10 m**, **celomotorický test** (po dobu dvou minut opakovaně stoj spatný – dřep – leh na břicho – dřep – stoj spatný), **klik – vzpor ležmo** (opakovaně) – hodnotí se počet správně provedených cviků bez přerušení, **leh – sed** (opakovaně) po dobu **2 minuty**, **běh na 1000 metrů** na čas.⁸

Souhrnná zdravotní prohlídka zhodnotí zdravotní kvalifikaci k výkonu služby. Přísné zdravotní podmínky jsou prevencí případným poruchám zdraví v důsledku nesnadných podmínek služby. Osobnostní schopnost se prokazuje psychologickým vyšetřením, které je nastaveno na zjišťování osobnostních předpokladů nezbytných pro výkon služby na služebním místě strážný nebo dozorce. Uchazeči se zúčastní zhruba čtyř hodinového vyšetření, v jehož průběhu vyplňují osobnostní dotazníky, podrobují se zkouškám a účastní se řízeného dialogu s psychologem. Rezultátem vyšetření je souhrnné posouzení vhodnosti uchazeče pro výkon služby. Psychologické vyšetření provádějí jedině osvědčení psychologové. Pokud uchazeč nesplní kritéria potřebná pro přijetí, může další psychologické vyšetření podstoupit nejdříve za dva roky.⁹

Splnění všech podmínek přijímacího řízení do služebního poměru příslušníka Vězeňské služby ČR uchazeč prokázal, že je schopný vykonávat náročné povolání. V praxi však musí prokázat svou fyzickou a psychickou odolnost, která je o hodně náročnější než samotné přijímací řízení. Služební poměr v každém bezpečnostním sboru má své specifické znaky a každý, kdo chce vykonávat práci příslušníka, musí být odolný.

⁷ Služební poměr | Vězeňská služba České republiky. Generální ředitelství | Vězeňská služba České republiky [online]. Copyright © 2023 Vězeňská služba České republiky [cit. 13. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/sekce/sluzebni-pomer-prislusnika-vs-cr>.

⁸ Nařízení generálního ředitele č. 2/2010, *kterým se stanoví požadavky na tělesnou zdatnost uchazečů o přijetí do služebního poměru příslušníka Vězeňské služby České republiky a příslušníků Vězeňské služby České republiky.*

⁹ Služební poměr | Vězeňská služba České republiky. Generální ředitelství | Vězeňská služba České republiky [online]. Copyright © 2023 Vězeňská služba České republiky [cit. 13. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/sekce/sluzebni-pomer-prislusnika-vs-cr>.

- **Fyzická a psychická odolnost**

Vztah fyzické a psychické odolnosti je oboustranný. Fyzická odolnost má účinek na tu psychickou a naopak. Postupem života je nutno podporovat obě tyto složky, tedy nezanedbávat žádnou z nich.

- **Odolnost**

Odolnost může být vyznačována hodně způsoby. Někteří jí popisují jako schopnost lidského organismu zvládat na něj kladené požadavky (zátěže). Jedná se o faktor, díky kterému si pod kladenými nároky dokáže organismus zachovat psychické a fyzické zdraví.

- **Fyzická odolnost**

Fyzická odolnost je vymezena jako velikost nároků, které jedinec dokáže bez výraznějšího energetického úsilí nebo bez výrazných změn chování, signalizujících oslabení rovnováhy, zhoršení zdravotního stavu a podobně.

- **Psychická odolnost**

Psychickou odolností je možno chápat jako schopnost organismu přiměřené obrany proti stresům, případně jejich kompletní vnímání, s ohledem na odlišnou míru této odolnosti u různých jedinců.¹⁰

1.2.2 Průběh přijímacího řízení uchazečů k VS ČR

Přijímací řízení se zahajuje za předpokladu volného služebního místa s uchazečem, jenž splňuje všechny uvedené podmínky, doručí písemnou žádost o přijetí do služebního poměru, životopis a podepíše souhlas s nakládáním osobních údajů po dobu přijímacího řízení. Uchazeč je vyzván k informativnímu pohovoru, kde je seznámen s textem služební smlouvy, předpokládaným dnem vzniku služebního poměru, druhem služebního poměru a dobou jeho trvání, služebním zařazením, místem služebního působiště, dobou služby, výší služebního příjmu a výplatním termínem, délkou dovolené, předpoklady výkonu služby a podmínkami ukončení služebního poměru. Přijímací řízení zpravidla trvá 2 měsíce. V jeho průběhu uchazeč absolvuje psychologické vyšetření, zdravotní prohlídku, prověrku fyzické zdatnosti a další personální řízení.

¹⁰ SVĚRÁK, Vít a Jan VÁŇA, ed. *Profesní příprava v ozbrojených složkách ČR, státní a veřejné správě – její podíl na snižování kriminality: sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference Profesní příprava v ozbrojených složkách ČR, státní a veřejné správě - její podíl na snižování kriminality konané na Policejní akademii České republiky v Praze*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-525-7. str. 14-15.

Od přijímacího řízení mohou obě strany kdykoliv v jeho průběhu odstoupit.¹¹

Každý uchazeč je o výsledku přijímacího řízení vyrozuměn písemně. Důvody nepřijetí se neoznamují. Personální údaje nepřijatých uchazečů se v souladu s výše uvedeným zákonem archivují ještě další tři roky a pak jsou zničeny.

1.3 Vznik služebního poměru k VS ČR

Služební poměr vznikne dnem uvedeným v rozhodnutí služebního funkcionáře s personální pravomocí, kterou je příslušník k příslušnému datu ustanoven na služební místo a složením služebního slibu. Služební poměr je s nově nastupujícím příslušníkem sjednán na dobu určitou v trvání maximálně tři let. Do služebního poměru na dobu neurčitou se začlení příslušník dnem, jenž následuje po uplynutí služebního poměru na dobu určitou, za podmínky že úspěšně provedl služební zkoušku a podle závěru služebního hodnocení dosahuje alespoň dobrých výsledků ve výkonu služby. Základní odborná příprava (dále jen „ZOP“) – každý nově přijatý příslušník do služebního poměru musí absolvovat základní odbornou přípravu.¹²

¹¹ Služební poměr | Vězeňská služba České republiky. Generální ředitelství | Vězeňská služba České republiky [online]. Copyright © 2023 Vězeňská služba České republiky [cit. 13.02.2023]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/sekce/sluzebni-pomer-prislusnika-vs-cr>.

¹² Tamtéž.

1.4 Legislativa a interní akty řízení ve VS ČR

Právní předpisy dopadající na činnost Vězeňské služby České republiky. Nás budou nejvíce zajímat zákony, nařízení a metodické pokyny, které souvisí s výkonem služby a zároveň s profesní přípravou příslušníků VS ČR:

- ústavní zákon č. **1/1993 Sb.**, *Ústava České republiky*,
- usnesení předsednictva České národní rady č. **2/1993 Sb.**, *o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky*,
- zákon č. **361/2003 Sb.**, *o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*,
- zákon č. **555/1992 Sb.**, *o Vězeňské a justiční stráží České republiky*,
- zákon č. **273/2008 Sb.**, *o Policii České republiky*,
- zákon č. **119/2002 Sb.**, *o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)*,
- zákon č. **412/2005 Sb.**, *o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti*,
- zákon č. **40/2009 Sb.**, *trestní zákoník*,
- zákon č. **141/1961 Sb.**, *o trestním řízení soudním (trestní řád)*,
- **nařízení generálního ředitele (NGŘ)**,
- **nařízení ředitele organizační jednotky (NŘ)**,
- **metodické pokyny k profesní přípravě ve věznicích.**

2 Kategorizace a struktura profesní přípravy

2.1 Základní profesní příprava

Příslušníci Vězeňské služby České republiky musí zvládat nejenom své povinnosti v rámci služby a svého zařazení na služebním místě, ale každoročně v rámci služební a profesní přípravy, také různá školení, fyzické testy, střelecké testy na střelnicích a kondiční přípravu. Jako v každé oblasti, tak i v profesní přípravě VS ČR došlo v průběhu let k velkým změnám. Změnily se podmínky, názvy profesní přípravy, jednotlivá cvičení fyzických testů, zbraně ve službě a tím i střelecké testy, hodnocení jednotlivých disciplín a také věkové hranice, do které se příslušník věkem řadí. Tyto změny musí být vždy upraveny ve sbírce nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR, kterou ukládá, za jakých podmínek v daném roce, bude profesní příprava probíhat. Nařízení má vždy své číslo a rok, ve kterém toto nařízení nabývá účinnosti. Pokud je nové nařízení vyhlášeno, vždy se staré nařízení musí zrušit. Profesní přípravu lze rozdělit do dvou kategorií:

- **Nástupní kurz typu “A“ (ZOP – A)**
- **Profesní příprava v organizačních jednotkách**

Součástí základní odborné přípravy příslušníka VS ČR je v souladu s ustanoveními § 11 a § 12 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, povinnost udělat v období do 3 let od přijetí do služebního poměru služební zkoušku. Této služební zkoušce předchází třídní opakovací přípravný kurz realizovaný lektory Akademie VS, čtvrtý den probíhá samotná zkouška, kdy předsedou komise je ředitel nebo 1. zástupce ředitele vybrané věznice, doplnění o další členy komise, kteří jsou vedoucí oddělení totožné věznice jako ředitel a poslední člen komise je jeden z učitelů Akademie VS ČR.¹³

¹³ Základní odborná příprava – příslušníci | Vězeňská služba České republiky. Generální ředitelství | Vězeňská služba České republiky [online]. Copyright © 2023 Vězeňská služba České republiky [cit. 13. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/akademie-vs-cr/sekce/zop-a>.

2.2 Nástupní kurz typu “A“ (ZOP – A)

Tento nástupní kurz se zaměřuje zejména na všestrannou přípravu příslušníka na začátku jeho první profesní informovanosti ve Vězeňské službě České republiky. Je vytvářen syntézou složek rozumových, mravních, tělesných, estetických a environmentálních výchov. Učební záměr je složen tak, aby si nový příslušník Vězeňské služby ČR osvojil zákony, předpisy a nařízení upravující výkon služby vězeňské a justiční stráže. Ihned po přijetí do služebního poměru se příslušník seznámí s novým prostředím, kde bude pracovat a také dostane základní informace o práci ve Vězeňské službě ČR. Také se dále obeznámí s organizační skladbou a chodem příslušného organizačního článku. Před zahájením do nástupního kurzu se také musí seznámit s vybranými předpisy, které příslušníkovi poskytne dostat se na identickou úroveň teoretických znalostí potřebných pro pokračování v další profesní přípravě. V této začínající fázi je příslušník cíleně regulován pracovníkem, který je zodpovědný za vzdělání příslušníků a současně má k dispozici potřebné předpisy v souladu s platnou právní úpravou (NGŘ č. 26/2001).¹⁴

Následně v tomto období je vypracován jednotný plán, ve kterém jsou obsaženy jednak právní normy, s nimiž se musí každý nový příslušník seznámit, tak i činnosti, kterých se musí účastnit. Nástupní kurz se může rozdělit na část teoretické přípravy probíhající v Institutu vzdělávání Vězeňské služby České republiky ve Stráži pod Ralskem, další částí je praktická příprava, kterou příslušníci absolvují ve svých organizačních článcích a poslední část na konci nástupního kurzu je samotná služební zkouška, kterou vykonají všichni příslušníci, kteří byli klasifikováni, a splnily všechny podmínky Institutu vzdělávání ve Stráži pod Ralskem. Tato zkouška probíhá na konci třetího soustředění a po úspěšném absolvování dostávají příslušníci osvědčení o splnění nástupního kurzu.¹⁵

¹⁴ Nařízení generálního ředitele č. 26/2001, *o organizaci vzdělávací činnosti ve Vězeňské službě České republiky*.

¹⁵ Obsah základní profesní přípravy – TEORETICKÉ ZPRACOVÁNÍ PROBLÉMU. 5dok SE – documents sharing platform [online]. Copyright ©. 2023 [cit. 13. 02. 2023]. Dostupné z: <https://5dok.org/article/obsah-z%C3%A1kladn%C3%AD-profesn%C3%AD-p%C5%99%C3%ADpravy-teoretick%C3%A9-zpracov%C3%A1n%C3%AD-probl%C3%A9mu.zgw697e7>.

2.3 Teoretická příprava

Teoretická příprava je rozdělena do třech soustředění v Institutu vzdělávání Vězeňské služby ČR ve Stráži pod Ralskem. Výuka, při obvyklém režimu, trvá 13 týdnů, a to včetně vykonání závěrečné zkoušky a slavnostního zakončení kurzu. S ohledem na časové překrývání jednotlivých postupně zahajovaných kurzů je v průběhu roku obvykle trvale obsazeno 6–7 tříd kurzů ZOP typu A.

V předmětných osnovách jsou zařazeny následující učební předměty:

Služební předměty:

- služební příprava
- výkon trestu odnětí svobody
- výkon vazby
- speciální příprava
- základy sebeobran

Humanitární předměty:

- právo
- psychologie
- pedagogika
- profesní etika
- modelové situace

První soustředění:

Vyučování v tomto stadiu probíhá prověřováním vědomostí získaných před nástupem do kurzu, dále pak formou přednášek, výkladů a seminářů týkajících se služebních a humanitních předmětů, řádů a předpisů, teorie střelby, nauky o zbraních, teorie sebeobran, zdravotědy poté probíhají debaty k daným tématům. Praktická část probíhá formou nácviku prohlídky na modelové cele, příkládání donucovacích prostředků, nácviku kontroly balíčků, vypisování dokumentace, střelby z pistole a revolveru, techniky sebeobran, plavání, kondiční přípravy, relaxačních technik. Po ukončení výuky je činnost směřována,

tak aby došlo k praktickému procvičování naučených znalostí a dovedností v organizačních jednotkách.¹⁶

Druhé soustředění:

Při zahájení druhého školního soustředění probíhá kontrola plánu praktické přípravy. Směřuje k posouzení splněných úkolů z první části praktické přípravy a získání informací o jejím postupu ve srovnání s vedenou dokumentací o jejím průběhu. Po provedení vyhodnocení jsou doplněny další úkoly, které budou doplněny do druhé části praktické přípravy. Další vyučování postupuje k prohlubování už nabitých znalostí a praktických dovedností způsobem opakováním, cvičením a formou seminářů. Dále pokračuje druhá část teoretického vyučování, které je doplňována dalšími poznatky stejným způsobem jako v prvním soustředění. Součástí teoretického vyučování je i návštěva Památníku vězeňství v Praze, který se nachází ve Vazební věznici Praha-Pankrác.¹⁷

Třetí soustředění:

Poslední soustředění lze chápat jako místo pro procvičování a upevnování už naučených teoretických i praktických znalostí. Výuka je zakončena závěrečným známkováním v každém předmětu. Na konci tohoto soustředění a ukončení celého nástupního kurzu je souhrnná zkouška na prověření teoretických i praktických služebních dovedností formou komisionální závěrečné zkoušky.

2.4 Praktická příprava

V průběhu praktické přípravy příslušník procvičuje poznatky, které se naučil v teoretické části v Institutu vzdělávání ve Stráži pod Ralskem. Tato praxe se uskutečňuje podle daného plánu, který hlavně respektuje probrané učivo a dále se odvíjí od specifik jednotlivých organizačních článků (věznice, vazební věznice, soudy, státní zastupitelství). Rozvrhy na jednotlivé soustředění praktické přípravy si plánují organizační články samostatně ve spolupráci

¹⁶ Tamtéž. Srov. s MĀSIAROVÁ, Lucie. Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky, Praha 2021, s. 38-40. Dostupné z <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni-statistiky/rocenky/statisticka-rocenka-2021.pdf>.

¹⁷ Tamtéž.

s Institutem vzdělávání. Plánování vychází z profilace organizačního článku, nebo i z funkce příslušníka. Plán určuje jednak činnost, tak i pracoviště nebo stanoviště, kde bude praktická příprava probíhat, minimální délku jednotlivé části praktické přípravy, její uspořádání a způsob jejího hodnocení. Hodnocení bude probíhat po projití jednotlivých částí praktické přípravy, a to na podkladu zpracovaných kritérií. K vedení průběhu a výsledků praktické přípravy slouží tzv. „Záznam o průběhu základní profesní přípravy“. Tímto záznamem je vybaven příslušník hned po nástupu do služebního poměru, a který je po ukončení zkušební doby uschován do jeho osobního spisu. Na konci praktické přípravy školitel zpracuje její průběh a dosažený výsledek oznámkuje. Koncepce základní profesní přípravy pro příslušníky Vězeňské služby ČR je zapojena do Programu celoživotního vzdělávání pracovníků VS ČR, který navazuje na kariérní řád pracovníků Vězeňské služby ČR. Smyslem nové koncepce je zabezpečit flexibilitu přípravy nových příslušníků nastupujících k Vězeňské službě České republiky, a dát možnost k těsnému propojení s praxí.¹⁸

2.5 Organizace učebních skupin v rámci profesní přípravy

Pro účely výcviku a školení služební a profesní přípravy se zaměstnanci rozdělují do učebních skupin a podskupin. Tyto skupiny jsou důležité pro vykonání jak fyzických prověrek, tak na účasti ostrých školních střelbách. Rozdělení příslušníku lze vymezit níže uvedeným způsobem:

a) na generálním ředitelství:

1. učební skupina č. 1: Generální ředitel, náměstci generálního ředitele, ředitel kanceláře generálního ředitele, bezpečnostní ředitel, ředitelé odborů, ředitel Středního odborného učiliště, vedoucí oddělení, vedoucí samostatných úseků, ostatní příslušníci,

2. učební skupina č. 2: Ostatní zaměstnanci;

b) ve věznicích:

1. učební skupina č. 1 – ředitel věznice, zástupci ředitele věznice, ředitel Vězeňské nemocnice, vedoucí oddělení a jejich zástupci, vedoucí

¹⁸ Tamtéž. Srov. s MĀSIAROVÁ, Lucie. Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky, Praha 2021, s. 38-40. Dostupné z <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni/statistiky/rocenky/statisticka-rocenka-2021.pdf>.

oddělení justiční strážce a jeho zástupce, vedoucí lékař, příslušníci oddělení prevence a stížností, instruktor – metodik služební přípravy a výcviku.

2. učební skupina č. 2 – příslušníci zařazení v oddělení vězeňské strážce a příslušníci justiční strážce, učební skupina se dále člení na podskupiny:

- a) č. 2 A – příslušníci vězeňské strážce,
- b) č. 2 B – příslušníci justiční strážce,
- c) č. 2 C – příslušníci určené k provádění eskort nebezpečných osob (dále jen „ENO“),

3. učební skupina č. 3 – příslušníci oddělení výkonu vazby, oddělení výkonu trestu, oddělení výkonu vazby a trestu nebo oddělení výkonu zabezpečovací detence,

4. učební skupina č. 4 – ostatní zaměstnanci.

c) v Akademii:

1. učební skupina č. 1: Ředitel Akademie, 1. zástupce ředitele Akademie, metodik pro vzdělávání v oblasti mezinárodní spolupráce, vedoucí oddělení a jejich zástupci, ostatní příslušníci,

2. učební skupina č. 2: Ostatní příslušníci.

Mimo výše uvedené učební skupiny se v každé organizační jednotce ustanovuje metodická a instruktorská skupina kombinovaná z příslušníků a zaměstnanců, kteří provádějí nebo po odborné stránce zabezpečují školení jednotlivých témat služební a profesní přípravy.¹⁹

2.6 Profesní příprava v organizačních jednotkách

Touto kapitolou jsem se zaměřil především na vybrané články nařízení ředitele Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence VS ČR Brno (dále jen „NŘ VVaÚpVZD Brno“) č. 1 z roku 2023, které se významně vztahuje k předmětné problematice.

Profesní přípravy se zúčastňují příslušníci v rozsahu stanoveném takzvaným „*Plánem školení*“ a „*Hodnocením profesní přípravy*“. Profesní příprava z hlediska její struktury organizačních jednotek, je dále vymezována v rámci jednotlivých níže uvedených témat.

- téma 1 – tělesná příprava,

¹⁹ Nařízení generálního ředitele č. 8/2016, kterým se stanoví rozsah služební a profesní přípravy příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby České republiky, čl. 3 odst. 6.

- téma 2 – střelecká příprava a ostré školní střelby (dále jen „OŠS“),
- téma 3 – sebeobrana a použití donucovacích prostředků,
- téma 4 – taktika a provedení zákroku pod jednotným velením,
- téma 5 – taktika a provedení eskort nebezpečných osob (ENO).²⁰

2.6.1 Učební cíle a zásady výcviku profesní přípravy

Učební cíle a zásady školení a výcviku jsou zaměřeny na prohlubování a upevňování vědomostí a dovedností nezbytných k výkonu služby příslušníků, včetně jejich uplatňování při praktické činnosti. K tomu je nezbytné:

- výcvik maximálně přiblížit praktickému výkonu služby,
- klást důraz na kázeň a vystupování, na bezpečnost při provádění OŠS, tělesné přípravy, výcviku sebeobranu, jakož i při nácviu služebního zákroku pod jednotným velením a nácviu eskort nebezpečných osob,
- a zajistit příslušníkům vhodné podmínky pro výcvik profesní přípravy, včetně zajištění podmínek pro školení formou „*e-learningu*“.²¹

E-learning chápeme jako multimediální pomoc vzdělávacího postupu s použitím moderních informačních a komunikačních technologií, které jsou obvykle realizovány prostřednictvím počítačových sítí. Jeho hlavním cílem je v čase i prostoru svobodný a neomezený přístup ke vzdělávání.²²

2.6.2 Hodnocení profesní přípravy

Celkové hodnocení příslušníků se získá z hodnocení jednotlivých témat profesní přípravy, ze kterých musí být hodnoceni podle svého zařazení v příslušné učební skupině takto:

1. **splnil/a** – pokud je hodnocen/a stupněm splnil/a ze všech témat profesní přípravy, kterých se účastnil/a,
2. **nesplnil/a** – pokud nejsou splněna kritéria pro hodnocení splnil/a.

Příslušník, který v aktuálním roce absolvoval kurz základní odborné přípravy, je hodnocen ve věznici pouze z těch témat profesní přípravy, která jsou v době jejich přítomnosti ve věznici organizována a která nevykonali v nástupním

²⁰ Nařízení ředitele VVaÚpVZD Brno č. 1/2023, o plánu profesní přípravy příslušníků Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Vězeňské služby ČR Brno na výcvikový rok 2023. čl. I. - Obsah profesní přípravy.

²¹ Tamtéž, čl. č. II.

²² KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. Olomouc: Hanex. Vzdělávání a informace, 2006. ISBN 80-85783-50-9, str. 125.

kurzu.²³ Pokud se někdo nezúčastní některého z témat profesní přípravy z důvodů dlouhodobé nemoci nebo jiných jím nezaviněných důvodů, je povinen se těchto témat zúčastnit ihned po nástupu do služby nebo pominou-li důvody jeho neúčasti v nejbližším termínu dle plánu nebo v termínu, který mu stanoví služební funkcionář nebo jím určená odpovědná osoba. Nezaviněná neúčast není důvodem pro hodnocení stupněm nesplnil/a, proto je dotyčný/á hodnocen a stupněm splnil/a, pokud byl/a takto hodnocen/a ze všech témat, kterých se účastnil/a.²⁴

2.6.3 Úkoly a povinnosti příslušníků

Úkoly a povinnosti příslušníků zařazených do metodické a instruktorské skupiny spadají do kompetencí zástupce ředitele, který svou funkcí plní v tomto ohledu vedoucího metodické a instruktorské skupiny. Jako další významné úkoly a povinnosti takového zástupce spočívají i v tom, že schvaluje samotný písemný obsah jednotlivých témat profesní přípravy.

Zástupci vedoucího Vězeňské stráže pro služební přípravu:

- zajišťují ostré školní střelby, prověrky tělesné zdatnosti, sebeobrany a použití donucovacích prostředků a nácvik sebeobrany,
- zabezpečí měsíční vyhodnocení školení profesní přípravy,
- soustřeďuje a zakládá stanovenou dokumentaci (prezenční listiny, písemné testy),
- na základě dílčích vyhodnocení zpracuje roční vyhodnocení výcvikového roku,
- v elektronické podobě vede třídní knihu,

Instruktoři a školitelé jednotlivých témat profesní přípravy:

- podílí se na zajištění ostrých školních střelb, prověrek tělesné zdatnosti, sebeobrany a použití DP, na tělesné přípravě, na nácviku sebeobrany a použití DP,
- školí jednotlivá témata profesní přípravy, která zpracují do elektronické podoby a nejpozději do 20 dne předchozího měsíce, než bude dané téma školeno, jej předloží vedoucímu metodické a instruktorské

²³ Nařízení ředitele VVaÚpVZD Brno č. 1/2023, o plánu profesní přípravy příslušníků Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Vězeňské služby ČR Brno na výcvikový rok 2023. čl. IV. - Obsah profesní přípravy.

²⁴ Tamtéž, čl. č. V.

skupiny I. zástupci ředitele organizační jednotky ke schválení, včetně testů k prověření znalostí školeného tématu (pokud je to podmínkou) a jejich správného řešení, a po schválení předají ZVOVS pro služební přípravu a ti jej umístí na intranet dané organizační jednotky.²⁵

Předmětné nařízení dále specifikuje úkoly a povinnosti ve vztahu k vedoucím pozicím.

2.6.4 Úkoly a povinnosti příslušníků na vedoucích pozicích

Vedoucí jednotlivých oddělení (VOVS, VOVaT, VOJS) a jeho zástupci, dále pak vrchní inspektoři jednotlivých oddělení (VISS, VIES, VID, VISS psovod, IDS) musí:

- zabezpečí účast podřízených zaměstnanců na školení profesní přípravy,
- vedou evidenci o počtech (případně neúčasti) příslušníků na jednotlivých školeních profesní přípravy, kterou po skončení školení následující měsíc do 15. dne předají ZVOVS pro služební a profesní přípravu,
- pokud je určeno zajistí písemné prozkoušení podřízených a vyplněný test předají ZVOVS pro profesní a služební přípravu nebo školiteli,
- při neúčasti na školení profesní přípravy zajistí po konzultaci s lektorem náhradní termín proškolení a splnění testu (pokud je to podmínkou),
- při nesplnění testu zaměstnance zabezpečí opakované proškolení tématu a kontroly vědomostí z tohoto tématu.

Povinnosti ostatních příslušníků podle předmětného nařízení lze shrnout do níže uvedených úkolů a povinností:

- ve stanovených termínech se zúčastňují školení profesní přípravy,
- plní pokyny a rozkazy řídicích zaměstnání,
- mimo organizované školení profesní přípravy se vzdělávají formou individuálního samostudia s využitím právních a vnitřních předpisů,
- příslušníci se samostatně dle určených limitů připravují na jednotlivé disciplíny prověrky kondiční přípravy, sebeobrany a použití DP.²⁶

²⁵ Tamtéž, čl. č. VI.

²⁶ Tamtéž, čl. č. VI a VII.

2.6.5 Povinnosti ostatních příslušníků

Ostatní příslušníci mají za povinnost zúčastnit se školení profesní přípravy ve stanovených termínech, plnit pokyny a rozkazy řídících příslušníků a zaměstnanců. Dále mimo organizované školení profesní přípravy se vzdělávat formou individuálního studia s využitím právních a vnitřních předpisů. Samostatně dle určených termínů se připravovat na jednotlivé disciplíny prověrek kondiční a tělesné přípravy, sebeobrany a použití donucovacích prostředků.²⁷

²⁷ Tamtéž.

3 Fyzické testy, kondiční příprava a sebeobrana

V každém odvětví se mění a vyvíjí potřeby zaměstnavatele na úroveň znalostí, dovedností, a pokud je to potřebné, tak i na fyzickou zdatnost zaměstnance. Každý nový i stálý příslušník v bezpečnostních složkách České republiky musí projít dle služebního zákona testem fyzických prověrek, aby mohl být přijat do služebního poměru.

V rámci této kapitoly představím změny, metodiku, organizaci, problematiku, nácvik a cíle tělesné přípravy k fyzickým testům. Na začátku budou uvedeny změny, které byly upraveny jednotlivými nařízeními generálního ředitele. Postupem let se měnily jednotlivé disciplíny, věkové a profesní zařazení do jednotlivých skupin, kritéria bodového hodnocení, a také limity pro splnění fyzických prověrek. Jak už bylo uvedeno, testy musí každý příslušník splnit v průběhu kalendářního roku, to neplatí, pokud příslušník má přechodné nebo dlouhodobé narušení zdravotního stavu v rozsahu úlev či omezení stanovených příslušným orgánem zdravotnické služby Vězeňské služby ČR. Postupně se dostanu až do současnosti, kdy podrobně vymezím jednotlivé disciplíny fyzických prověrek včetně jejich hodnocení.

Dále se zaměřím na problematiku kondiční přípravy, která je v rámci Vězeňské služby brána jako příprava k fyzickým testům, a také se zaměřuje na praktickou část, jež je spojena s modelovými situacemi z praxe dle služebního zařazení příslušníků spojené se sepsáním služebních záznamů pod dohledem příslušníka z oddělení prevence a stížností (dále jen „OPaS“).

Poslední část této kapitoly bude zaměřena na výcvik a školení sebeobransy, která je součástí fyzických prověrek. Všechny tyto články, jež tady zmiňujeme, by se měli propojit v jeden celek a výsledkem v teoretické rovině má být úspěšné absolvování fyzických prověrek.

3.1 Historický vývoj fyzických prověrek (1993-2023)

Disciplíny a věkové hranice příslušníků, které jsou nedílnou součástí fyzických testů, se postupem času měnily. Jak už jsme si v úvodu napsali, pokud se mění podmínky nebo jiné parametry nařízení generálního ředitele, v tomto případě NGŘ, kterým se stanoví rozsah služební a profesní přípravy příslušníků

Vězeňské služby České republiky, tak je vyhlášen ve sbírce nařízení a podle něho se řídí všechny organizační jednotky napříč celé republiky. Začneme rokem 1993 a postupně si změny vymezíme až do současného stavu.

3.1.1 Etapa 1 – (Rok 1993 - NGR č. 7/1993)

Dnem 1. 1. 1993 nabyl v platnost zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci České republiky a generální ředitel vyhlásil NGR č. 7/1993 o odborné a služební bojové přípravě ve VS ČR. V tomto nařízení jsou uvedeny věkové hranice, podle kterých musí příslušník plnit prověrky fyzické zdatnosti a disciplíny, jež musí postupně absolvovat. Zajímavé je, že se tehdy nedělily kategorie příslušníků a příslušnic. Obsah a počet hodin tělesné přípravy na prověrky fyzické zdatnosti má v kompetenci ředitel organizační jednotky.

Prověrky fyzické zdatnosti se provádí v průběhu výcvikového roku s příslušníky zařazenými na oddělení vězeňské stráže, oddělení výkonu vazby a trestu do 50 let věku včetně.

- **Podle dosaženého věku se příslušníci dělí do těchto kategorií:**

I. kategorie	do 30 let včetně
II. kategorie	od 31 let do 35 let včetně
III. kategorie	od 36 let do 40 let včetně
IV. kategorie	od 41 let do 45 let včetně
V. kategorie	od 46 let do 50 let včetně

Příslušníci, kteří dosáhli 51 let, již nemusí prověrky fyzické zdatnosti absolvovat.

- **Kritéria hodnocení příslušníka z prověrek fyzické zdatnosti:**

Konečné hodnocení příslušníků se stanoví součtem bodů dosažených ve všech disciplínách. Důležité je, že hodnocení je čtyřstupňové a pokud v té době dosáhl příslušník v jednotlivých věkových kategoriích hodnocení „výtečně“ dostal finanční odměnu od ředitele organizační jednotky.

Tabulka č. 1 – Kategorie hodnocení příslušníka z prověrek fyzické zdatnosti.²⁸

Stupeň hodnocení	Věková kategorie				
	I.	II.	III.	IV.	V
výtečně	54	50	46	42	38
dobře	46	42	38	34	30
vyhovující	36	32	28	24	20
nevyhovující (méně než)	36	32	28	24	20

• **Disciplíny prověrek fyzické zdatnosti jsou:**

- vytrvalostní dvanáctiminutový běh,
- běh na 60 m,
- člunkový běh na 4 x 10 metrů,
- shyby,
- skok daleký z místa,
- leh sed po dobu 2 minut.²⁹

3.1.2 Etapa 2 – (Rok 1994 - NGR č. 2/1994)

Následující rok vydal generální ředitel nařízení NGR č. 2/1994, kterým byla provedena úprava spočívající v rozdělení kategorie hodnocení na muže a ženy. Změna nastala i v disciplínách prověrek fyzické zdatnosti a také je vymezen počet hodin kondiční přípravy, který činí minimálně 50 hodin ročně k provedení prověrek fyzické zdatnosti a nácviku sebeobrany.

Příslušníci, kteří v daný rok dosáhli 51 let a příslušnice, které v daný rok dosáhly 46 let, už nemuseli prověrky fyzické zdatnosti dělat.

• **Podle dosaženého věku se příslušníci dělí do těchto kategorií:**

	Muži	Ženy
I. kategorie	do 30 let včetně	do 25 let včetně
II. kategorie	od 31 let do 35 let včetně	od 26 let do 30 let včetně
III. kategorie	od 36 let do 40 let včetně	od 31 let do 35 let včetně
IV. kategorie	od 41 let do 45 let včetně	od 36 let do 40 let včetně
V. kategorie	od 46 let do 50 let včetně	od 41 let do 45 let včetně

²⁸ Nařízení generálního ředitele č. 7/1993, o odborné a služební bojové přípravě ve Vězeňské službě České republiky v roce 1993. čl. č. III., odst. 6 – Stupeň hodnocení.

²⁹ Tamtéž, čl. č. III., odst. 4 – Disciplíny prověrek.

- **Kritéria hodnocení příslušníka z prověrek fyzické zdatnosti a sebeobrany:**

Komplexní bodové hodnocení disciplín je stejné jako v předchozím nařízení, to znamená čtyřstupňový systém. Nově se hodnotí sebeobrana, která je samostatným článkem prověrek. Hodnocení sebeobrany má rovněž čtyři stupně:

- výtečně - 1
- dobře - 2
- vyhovující - 3
- nevyhovující - 4

- **Disciplíny prověrek fyzické zdatnosti jsou:**

- vytrvalostní dvanáctiminutový běh,
- běh na 60 metrů (nebo plavání na 100 metrů libovolným způsobem),
- člunkový běh na 4 x 10 metrů (nebo dřepy),
- shyby (nebo kliky – vzpor ležmo opakovaně),
- hod granátem,
- leh sed po dobu 2 minut,
- sebeobrana.³⁰

V tomto období měli příslušníci možnost výběru z více disciplín, ale tím že byla možnost si zvolit plavání, tak pro organizaci to bylo náročnější, jelikož prověrky se museli splnit v jeden den.

3.1.3 Etapa 3 – (Rok 1998 - NGŘ č. 26/1997)

Další změna u profesní přípravy příslušníků VS ČR nastává v roce 1998. V NGŘ č. 26/1997, které musel generální ředitel vydat z důvodu konce platnosti předešlého nařízení. Tady si můžeme všimnout, že v názvu nařízení jde stále o odbornou služební přípravu, ale už se neoznačuje jako bojová. Znovu se měnily věkové hranice při vyhodnocování dosažených výsledků příslušníků, přičemž z pěti věkových kategorií se vytvořily kategorie tři, a též jsou změny disciplín v souboru testů fyzické zdatnosti pro příslušníky a uchazeče o přijetí do služebního poměru k Vězeňské službě ČR. V tomto nařízení je již vymezeno, že

³⁰ Nařízení generálního ředitele č. 2/1994, o odborné a služební bojové přípravě ve Vězeňské službě České republiky na rok 1994-1998. čl. č. III., odst. 4 – Disciplíny prověrek.

prověrky z fyzické zdatnosti se provádějí v odpovídajícím sportovní oblečení a obuvi, což v předchozím nařízení nebylo specifikované.

- **Podle dosaženého věku se příslušníci dělí do těchto kategorií:**

	Muži	Ženy
I. kategorie	18 až 29 let	18 až 29 let
II. kategorie	30 až 39 let	30 až 39 let
III. kategorie	40 až 50 let	40 až 45 let

Pro příslušníky, kteří v daném roce dosáhnou věku 51 let a u příslušnic věk 46 let a starší, nejsou prověrky povinné.

- **Kritéria hodnocení příslušníka z prověrek fyzické zdatnosti a sebeobrany:**

Tabulka č. 2 – Kategorie hodnocení příslušníka z prověrek fyzické zdatnosti.³¹

Stupeň hodnocení	Věková kategorie		
	I.	II.	III.
výtečně	54	50	46
Dobře	46	42	38
vyhovující	36	32	28
nevyhovující (méně než)	36	32	28

- **Disciplíny prověrek fyzické zdatnosti jsou:**
 - člunkový běh 4 x 10 metrů,
 - sestava s tyčí,
 - klik – vzpor ležmo (opakovaně),
 - leh – sed (2 minuty)
 - běh na 12 minut,
 - plavání 100 metrů,
 - běh na 60 metrů (použije se v případě, kdy plavecký bazén nelze zajistit).³²

³¹ Nařízení generálního ředitele č. 26/1997, o odborné a služební přípravě ve Vězeňské službě České republiky ne rok 1998 až 2000. čl. č. II., odst. 4 – Stupeň hodnocení.

³² Tamtéž, čl. č. II., odst. 8 – Disciplíny prověrek.

Zde nastala velká změna, že pokud není k dispozici bazén, tak se běhá 60metrový úsek. Pokud bazén k dispozici je, mohou příslušníci plavání absolvovat v jiný den než ostatní disciplíny.

Podmínky, které jsme si v tomto nařízení vymezily, tzn. věková hranice příslušníků i disciplíny prověrek fyzické zdatnosti zůstaly stejné až do konce roku 2002, ale pochopitelně každý rok byly vyhlášeny nařízení, které se týkali profesní přípravy, avšak v těchto NGR byly jen malé slovní korekce, proto je nebudu dále zmiňovat. Dál se zmíním o dalším vydaném nařízením, jež nabylo účinnosti dne 1. 1. 2003 a tam už změny proběhli.

3.1.4 Etapa 4 – (Rok 2003 - NGR č. 59/2002)

Po pěti letech nastala další změna v názvu nařízení, kde už nejde „o odbornou a služební přípravu“, ale nově „o služební a profesní přípravu“. Další změnou v NGR č. 59/2002 v rámci fyzických prověrek je rozdělení věkových kategorií v návaznosti na bodové hodnocení příslušníků a příslušnic. Novinkou je spojení kondiční a fyzické přípravy, kdy v souvislosti s plánem profesní přípravy je uveden minimální rozsah kondiční přípravy, který musí splnit každý příslušník podle toho, do které učební skupiny patří. Dobu přípravy stanoví ředitel každé organizační jednotky ve svém nařízení k provádění služební a profesní přípravy. Nad rámec stanoveného povinného minimálního rozsahu lze provádět kondiční přípravu i formou zápasů, závodů a soutěží v různých sportovních disciplínách.

- **Podle dosaženého věku se příslušníci dělí do těchto kategorií:**

I. věková kategorie	do 30 let
II. věková kategorie	do 40 let
III. věková kategorie	do 50 let (příslušnice do 45 let)

- **Kritéria hodnocení příslušníků z prověrek fyzické zdatnosti**

Hodnocení fyzické zdatnosti je dvoustupňové: **splnil – nesplnil.**

Příslušník je hodnocen stupněm splnil, jestliže dosáhl v celkovém součtu alespoň:

- a) 30 bodů, pokud je zařazen v I. věkové kategorii,
- b) 25 bodů, pokud je zařazen ve II. věkové kategorii,
- c) 20 bodů, pokud je zařazen ve III. věkové kategorii.

Současně musí být splněna podmínka, že v každé disciplíně příslušník dosáhne minimálně 1 bod.

Příslušnice je hodnocena stupněm splnila, v případě že dosáhla v celkovém součtu alespoň:

- a) 20 bodů, pokud je zařazena v I. věkové kategorii,
- b) 20 bodů, pokud je zařazena ve II. věkové kategorii,
- c) 15 bodů, pokud je zařazena ve III. věkové kategorii.

Také zde musí příslušnice splnit podmínku, že dosáhne v každé disciplíně minimálně 1 bod a současně všichni příslušníci absolvují všechny stanovené testy v jednom dnu. Jestliže neabsolvují jednu nebo více disciplín je prověrka neplatná a musí se opakovat.

• **Disciplíny provere fyzické zdatnosti jsou:**

- běh na 600 m,
- člunkový běh 4x10 metrů,
- klik vzpor ležmo (opakovaně),
- leh – sed (2 minuty),
- dřepy (2 minuty),
- testy pohyblivosti.³³

3.1.5 Etapa 5 – (Rok 2004 - NGR č. 35/2003)

Další ve výčtu nařízení, které bylo vyhlášeno je nařízení generálního ředitele NGR č. 35/2003, které nabylo účinnosti dnem 1. 1. 2004. Je to dlouhodobé nařízení s platností až do roku 2009. V tomto nařízení se mění podmínky ke splnění testů fyzické zdatnosti, a to tak, že z dřívějších věkových kategorií se přechází na učební skupiny a podle zařazení musí dosáhnout počtu bodů ve své skupině, do které spadá. Změny proběhly i v disciplínách, přičemž z šesti disciplín z minulého nařízení, je potřeba ke splnění fyzické zdatnosti disciplín pouze pět. Z minulých testů se zrušily dvě disciplíny, a to dřepy a test pohyblivosti. Naopak nově byl zařazen test „Sestava s tyčí“.

³³ Nařízení generálního ředitele č. 59/2002, o služební a profesní přípravě příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby České republiky na rok 2003. čl. č. 2, odst.11 Soubor testů fyzické zdatnosti.

V rámci tohoto nařízení si pro představu přiblížíme učební skupiny, které spadají pod organizační jednotky, jelikož v praktické části jsou osloveni právě tito příslušníci.

- **Kritéria hodnocení a zařazení příslušníků do jednotlivých skupin**

učební skupina č. 1 – ředitel, zástupci ředitele, vedoucí jednotlivých oddělení a jejich zástupci, inspektor vězeňské služby. Pro předmětnou skupinu platí že:

- příslušník je hodnocen stupněm splnil, za podmínek že dosáhl v celkovém součtu nejméně 25 bodů, přičemž v každé disciplíně musí získat alespoň bod. Za stejných podmínek vykonává testy i příslušnice.

učební skupina č. 2 – příslušníci služebně zařazení na oddělení vězeňské a justiční stráže, tato učební skupina se dále člení na podskupiny:

- **č. 2 A – příslušníci vězeňské stráže**

- **č. 2 B – příslušníci plnící úkoly justiční stráže**

- **č. 2 A** – příslušník je hodnocen stupněm splnil, za podmínek že dosáhl v celkovém součtu nejméně 30 bodů, přičemž v každé disciplíně musí získat alespoň bod. Za stejných podmínek vykonává testy i příslušnice.
- **č. 2 B** – příslušník je hodnocen stupněm splnil, za podmínek že dosáhl v celkovém součtu nejméně 25 bodů, přičemž v každé disciplíně musí získat alespoň bod. Za stejných podmínek vykonává testy i příslušnice.

učební skupina č. 3 – příslušníci zařazení ve správní službě. Pro tuto skupinu platí že:

- příslušník je hodnocen stupněm splnil, za podmínek že dosáhl v celkovém součtu nejméně 25 bodů, přičemž v každé disciplíně musí získat alespoň bod. Za stejných podmínek vykonává testy i příslušnice.

- **Disciplíny prověrek fyzické zdatnosti jsou:**

- člunkový běh 4 x 10 metrů,
- sestava s tyčí,
- klik – vzpor ležmo (opakovaně),
- leh – sed (opakovaně 2 minuty),
- běh na 600 metrů.³⁴

³⁴ Nařízení generálního ředitele č. 35/2003, o služební a profesní přípravě příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby České republiky na léta 2004–2009. na rok 2003. čl. č. 2, odst.10 - Soubor testů končící zdatností.

3.1.6 Etapa 6 – (Rok 2010 - NGR č. 2/2010)

Rozsah jednotlivých disciplín, rozdělení do věkových nebo učebních skupin a kritéria bodového hodnocení, ve všech výše uvedených etapách jsou odlišná. V průběhu let probíhaly změny, které řešily a měnily nedostatky z minulých nařízení. Pokud bych zhodnotil, všechny aspekty vývoje těchto změn z pohledu mé 20leté praxe příslušníka Vězeňské služby ČR musím konstatovat, že některé disciplíny, které v daných etapách byly součástí fyzických testů, jsou zbytečné a neefektivní pro výkon služby. Další nedostatky vidím v rozdělení věkových nebo učebních skupin, protože příslušníci, kteří vykonávají službu jako vrchní inspektoři, inspektoři nebo inspektoři na operačním středisku, anebo příslušníci, kteří jsou služebně i věkově zkušenější, by měli být v jiné hodnotící skupině. Důvodem je, že uvedení příslušníci při každém problému řídí své podřízené a dávají rozkazy k provedení služebních zákroků, aniž by museli do zákroku fyzicky zasahovat, a to platí i pro ty služebně i věkově starší příslušníky. Naopak příslušníci, kteří vykonávají službu na eskortním oddělení a předvádí vězněné osoby k soudům, jezdí zdravotní eskorty, mezikrajové eskorty a plní další úkoly ve věznicích i mimo areály věznic, by měli mít větší rozsah a výcvik fyzických i kondičních prověrek.

3.2 Obsah, popis a bodové hodnocení testů tělesné zdatnosti

Zde představím testová cvičení tělesné kondiční přípravy v aktuálním a platném znění.

Test č. 1: Člunkový běh 4 x 10 metrů

Potřeby: Stopky, pásmo, dvě mety (dopravní kužely) vysoké min. 50 cm, přesně vyměřený úsek v délce 10 m na dráze, hřišti, tělocvičně nebo v terénu.

Úkol: Uběhnout vzdálenost 4 x 10 metrů popsáním způsobem v co nejkratším čase.

Popis: Přezkušovaná osoba stojí vedle mety č. 1, na povel nebo signál běží první úsek napříč k metě č. 2, kterou oběhne bez doteku, poté běží druhý úsek opět napříč k metě č. 1, kterou obíhá bez doteku (opisuje tvar číslice 8), třetí úsek běží přímo k metě č. 2, které se dotkne, aniž by ji obíhala a čtvrtý úsek běží opět přímo k metě č. 1, které se dotkne, s dotykem ruky na metu č. 1 se zastavuje čas.

Měření výkonu: Přesnost 0,1 s.

Ověřovaná schopnost: Dynamická síla dolních končetin a akcelerace.

Tabulka č. 3 – Bodové hodnocení výkonu člunkového běhu 4 x 10 m.³⁵

MUŽI		ŽENY	
body	výkon	body	výkon
1	16,0	1	17,0
2	15,5	2	16,5
3	15,0	3	16,0
4	14,5	4	15,5
5	14,0	5	15,0
6	13,4	6	14,4
7	12,8	7	13,8
8	12,2	8	13,2
9	11,5	9	12,5
10	10,7	10	11,7

³⁵ Nařízení generálního ředitele č. 2/2010, kterým se stanoví požadavky na tělesnou zdatnost uchazečů o přijetí do služebního poměru příslušníka Vězeňské služby České republiky a příslušníků Vězeňské služby České republiky.

Test č. 2: Celomotorický test, 2 minuty

Potřeby: Stopky, středně měkký povrch (tartan, tatami, tráva).

Úkol: Maximální počet cviků popsaným způsobem v čase do 2 minut.

Popis: Přezkušovaná osoba stojí ve vzpřímeném stoju spatném, na povel nebo signál provede hluboký dřep a z dřepu leh na břicho a zvedne ruce ze země, pak položí ruce zpět na zem, z lehu na břicho přejde do hlubokého dřepu a z dřepu do stoje vzpřímeného spatného, dále provede hluboký dřep a z dřepu leh na záda, záda se musí dotýkat země celou plochou, ruce jsou podél těla, následuje přesun přes sed do hlubokého dřepu a do stoje vzpřímeného spatného. Za každý přechod do stoje vzpřímeného spatného se počítá jedno provedení cviku, tedy výše popsané provedení je za 2 body.

Nedůsledné provádění cviku, zvláště pak neúplné přechody do dřepu, neúplné dotyky těla na zem a neúplný vzpřímený stoj spatný nelze započítat jako provedení cviku.

Měření výkonu: Počet správně provedených cviků v časovém limitu.

Ověřovaná schopnost: Silově-obratnostní vytrvalost komplexu svalů celého těla.

Tabulka č. 4 – Bodové hodnocení výkonu celomotorického testu, 2 minuty.³⁶

MUŽI		ŽENY	
body	výkon	Body	výkon
1	12	1	10
2	14	2	12
3	16	3	14
4	18	4	16
5	20	5	18
6	24	6	22
7	28	7	26
8	32	8	30
9	36	9	34
10	40	10	38

³⁶ Tamtéž.

Test č. 3: Klik – vzpor ležmo (opakovaně)

Potřeby: Podlaha, tělocvična, hřiště, jiný rovný podklad.

Úkol: Maximální počet „kliků“ bez přerušení, stanoveným způsobem a bez zapření nohou.

Popis: Přezkušovaná osoba leží na břiše, má skrčené paže a dotýká se dlaněmi o zem, špičky prstů jsou v úrovni ramen a směřují vpřed, hlava směřuje vpřed, nohy nejsou zapřeny o překážku, na povel nebo signál provede propnutí paží v loktech do vzporu ležmo, pokrčením paží minimálně do úhlu 90 stupňů se vrací do kliku, hlava, trup, pánev a nohy jsou v jedné rovině.

U příslušnic je přípustná varianta s pokrčenýma nohama, jež se dotýkají podložky pouze koleny, nohy jsou překříženy přes kotníky, hlava, trup a pánev jsou v jedné rovině.

Měření výkonu: Počet správně provedených cviků bez přerušení.

Ověřovaná schopnost: Vytrvalostní síla svalstva hrudníku a ramen

Tabulka č. 5 – Bodové hodnocení výkonu kliku – vzpor ležmo (opakovaně).³⁷

MUŽI		ŽENY	
body	výkon	Body	výkon
1	12	1	10
2	14	2	12
3	16	3	14
4	18	4	16
5	20	5	18
6	23	6	21
7	27	7	25
8	32	8	30
9	38	9	36
10	44	10	42

³⁷ Tamtéž.

Test č. 4: Leh – sed, 2 minuty

Potřeby: Stopky, středně měkký povrch (tartan, tatami, tráva).

Úkol: Maximální počet leh – sedů v čase do 2 minut.

Popis: Přezkušovaná osoba leží na zádech celou plochou zad, ruce drží křížem na prsou, položené na rameni, nebo se mohou dotýkat hlavy, nohy pokrčeny v kolenou do pravého úhlu, chodidla jsou celou plochou na zemi, je přípustné držení nohou v oblasti kotníků jiným cvičencem nebo fixace pod nejspodnější příčku žebřin, na povel nebo signál provede přítah trupu k nohám, tak aby se lokty dotkly nohou v oblasti kolen, rotace trupu není nutná, poté se vrací zpět do lehu, tak aby se záda opět dotýkala povrchu celou plochou.

Měření výkonu: Počet správně provedených cviků v časovém limitu.

Ověřovaná schopnost: Vytrvalostně silová schopnost břišního svalstva a svalů stehenních bederních a kyčelních.

Tabulka č. 6 – Bodové hodnocení výkonu Leh – sed, 2 minuty.³⁸

MUŽI		ŽENY	
body	výkon	Body	výkon
1	22	1	20
2	26	2	24
3	30	3	28
4	35	4	33
5	40	5	38
6	45	6	43
7	53	7	51
8	61	8	59
9	70	9	68
10	80	10	78

³⁸ Tamtéž.

Test č. 5: Běh na 1 km

Potřeby: Stopky, pásmo, atletický ovál, tělocvična nebo jiný přehledný, přesně vyměřený úsek.

Úkol: Uběhnout vzdálenost 1 km v co nejkratším čase.

Popis: Přezkušovaná osoba se postaví na vyznačenou startovní čáru a na povel nebo signál vyběhne na trať určeným směrem.

Měření výkonu: Přesnost 1 s.

Ověřovaná schopnost: Střednědobá vytrvalost.

Tabulka č. 7 – Bodové hodnocení výkonu Běh na 1 km.³⁹

MUŽI		ŽENY	
body	výkon	Body	výkon
1	6:30	1	6:45
2	6:00	2	6:15
3	5:45	3	6:00
4	5:30	4	5:45
5	5:15	5	5:30
6	5:00	6	5:15
7	4:40	7	4:55
8	4:20	8	4:35
9	4:00	9	4:15
10	3:40	10	3:55

Výčet těchto disciplín, jak je výše uvedené se neměnilo od roku 2010 a to si myslím, že by se mělo změnit a přihlídnout ke služebnímu zařazení příslušníka. Této problematice se budu věnovat v praktické části, kde zhodnotím průběh prověrek, disciplíny a efektivitu tělesných prověrek.

³⁹ Tamtéž.

3.2.1 Kritéria hodnocení pro splnění tělesné přípravy

1. Kritéria hodnocení pro 1. skupinu (příslušníci ENO):

- provádí testy č. 1 až č. 5,
- pro splnění je nutné v každém testu získat minimálně 6 bodů, v celkovém součtu je nutné získat minimálně 40 bodů.

2. Kritéria hodnocení pro 2. skupinu (všichni příslušníci vyjma skupiny 1., 3. a 4.):

- provádí testy č. 1 až č. 5,
- pro splnění je nutné v každém testu získat minimálně 5 body, v celkovém součtu je nutné získat minimálně 35 bodů.

3. Kritéria hodnocení pro 3. skupinu (vrchní komisař):

- provádí 3 testy dle vlastního výběru ze stanovených testů č. 1 až č. 5,
- pro splnění je nutné v každém testu získat minimálně 2 body, v celkovém součtu je nutné získat minimálně 15 bodů.

4. Kritéria hodnocení pro 4. skupinu (vrchní rada, rada):

- provádí 3 testy dle vlastního výběru ze stanovených testů č. 1 až č. 5,
- pro splnění je nutné v každém testu získat minimálně 1 bod, v celkovém součtu je nutné získat minimálně 8 bodů.

5. V každé disciplíně lze získat maximálně 10 bodů

6. Uchazeč je posuzován podle kritérií stanovených pro 2. skupinu bez ohledu na jeho věk, pro splnění je nutné v každém testu získat minimálně 3 body, v celkovém součtu je nutné získat minimálně 25 bodů. V případě, že je uchazeč hodnocen stupněm „nesplnil“, musí být přijímací řízení ukončeno, pokud funkcionář s personální pravomocí nerozhodne jinak.

7. Příslušníci operativně eskortní skupiny a příslušníci určení k provádění eskort nebezpečných osob¹⁾ jsou zařazeni do 1. skupiny bez ohledu na jejich služební hodnost a věk.

8. Příslušníci dočasně povoláni k plnění úkolů na generálním ředitelství jsou povinni vykonat stanovené přezkoušení tělesné zdatnosti ve své kmenové organizační jednotce, pokud nerozhodne generální ředitel jinak. V takovém případě by byli posuzováni podle kritérií stanovených pro 4. skupinu.

9. Příslušníci 2. skupiny, kteří v kalendářním roce dovrší 35 let věku a starší, musí v každém testu dosáhnout minimálně 3 body a v celkovém součtu 25 bodů.
10. Příslušníci 2. skupiny, kteří v kalendářním roce dovrší 45 let věku a starší, jsou posuzováni podle kritérií stanovených pro 3. skupinu.
11. Příslušníci 2. a 3. skupiny, kteří v kalendářním roce dovrší 55 let věku a starší, jsou posuzováni podle kritérií stanovených pro 4. skupinu.⁴⁰

3.3 Kondiční příprava

Předmětem této kapitoly bude pohled na kondiční přípravu příslušníků Vězeňské služby ČR. Tato příprava je tréninkem k úspěšnému absolvování fyzických testů, protože se propojují z části tělesné zdatnosti a výcviku sebeobrany. Instruktoři školí všechny příslušníky ze základních technik sebeobrany a využívání donucovacích prostředků v modelových situacích, podle služebního zařazení příslušníka.

Z mého pohledu je to podceňovaná příprava, která má dotaci jen 7,5 hodiny. Kondiční příprava je rozdělena na dvě části, a to na část praktickou a část teoretickou. V rámci ročního výcvikového plánu musí každý příslušník kondiční přípravu absolvovat minimálně jednou. Proto v praktické části této práce vyhodnotím a navrhnou změny, které by mohly vést k efektivnějšímu výcviku kondiční přípravy.

V literatuře i v různých metodických materiálech se můžeme častokrát setkat i s jinými názvy základů náplně přípravy sportovce. Pojem fyzická příprava je špatně vymezena, naopak stále častěji se používá kondiční příprava. Celkem logicky integruje zjištění z teorie sportovního tréninku poslední doby. Zvláště spojením motorických, fyziologických, ale i psychických funkcí – podílů, při vylepšování tělesné schránky sportovního adepta. Motorika = souhrn

⁴⁰ Nařízení generálního ředitele č. 7/2016, kterým se stanoví požadavky na tělesnou zdatnost uchazečů o přijetí do služebního poměru příslušníka Vězeňské služby České republiky a příslušníků Vězeňské služby České republiky.

pohybových projevů, celkově též hybnost. Cílem tělesné přípravy je komplexní rozvoj organismu, zabezpečení kondiční připravenosti sportovce.⁴¹

Dalším cílem tělesné přípravy ve Vězeňské službě je napomáhat rozvoji a udržování tělesné zdatnosti příslušníků. Jedním z předpokladů ke splnění tohoto cíle je i snaha o provádění všech aktivit týkajících se tělesné přípravy a testů tělesné zdatnosti bez zranění a sportovních úrazů.

Povinností cvičícího příslušníka:

- dodržoval pravidla a metodiku sportovních disciplín, her a soutěží,
- používal jen předepsanou výstroj, výzbroj a ochranné pomůcky,
- nepřeceňoval své fyzické možnosti,
- při cvičení odložil veškeré nebezpečné předměty, tedy takové, které mohou vést ke zranění vlastní osoby nebo ostatních osob,
- dodržoval pokyny cvičitele, instruktora, trenéra nebo pověřeného funkcionáře,
- necvičil pod vlivem alkoholu, léků nebo jiných omamných a návykových látek,
- podle své potřeby se důkladně rozcvičil a dodržoval pitný režim.⁴²

Pitný režim

Konzumace tekutin je nutnou podmínkou při každé fyzické aktivitě. Zvýšená produkce energie je spojena se zvětšenou tvorbou odpadního tepla, které by způsobilo v případě nedostačující regulace stálé tělesné teploty přehřátí a riziko kolapsu.⁴³

Rozehřátí a protažení:

Vrcholový sportovci se rozehřívají jako amatérští běžci před soutěží, částečně aby eliminovali neklid a soustředili se na to, co budou dělat, a částečně aby účinně připravili své tělo na výkon a vyhnuli se zraněním. Když jdete běhat, začínáte zlehka a postupně zvyšujete tempo, což také funguje jako rozehřátí.

⁴¹ RUBÁŠ, Karel. Sportovní příprava. Plzeň: Vydavatelství ZČU, 1996. ISBN 80-7082-294-5. str. 15-16.

⁴² Nařízení generálního ředitele č. 8/2016, *kterým se stanoví rozsah služební a profesní přípravy příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby České republiky.*

⁴³ KRÁL, Pavel. *Regenerace sil policisty.* Praha: Policejní akademie České republiky, 2006. ISBN 80-7251-231-5. str. 45.

Pokud proto vyběhnete v pomalém tempu, a nemáte moc času a žádné obtíže nebo zranění, doporučujeme více intenzity závěrečnému protažení. Dosáhnete tím toho, že se zregenerují klouby a svaly, předejdete zraněním a zlepšíte výkon. Pokud se naopak jedná o náročný trénink a máte dostatek času, je velmi vhodné provést přípravná cvičení, kterými jsou lehký běh, protahování, procvičení pohyblivosti kloubů, cvičení techniky běhu a stupňovaný běh.⁴⁴

Rozcvičku v rámci profesní přípravy dělíme na „zahřátí“ a „protažení“.

- **zahřátí** – běh, protahovací cviky v průběhu běhu, závody družstev v různých disciplínách, kruhové zahřátí (30 s. přímé údery, 30 s. angličáky (dřep, klik, dřep s výskokem – tyto cviky se periodicky opakují), 30 s. přímé údery a 30 s. skákání panáka, opakuje se 3–5 kol).
- **protažení** – využíváme různé gymnastické, uvolňovací a strečinková cvičení.⁴⁵

Hlavní kondiční část přípravy (praktická):

V první praktické části kondiční přípravy je nutné, aby příslušník provedl následující:

- **úpolová gymnastika:** (kotoul vpřed vzad a různé modifikace, stoj na ruce s různými přechody, přemety, přeskoky, pády (parakotoul, stranou, vzad, vpřed a z překážky).
- **technika postoje:** různé nácviky postoje při různých situacích, nacvičování předozadní a levoprávní rovnováhy, přesuny a přechody do různých pozic.
- **technika obrany:** nácvik otevřené a skryté obrany (dle konfliktu a situace), držení postoje a efektivní využití paží pro efektivní obranu a pro rychlý přechod do útoku, bloky, úhyby a srážení. Nácviky obrany proti různě vedeným útokům (cvičení ve dvojici).
- **technika úderů:** nácvik vhodného postoje pro údery, přechody těla při střídání levých a pravých úderů. Nácvik přímých, bočních a spodních úderů. Nácviky provádíme ve dvojicích za pomoci ochranných pomůcek a lap.

⁴⁴ KLIMEŠOVÁ, Marcela. Běhání od A do Z. Ostrava: Bookmedia, 2020. ISBN 978-80-7639-006-5. str. 18.

⁴⁵ Nařízení ředitele VVaÚPVZD Brno č. 5/2014, kterým se stanoví plán výcviku.

- **technika kopů:** nácvik postoje, postavení a stability. Nacvičují se přímé, boční kopy a údery kolen, tyto kopy a údery se cvičí na všechny tři pásma těla. Zaměřujeme se především stop kopy. Nácvik provádíme ve dvojici a za pomoci ochranných pomůcek a lap.

- **technika hmatů, chvatů, pák, hodů, strhů:** Cvičí se provádění těchto technik ve dvojici a zároveň obrana proti těmto útokům. Techniky provádíme v různých pozicích.

- **využívání donucovacích prostředků:** (dále jen „DP“) spočívající v nácviku používání DP v určitých navozených situacích.

- **modelové situace:** se nacvičují s příslušníky, kteří mají osvojené už základní techniky. Modelové situace (boj proti jednomu útočnickovi pomocí úderů, boj proti jednomu útočnickovi pomocí úderů a kopů, hodů, pák a strhů, obrana proti více útočnickům, zneškodnění jednoho útočnicka jedním příslušníkem, zneškodnění útočnicka více příslušníky, obrana proti noži, obrana proti střelné zbrani, manipulace s eskortovanou osobou, předcházení krizovým situacím).⁴⁶

Teoretická část kondiční přípravy:

V teoretické části kondiční přípravy musí příslušníci zvládnout problematiku, která se zaměřuje na znalosti právních a vnitřních předpisů upravujících výkon služby se zaměřením na služební záznamy a formuláře. Druhou část řídí příslušníci OPaS.

3.4 Sebeobrana a použití donucovacích prostředků

Výcviku sebeobrany a použití donucovacích prostředků se příslušníci zúčastňují v rozsahu stanovené ročním plánem. Součástí výcviku je i teoretická příprava, jež zejména obsahuje možné způsoby použití donucovacích prostředků v souladu se zákonem. K ověření stavu připravenosti příslušníků k použití sebeobránných technik a donucovacích prostředků se jedenkrát ročně provede přezkoušení příslušníků zástupcem pro profesní přípravu nebo jim pověřeným instruktorem, který absolvoval systém školení instruktorů sebeobrany pořádaný Akademií ve Stráži pod Ralskem. Přezkoušení zahrnuje teoretickou i praktickou část, do které patří základní elementy nebo kombinace prvků sebeobránných

⁴⁶ Tamtéž.

technik a použití donucovacích prostředků a znalost právních předpisů, upravujících použití donucovacích prostředků v rámci přímého výkonu u Vězeňské služby ČR.

K ověření stavu připravenosti příslušníků k použití sebeobránných technik a DP se jedenkrát ročně ve stanovených termínech organizují prověrky sebeobrany a použití DP, které provádějí a hodnotí vycvičení instruktoři (příslušník je hodnocen Splnil / Nesplnil).

Základní prvky prověrky nebo kombinace těchto prvků z používání DP a sebeobrany spočívají v:

- obrana proti strkání nebo úchopům za oděv či proti úderům a kopům
- zákrok proti pasivnímu odporu stojící, sedící nebo ležící osoby,
- znehybnění s přiložením pout a prohledáním,
- odvedení pachatele,
- použití obušku,
- použití obušku s příčnou rukojetí,
- použití a manipulace se slzotvornými prostředky.

V rámci prověrek ze sebeobrany a použití DP se hodnotí, zda technika splnila svůj účel, vhodnost techniky, rychlost, plynulost, jistota, přiměřenost a znalost použití DP dle zákona č. 555/1992 Sb., O Vězeňské službě a justiční strážní ČR.⁴⁷

⁴⁷ Nařízení ředitele VVaÚpVZD Brno č. 37/2022, kterým se stanoví služební a profesní příprava příslušníků a zaměstnanců VVaÚpVZD Brno, čl. 4, odst. č. 3.

4 Střelecká příprava a ostré školní střelby

Touto kapitolou vysvětlím a charakterizuji problematiku související především se střeleckou přípravou příslušníků VS ČR a s ní související ostré školní střelby, které jsou součástí služebních a profesních prověrek, jež musí všichni příslušníci zařazení do přímého výkonu služby každoročně splnit. Vězeňská služba je ozbrojený bezpečnostní sbor a někteří příslušníci vězeňské stráže vykonávají službu se zbraní. Podle zákona č. 555/1992 Sb. jsou vymezena omezení při užití donucovacích prostředků, na něž musí příslušník brát zřetel, a také povinnosti po použití střelné zbraně jako donucovacího prostředku.

Další nedílnou součástí střelecké přípravy jsou zbraně, které se v průběhu let vylepšovaly, a proto Vězeňská služba ČR v rámci přezbrojení opatřila ve zbrojních skladech zbraně novější a efektivnější. V poslední části této kapitoly bude střelecká příprava, která předchází ostrým školním střelbám. Zde vymezím nejen časovou dotaci jednotlivých učebních skupin, ale také jednotlivá dílčí cvičení a rozeberu zde jednotlivé počty vystřelených nábojů při těchto cvičení, s rozбором, zda současné předepsané počty těchto nábojů jsou s ohledem na efektivní přípravu příslušníků dostačující. Cílem bude vymezit směrem k praktické části, jestli je dostačující čas na přípravu, a tím úspěšně absolvovat potažmo splnit střelecké přezkoušení z jednotlivých druhů služebních zbraní.

4.1 Použití střelné zbraně příslušníků VS ČR

Použití střelné zbraně ve službě je jedno z mnoha oprávnění příslušníka při plnění svých úkolů. Střelnou zbraní se dle zákona č. 119/2002 Sb., rozumí „zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu, zkonstruovaná pro požadovaný účinek na definovanou vzdálenost“. ⁴⁸

Pokud jde o služební zbraň, kterou má příslušník přidělenou při výkonu služby, musí být také řádně vyškolen a vycvičen k případnému použití. Jestliže příslušník nemá zbrojní průkaz, používá služební průkaz, sním je oprávněn k provádění služebních zákroků, služebních úkonů, držení a používání střelné

⁴⁸ Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních) ve znění pozdějších předpisů.

zbraně ve smyslu zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky.

Služební zbraň je donucovací prostředek, kterým se zvyšuje účinnost při jednání příslušníka při odvrácení nebezpečných situací, kdy hrozí újma na životě a zdraví nebo škoda většího rozsahu.

Příslušník před použitím služební zbraně musí vyzvat osobu proti, které zasahuje, aby zanechala protiprávního jednání, nebo proti ní bude použita služební zbraň.

Podle ustanovení § 18 zákona č. 555/1992 Sb., je příslušník oprávněn při plnění svých úkolů použít střelnou zbraň jen výjimečně, a to aby:

„a) v případě nutné obrany odvrátil přímo hrozící nebo trvajícím útok proti jeho osobě nebo útok na život nebo zdraví jiné osoby,

b) překonal odpor směřující ke zmaření služebního zákroku, pokud jej nemůže překonat jinak a nedokončení zákroku by ohrozilo život nebo zdraví jiné osoby,

c) zamezil útěku osoby ve výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody ze střeženého objektu nebo při eskortě, kterou nelze zadržet jiným způsobem,

d) odvrátil nebezpečný útok, kterým ohrožuje střežený nebo chráněný objekt nebo stanoviště, po marné výzvě, aby bylo od útoku upuštěno,

e) zneškodnil zvíře ohrožující život nebo zdraví osob.“

Při použití střelné zbraně je příslušník povinen zejména dbát nutné opatrnosti, aby především neohrozil život či zdraví jiných osob, a aby co nejvíce šetřil také život osoby, pro které zakročuje.⁴⁹

Při použití donucovacích prostředků nebo střelné zbraně má ze zákona příslušník několik omezení, taktéž po použití těchto prostředků má povinnost jednat podle zákona. Tyto úkony budou podrobně rozebrány v dalších kapitolách.

⁴⁹ Zákon č.555/1992 Sb. Zákon o Vězeňské a justiční strážní České republiky. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 15. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-555>.

4.2 Omezení a povinnosti při použití střelné zbraně

Každý příslušník ozbrojeného bezpečnostního sboru při plnění svých služebních povinností je oprávněn použít donucovací prostředky nebo služební zbraň v souladu se zásadou přiměřenosti a v mezích zákona, kde je přesně specifikované, za jakých podmínek lze tyto prostředky použít. Příslušník musí použít vhodný donucovací prostředek, tedy takový, jež mu umožní dosáhnout jeho cíle a je nutný k překonání odporu nebo útoku druhé osoby. Pokud použije DP nebo střelné zbraň musí dbát zvláštní podmínky neboli omezení proti zjevně zranitelným osobám a povinnost, kterou po použití je vymezeno v zákoně č. 555/1992 Sb.

Podle ustanovení § 19 zákona č. 555/1992 Sb., omezení při použití donucovacích prostředků a střelné zbraně:

(1) Při služebním zákroku může proti

a) těhotné ženě, osobě vysokého věku a osobě se zjevným zdravotním postižením nebo osobě zjevně mladší 15 let použít hmaty a chvaty sebeobrany, předváděcí řetízky, pouta, poutací popruhy, hrozbu střelnou zbraní, vytlačování štítem, vytlačování vozidlem a prostředek k zamezení prostorové orientace,

b) ženě nelze použít služebního psa, elektrického nebo jiného obdobně dočasně zneschopňujícího prostředku a střelné zbraně,

„to neplatí, pokud útok těchto osob bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví příslušníka nebo jiné osoby anebo hrozí větší škoda na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak, a v případech uvedených § 18 odst. 1 písm. c).⁵⁰

(2) Ustanovením § 17 a 18 dotčena povinnost uložena v § 6 odst. 3.⁵¹

Podle ustanovení § 6 odst. 3 zákona 555/1992 Sb., dovolují-li to okolnosti a povaha služebního zákroku, je příslušník povinen před jeho provedením prokázat svou příslušnost k Vězeňské službě, a použít domluvy, výzvy nebo

⁵⁰ Ustanovení § 18 odst. 1 písm. c), zákona č. 555/1992 Sb., *zamezil útěku osoby ve výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody ze střeženého objektu nebo při eskortě, kterou nelze zadržet jiným způsobem.*

⁵¹ Zákon č. 555/1992 Sb. Zákon o Vězeňské a justiční strážní České republiky. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 16. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-555>.

varování k dosažení účelu zákroku bez jeho provedení, před výzvou použije příslušník slova „*jménem zákona*“.⁵²

Podle ustanovení § 20 zákona 555/1992 Sb., povinnosti příslušníka po použití donucovacího prostředku a střelné zbraně jsou vymezeny:

(1) V případě použití donucovacího prostředku či střelné zbraně došlo ke zranění osoby, je příslušník povinen, hned jak to situace připustí, poskytnout jí první pomoc a zabezpečit její lékařské ošetření a zpracovat o použití donucovacích prostředků záznam.

(2) Jakékoliv užití donucovacího prostředku nebo střelné zbraně je příslušník povinen ihned a bezodkladně nahlásit svému nadřízenému.⁵³

4.3 Služební zbraně příslušníků VS ČR

V této části práce představím výčet zbraní, které jsou součástí výkonu služby u vězeňské služby za posledních třicet let. Musíme si také připomenout, že se zbraní slouží příslušníci oddělení vězeňské stráže a justiční stráže. Naopak příslušníci oddělení výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody a výkonu zabezpečovací detence se zbraní neslouží. Jednotlivé zbraně si popíšeme v rámci jejich technických údajů.

Pistole ČZ vzor 82, 9 mm Makarov

Jedná se o samonabíjecí pistoli s ocelovým tělem, dvojčinnou spouští a dynamickým neuzamčeným závěrem. Má chromovanou hlaveň a 4 drážkový pravotočivý vývrt hlavně.⁵⁴

Technické údaje pistole ČZ vzor. 82, 9 mm Makarov:

Ráže:	9 mm Makarov,
Kapacita zásobníku:	dvouřadý 12 nábojů,
Celková délka:	172 mm,
Délka hlavně:	93 mm,
Hmotnost zbraně:	800 g.

⁵² Tamtéž.

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ KOVÁRNÍK, Libor a Miroslav ROUČ. Zbraně a střelivo. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-030-7. str. 57.

V roce 2013 bylo ve Vězeňské službě České republiky realizováno přezbrojení příslušníků novou ruční zbraní. Jedná se o pistoli vzor ČZ 75 B. Tyto zbraně, byly získány bezúplatným převodem od Policie ČR a tím pistole ČZ vzor 82, 9 mm Makarov byla z výzbroje vyřazena.

Pistole ČZ 75 B

Tato pistole má velkokapacitní dvouřadý zásobník, příjemné držení v každé ruce a dobré výsledky při střelbě bez míření (pudové). Pistole má nepatrný odpor spouště a díky tomu i vysokou přesnost střelby. Po vystřelení posledního náboje zůstane závěr u této zbraně otevřený a díky tomu je možné v krizové situaci rychle přebít druhým zásobníkem. Pistole ČZ 75 B je vybaven blokováním zápalníku pro zvýšení pádové bezpečnosti zbraně.⁵⁵

Technické údaje pistole ČZ 75 B:

Ráže:	9 mm Luger,
Kapacita zásobníku:	dvouřadý, 16 nábojů,
Celková délka:	206 mm,
Délka hlavně:	114 mm,
Hmotnost zbraně:	1000 g.

Signální pistole vzor 44/67

Od roku 1953 byla v československé armádě vedena jako standardní signální pistole sovětské zbraně SPŠ-44. Její licenční výroba probíhala od roku 1952 do roku 1958 v národním podniku Zbrojovka Brno. Zbraň byla konstrukčně jednoduchá a přizpůsobená k nejjednodušší výrobě během válečných let. V průběhu používání této signální zbraně v naší armádě však postupně docházelo na povrch více negativních poznatků, týkajících se zejména nízké životnosti hlavně (cca 1000 výstřelů). Vytýkána byla také možnost lehkého oddělení hlavně od těla zbraně. resp. samovolné otvírání hlavně po odstřelení většího počtu výstřelů. Nakonec bylo také zjištěno, že hodně náchylná na korozi.⁵⁶

⁵⁵ Pistole CZ 75 B. ESAKO SÝKORA ARMS s.r.o. [online]. Copyright © 2023, Ing. Eduard Sýkora [cit. 21. 02. 2023]. Dostupné z: <https://zbrane.esako.cz/pistole-cz-75-b>.

⁵⁶ 26,5 mm signální pistole vz. 44/67: Česká republika / Československo (CZE). Valka.cz | Homepage [online]. Copyright © ISSN [cit. 20. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.valka.cz/26-5-mm-signalni-pistole-vz-44-67-t40251>.

Technické údaje signální pistole vzor 44/67:

Ráže:	26,5 mm
Dolet světlice:	150 metrů
Celková délka:	220 mm
Délka hlavně:	150 mm
Hmotnost nabitě pistole:	1060–1075 g
Hmotnost nenabitě:	930 g.

Samopal vzor 61 Škorpion

Samopal vzor 61 ráže 7,65 mm je universální zbraň jednotlivce, určená k plnění zvláštních úkolů. Ze samopalu lze střílet jednotlivými ranami nebo dávkami. Dávka může být buď krátká 3 až 5 ran nebo dlouhá 10 až 20 ran. Účinná střelba z ramene je do 200 m, z volné ruky do 50 m.⁵⁷

Technické údaje samopalu vzor 61 Škorpion:

Ráže:	7,65 mm Browning (32 Auto),
Kapacita zásobníku:	krátký 10 nábojů, dlouhý 20 nábojů,
Délka: se sklopenou ramenní opěrkou:	270 mm,
Délka s odklopenou ramenní opěrkou:	522 mm,
Délka hlavně:	115 mm,
Hmotnost zbraně:	1300 g.

V roce 2019 pokračovalo přezbrojení ze samopalu vzor 61 na samopal CZ Scorpion Evo 3 A1. Věžeňská služba na konci roku 2019 měla k dispozici finální počet 2 500 kusů těchto samopalů. Nové samopaly byly začleněny do výkonu služby ve všech organizačních jednotkách a samopal vzor 61 Škorpion byl vyřazen z výzbroje příslušníků VS ČR.

Samopal CZ Scorpion Evo 3 A 1

Scorpion EVO 3 je samopal využívající střelivo ráže 9 mm vyráběný firmou Česká zbrojovka Uherský Brod. Zbraň je vyráběna ve dvou variantách, A1 s plně samočinným režimem a S1 pouze se samonabíjecím režimem pro civilní

⁵⁷ KOVÁRNÍK, Libor a Miroslav ROUČ. Zbraně a střelivo. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-030-7. str. 60.

použití. EVO 3 je dalším samopalem z řady malých samopalů od české zbrojovky, kterou odstartoval Škorpion vzor 61.⁵⁸

Technické údaje samopalu CZ Scorpion EVO 3 A1:

Ráže:	9 mm Luger,
Kapacita:	20 nábojů,
Celková délka:	675 mm,
Délka hlavně:	196 mm,
Hmotnost:	2770 g.

Samopal vzor 58

Samopal vzor 58 ráže 7,62 mm, je zbraň jednotlivce určena k ničení živé síly nepřítele střelbou, pažbou, nebo bodákem, především v boji zblízka.

Pro některé druhy vojsk se dodává se sklopenou ramenní opěrou. Je to samočinná zbraň, která střílí buď jednotlivými ranami, nebo plnou dávkou. Konstrukce neumožňuje řízené dávky. Hledí je nastavitelné od 100 do 800 metrů po 100 metrech. Mimoto je na klapce hledí ryska U, „universal“, pro střelbu na pohyblivé cíle do 300 metrů.⁵⁹

Technické údaje samopalu vzor 58:

Ráže:	7,62 mm,
Kapacita zásobníku:	30 nábojů,
Celková délka:	845 mm,
Délka hlavně:	390 mm,
Hmotnost zbraně:	2910 g.

Samopal HK MP 5

Samopal MP 5, pro munici 9 mm x 19 (Luger), je malá automatická zbraň zhotovena pomocí nejvyspělejších výrobních metod. Jak jednotlivý výstřel, tak salvu tří výstřelů i dávky je možno vystřelit z jakékoli pozice. Jeho vysoká přesnost v nastavení na jednotlivý výstřel vyplývá z toho, že samopal střílí ze

⁵⁸ CZ SCORPION EVO 3 A1 Česká Zbrojovka (9 mm Luger) - ZBRANĚ.cz. ZBRANĚ – databáze zbraní, prodej zbraní, bazar zbraní, střelivo, střelnice, zbrojní průkaz - ZBRANĚ.cz [online]. Copyright © 2020 ZBRANĚ.cz [cit. 21. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.zbrane.cz/zbrane/cz-scorpion-evo-3-a1-ceska-zbrojovka-530>.

⁵⁹ KOVÁRNÍK, Libor a Miroslav ROUČ. Zbraně a střelivo. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-030-7. str. 61.

zavřeného závěrového šroubu, ve spojení se systémem pro zpožděný zpětný ráz. Tento systém ulehčuje držení zbraně při střelbě dávkou. MP 5 je naprosto bezpečný, poněvadž střílí se zavřeným závěrovým šroubem. Má polo uzamčený závěr se systémem opožděného otevírání pomocí válečků. Zbraň je složena ze závorníku, závory a uzamykacích válečků.⁶⁰

Technické údaje samopalů HK MP 5:

Ráže:	9 mm x 19 (Luger),
Kapacita zásobníku:	15 nebo 30 nábojů,
Celková délka:	490 mm,
Délka hlavně:	225 mm,
Hmotnost zbraně:	2880 g.

Puška – brokovnice

Brokovnice se od ostatních palných zbraní liší tím, že jedním výstřelem vysílá na cíl větší počet střel, jež dopadají téměř současně. V nábojích obvykle používaných pro bezpečnostní účely, s broky o průměru 6–9 mm, je (podle velikosti) 8–25 broků. Rozptyl velkých broků je menší než u průměru 3 – 3,5 mm, obvyklých pro lovecké účely, ale i tak pokryjí na 10 m broky plochu o průměru okolo 0,5 m, na 30 m asi 1 – 1,5 m a na 50 m již 2–3 m. K odstranění odpurce je potřebný zásah alespoň tří broků o velikosti 6 mm nebo dvěma broky velkými od 7 do 9 mm. Z toho vyplývá, že cíl velikosti lidské postavy lze broky účinně zasáhnout maximálně na distanci 20 m, a zvláště na menší vzdálenosti, nelze střílet úplně bez míření a spoléhat na rozptyl střel. Pro střelbu na větší vzdálenost se používá jednotná střela.⁶¹

Technické údaje pušky – brokovnice

Ráže:	12/76,
Kapacita	4+1,
Celková délka:	970 mm,
Délka hlavně:	470 mm,
Hmotnost zbraně:	2750 g.

⁶⁰ HRAZDÍRA, Ivo. Terminologie profesní přípravy. Praha: Policejní akademie České republiky, 1996. ISBN 80-85981-40-8. str. 55.

⁶¹ CHLUDIL, Ivan. Střelba z pistole, revolveru a brokovnice. Praha: Nakladatelství odborné literatury – historie vojenství ARS-ARM Praha, 1992. ISBN 80-900833-2-3. str. 52.

Kraken

Kraken je ruční palná zbraň, jejíž střelou je tenisový míček nebo jiný předmět s maximální hmotností 300 g. Je určena k zastavení nekrytého útočnicka do vzdálenosti 30-50 m bez vážného zranění. Podstatou zbraně je revolverový systém s pouze dvojitým systémem (DAO) a výměnným válcem se 6 komorami na zkrácený brokový náboj. Hlaveň je hladká, bez vývrtů, o průměru 59 mm a nabíjí se sklopením dolů. Ve sklopené pozici je blokována spoušť. Zbraň je doplněna pistolovou rukojetí a sklopnou ramenní opěrkou. Zpětný ráz je díky redukčním komorám takřka minimální. Rám a sklopné pouzdro hlavně je z lehké slitiny, hlaveň, revolverový válec, komory a spoušťový mechanismus jsou ocelové. Hmotnost zbraně je v této chvíli 4 kg a měla by se výrazně snížit. Taktéž by se měl změnit vzhled zbraně. Kromě tenisového míče je ještě nachystána kontejnerová hromadná střela s pryžovými broky v počtu 250 ks o průměru 7 mm. Ta může být nahrazena střelou s různou náplní až do celkové hmotnosti 300 g. Uvažuje se o „slzném plynu“, hasících směsí či o osvětlovacích a signálních náplních. Ze zbraně je možno vystřelit vše do vzdálenosti 250 metrů a do výšky 120 metrů.⁶²

Technické údaje ruční palné zbraně Kraken:

Ráže hlavně/ válce:	59 mm/ .357,
Kapacita	6 ran/ min.,
Celková délka:	711 mm,
Délka hlavně:	230 mm,
Hmotnost zbraně:	2000 až 2200 g.

Z výčtu výše uvedených zbraní jsou ve službě nejvíce používané pistole ČZ 75 B a samopal CZ Scorpion EVO 3 A1 ve strážní službě a při většině eskort. Další zbraně, které jsem uvedl, se používají jen při vyhlášení mimořádných událostí nebo modelových situací při součinnostních cvičení, které v rámci výcviku pořádají jednotlivé organizační jednotky. Na manipulaci a používání speciálních zbraní jako jsou signální pistole, Kraken a samopal HK MP 5 musí být příslušník řádně vyškolen v kurzu, který pořádá Akademie VS ČR.

⁶² KOVÁRNÍK, Libor a Miroslav ROUČ. Zbraně a střelivo. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-030-7. str. 70.

4.4 Střelecká příprava

Důležitým aspektem profesní přípravy příslušníků Vězeňské služby ČR je střelecká příprava a ostré školní střelby. Každý příslušník ozbrojených bezpečnostních sborů musí plně ovládat přidělenou služební střelnou zbraň. V praxi to znamená, že všichni příslušníci musí v daném kalendářním roce absolvovat dle svého služebního zařazení střelecké prověrky:

- příslušníci oddělení výkonu vazby a trestu a detence – jedenkrát za rok,
- příslušníci oddělení vězeňské a justiční stráže – dvakrát za rok,
- příslušníci ENO – dvakrát za rok + další cvičení, o kterých rozhoduje ředitel organizační jednotky.

Výcvik probíhá ve třech blocích:

1. blok – před vlastní střelbou se zpravidla provádí výuka teorie střelby a nauky o zbraních. Seznámí se s procvičovanými střeleckými technikami a stanovenými cvičeními, pravidly použití střelné zbraně ve smyslu ustanovení § 18, § 19, § 20 zákona č. 555/1992 Sb. a s dodržováním bezpečnosti na střelnici. Suchý nácvik a manipulace s jednotlivými zbraněmi, s kterými bude příslušník provádět střelby.

2. blok – střelecké cvičení, které předchází ostrým školním střelbám. Každá skupina příslušníků má dle služebního zařazení k dispozici daný počet nábojů, a také cvičení jsou odlišná podle zařazení příslušníka.

3. blok – prověrky ostrých školních střelb a jejich vyhodnocení.

Příslušníci jsou vyzbrojeni pracovním stejnokrojem, botami typu Cobra nebo kanady, příslušníci zařazení do skupiny ENO budou využívat balistickou ochranu, výstroj a výzbroj určenou pro realizaci eskort nebezpečných osob dle NGR č. 4/2015 Sb.⁶³ Střelby se provádí z těch zbraní, které má příslušník přiděleny nebo jsou ve výzbroji organizační jednotky a používají se k výkonu služby.

⁶³ Nařízení generálního ředitele č. 4/2015, o postupu vazebních věznic, věznic a ústavů pro výkon zabezpečovací detence při vzniku nepokojů nebo jiných hromadných nezákonných vystoupení osob ve výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody a osob ve výkonu zabezpečovací detence, o organizaci a provádění služebních zákroků pod jednotným velením, o výstroji a výzbroji příslušníků provádějících služební zákrok pod jednotným velením a eskorty nebezpečných osob.

Tabulka č. 8 – Střelecká příprava v organizačních jednotkách.⁶⁴

OŠS ve věznici	
Pistole CZ vzor 75 B	
učební skupina	počet střeleckých cvičení
1	1 cvičení (15 nábojů)
2 A	3 cvičení (68 nábojů)
2 B	3 cvičení (68 nábojů)
2 C	7 cvičení (140 nábojů)
3	2 cvičení (44 nábojů)
Samopal CZ Scorpion EVO 3 A 1	
učební skupina	počet střeleckých cvičení
2 A	3 cvičení (52 nábojů)
2 C	7 cvičení (140 nábojů)
3	2 cvičení (25 nábojů)

Tabulka č. 8 ukazuje počet cvičení a nábojů, které má příslušník v jednotlivých učebních skupinách odstřílet před prověrkou ostrých školních střelb v organizačních jednotkách. Podle mých zkušeností z praxe je to nedostačující, jelikož naučit se plně ovládat střelnou zbraň je otázka mnoha desítek hodin na střelnicích pod dohledem zkušených instruktorů. Což v podmínkách nastavení střelecké přípravy u příslušníků Vězeňské služby nelze realizovat. Jediná skupina zabezpečující eskortu nebezpečných osob se počtem cvičení a vystřelených nábojů přibližuje tomu, aby se příslušník mohl zlepšovat ve svých střeleckých dovednostech a manipulaci se zbraněmi.

Cílem střelecké přípravy je zvládnout a umět použít přidělenou služební zbraň při mimořádné události, která může při plnění služebních povinností reálně nastat. Jelikož časová dotace výcviků je pouhých 7,5 hodiny u dozorců OVVaT a 15 hodin u příslušníků vězeňské a justiční stráže. Z mého pohledu, pokud příslušník nechodí sám střílet na střelnici, není na takovou situaci plně připraven.

⁶⁴ Nařízení generálního ředitele č. 8/2016, kterým se stanoví rozsah služební a profesní přípravy příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby České republiky.

4.5 Ostré školní střelby

Před prvními ostrými školními střelbami v daném kalendářním roce absolvují jednotliví příslušníci písemný test z teoretické části střelecké přípravy. Bez úspěšného absolvování testu, nemůže příslušník zahájit výcvik na střelnici. Ukázka testu je součástí této práce v příloze č. 2. - Testové cvičení před OŠS.

V návaznosti na střeleckou přípravu si představíme prověřkové cvičení, které musí příslušník v rámci OŠS splnit. Podrobně si popíšeme všechny cvičení a podrobnosti, které jsou upraveny v NŘ VVaÚpVZD Brno č. 37/2022.⁶⁵

Prověřkové cvičení

Pro zbraně přidělené příslušníkovi a zbraně zařazené v základním střezení

Učební skupina č. 1

Pistole ČZ 75 B

Počet nábojů:	5,
Vzdálenost:	10 m,
Čas na střelbu:	neomezený,
Poloha při střelbě:	vstoje,
Držení zbraně:	obouruč,
Hodnocení splnil:	3 a více zásahů,
Hodnocení nesplnil:	2 a méně zásahů.

Postup cvičení:

Střelec na výchozím stanovišti převezme 5 nábojů, které naplní do zásobníku. Na střeleckém stanovišti na povel řídicího střelby „Zbraň jako do služby“ uvede zbraň do stavu, v jakém ji používá při výkonu služby a zasune zbraň do pouzdra, které zajistí. Na dotaz řídicího střelby „Jste připraven?“ odpovídá pouze v případě, že připraven není. Jestliže připravený není, řídicí střelby vyčká, až se připraví a otázku zopakuje. Na pokyn řídicího střelby „Zbraň“ tasí zbraň z pouzdra, samostatně ji připraví ke střelbě a vystřelí 5 ran do přiděleného terče. Po ukončení střelby provede samostatně kontrolu zbraně, mířenou ránu jistoty a zbraň zasune do pouzdra, které zajistí. Na pokyn

⁶⁵ NŘ VVaÚpVZD Brno č. 37/2022, *nařízení ředitele, kterým se stanoví služební a profesní příprava příslušníků a zaměstnanců VVaÚpVZD Brno.*

řídícího střelby jde příslušník k terči, kterého se nedotýká. Po vyhodnocení zásahů řídícím střelby terč zalepí.

Učební skupiny č. 2A a č. 2B

Pistole ČZ 75 B

Počet nábojů:	14,
Vzdálenost:	10 metrů,
Čas na střelbu:	neomezený,
Poloha při střelbě:	vstoje,
Držení zbraně:	obouruč,
Hodnocení splnil:	9 a více zásahů,
Hodnocení nesplnil:	8 a méně zásahů.

Postup cvičení:

Střelec na přípravném stanovišti převezme 14 nábojů. Do dvou zásobníků naplní po sedmi nábojích a jeden zasune do pouzdra na opasku. Druhý zásobník má v nestřílející ruce. Na střeleckém stanovišti na povel řídícího střelby „Zbraň jako do služby“ uvede zbraň do stavu, v jakém ji používá při výkonu služby a uloží ji do pouzdra, které zapne. Na dotaz řídícího střelby „Jste připraven?“ odpovídá pouze v případě, že připraven není. Pokud připravený není, řídící střelby počká, až se připraví a otázku zopakuje. Na povel řídícího střelby „Zbraň“ tasí zbraň z pouzdra, samostatně ji připraví ke střelbě a střílí zpoza krytu, ze strany střílející ruky sedm ran do přiděleného terče. Po vystřílení sedmi ran provede s využitím krytu vynucené přebití a pokračuje ve střelbě zpoza krytu ze strany nestřílející ruky do vyprázdnění zásobníku. Po ukončení střelby provede samostatně kontrolu zbraně, mířenou ránu jistoty a zbraň zasune do pouzdra, které zapne. Na pokyn řídícího střelby jde k terči, kterého se nedotýká. Po vyhodnocení zásahů řídícím střelby terč zalepí.

Učební skupina č. 3

Pistole ČZ 75 B

- Počet nábojů:** 6,
Vzdálenost: 2 terče ve vzdálenosti 10 m od střelce, s rozestupem 1 m,
Čas na střelbu: neomezený,
Poloha při střelbě: vstoje,
Držení zbraně: obouruč,
Hodnocení splnil: 4 a více zásahů, každý terč musí být zasažen,
Hodnocení nesplnil: 3 a méně zásahů, nebo nezasažení jednoho z terčů.

Postup cvičení

Je stejné jako předchozí cvičení. Odlišuje se počtem nábojů a střílí se do dvou terčů. Třemi náboji do prvního terče a po přebití zbylými třemi do druhého terče. Povel instruktora, stejně jako další pokyny a ukončení cvičení jsou totožná, jako ve výše uvedených střelbách.

Brokovnice

- Počet nábojů:** 6,
Terč: 6 kovových padacích terčů, či jiných terčů pro brokovnice, u kterých lze vyhodnotit zásah,
Vzdálenost: 15 m, terče v bočních rozestupech 1 m,
Čas na střelbu: neomezený,
Poloha při střelbě: vstoje,
Hodnocení splnil: 4 a více zásahů,
Hodnocení nesplnil: 3 a méně zásahů.

Postup cvičení:

Střelec na přípravném stanovišti převezme 6 nábojů. Na střeleckém stanovišti na povel řídicího střelby „Zbraň jako do služby“ uvede zbraň do stavu, v jakém ji používá při výkonu služby, naplní trubicovou nábojovou schránku třemi náboji a zbylé náboje si přichystá na místo, kde k nim bude mít přístup. Na dotaz řídicího střelby „Jste připraven?“ odpovídá pouze v případě, že připraven není. Pokud připravený není, řídicí střelby počká, až se připraví a otázku zopakuje. Na povel řídicího střelby „Zbraň“ zahájí střelbu

postupně na 6 přidělených terčů, přičemž průběžně doplňuje trubicovou nábojovou schránku. Pokud střelci v průběhu cvičení dojdou náboje a dojde k tzv. „výstřelu na prázdkno“ je střelec hodnocen stupněm NESPLNIL.

Po ukončení střelby provede příslušník samostatnou kontrolu zbraně, poté vystřelí mířenou ránu jistoty a zbraň zavěsí na závěsný řemen. Po vyhodnocení zásahů střelby udělí instruktor pokyn, aby střelec postavil terče.

Samopal CZ Scorpion EVO 3 A 1

Počer nábojů:	8,
Vzdálenost:	15 metrů,
Čas na střelbu:	neomezený,
Poloha při střelbě:	vstoje,
Hodnocení splnil:	6 a více zásahů,
Hodnocení nesplnil:	5 a méně zásahů,

Postup cvičení:

Střelec na přípravném stanovišti převezme 8 nábojů. Do dvou zásobníků naplní po 4 nábojích a jeden ze zásobníků vsune do pouzdra na opasku. Druhý zásobník má v nestřilející ruce. Je možné využít spojených zásobníků, pokud jimi věznice disponuje a používá je při výkonu služby. Na střeleckém stanovišti na povel řídicího střelby „Zbraň jako do služby“ uvede zbraň do stavu, v jakém ji používá při výkonu služby, má ji v ponosu. Na dotaz řídicího střelby „Jste připraven?“ odpovídá pouze v případě, že připraven není. Pokud připravený není, řídicí střelby počká, až se připraví a otázku zopakuje. Na povel řídicího střelby „Zbraň“ ji samostatně připraví ke střelbě a vystřelí zpoza krytu, ze strany střilející ruky 4 rány do přiděleného terče. Po vystřelení 4 ran provede s využitím krytu vynucené přebití a pokračuje ve střelbě zpoza krytu ze strany nestřilející ruky do vyprázdňení zásobníku. Po ukončení střelby provede samostatně kontrolu zbraně, mířenou ránu jistoty a zbraň uloží do pouzdra, které zapne, nebo ji zavěsí na závěsný řemen. Na pokyn řídicího střelby jde k terči, kterého se nedotýká. Po vyhodnocení zásahů instruktor terč zalepí.

Učební skupina č. 2C a řídicí střelby

Všichni příslušníci spadající do této podskupiny absolvují přezkoušení ze všech zbraní v kompletní výstroji pro eskorty nebezpečných osob, kterou organizační jednotka při realizaci těchto eskort používá. Řídicí střelby, kteří nejsou zařazeni v učební skupině 2C, absolvují přezkoušení bez výstroje pro eskorty nebezpečných osob.

Z hlediska připravenosti příslušníků, která je potřebná k výkonu služby, vidím velké nedostatky výše uvedených střelb v počtu nábojů, které v rámci přezkoušení OŠS má příslušník k dispozici. Příkladem uvedu situaci, kdy příslušník při mimořádné události (útěk ze střeženého prostoru), musí použít služební zbraň. Zásobník do pistole má kapacitu 16 nábojů, a pokud nevznikne na zbraní mechanický problém, tak určitě nebude přebíjet po sedmi nebo, jak je v další skupině po třech vystřelených nábojích. U samopalu je kapacita zásobníku 20 nábojů, a také nebude příslušník po čtyřech vystřelených nábojích přebíjet. Určitě by u prověrek měla být zbraň, jak je popsána v postupu jednotlivých cvičení „Zbraň jako do služby“ s plným zásobníkem, protože manipulace se zbraní po vystřelených 16 nebo 20 nábojích je daleko těžší než po vystřelení výše uvedených počtů nábojů. Pak už může být počet nábojů ve druhém zásobníku menší, jelikož ve cvičení je důležité zvládnout manipulaci při přebíjení, ale až po vystřelení plného prvního zásobníku ve zbraní.

Druhým zásadním nedostatkem je neomezený čas na střelbu v jednotlivých cvičeních, který příslušník pro splnění prověrek dostává. V praxi to znamená, že příslušník, který si není jistý při manipulaci se zbraní, tak je na palební čáře podstatně déle než ostatní, kteří zbraň ovládají lépe. Sice není ve věznicích tolik mimořádných událostí, aby příslušník musel použít střelnou zbraň, ale pokud k takové situaci dojde, měl by příslušník reagovat rychle a vědomě, protože v takových chvílích jde hlavně o čas.

PRAKTICKÁ ČÁST

5 Analýza dotazníkového šetření

Poslední kapitola diplomové práce je praktická část, která je zaměřena na vybrané aspekty profesní přípravy příslušníků Vězeňské služby ČR. Vybranými aspekty jsou „*Příprava k fyzickým testům*“ a „*Příprava k ostrým školním střelbám*“. K předemtné problematice jsem provedl metodu dotazníkového šetření. S detailním zněním jednotlivých analyzovaných otázek se lze seznámit v příloze č. 1 – dotazník.

K vyplnění dotazníku byli osloveni zejména příslušníci v přímém výkonu služby z oddělení vězeňské stráže a oddělení výkonu vazby a trestu ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno. Oslovení respondenti jsou ve služebním poměru příslušníků VS ČR, dle provedeného šetření v rozmezí od 2 let služby až po příslušníka sloužícího 29 let. Účastníky šetření byly nejenom příslušníci, ale i příslušnice organizační jednotky v Brně.

Ještě před rozdělením dotazníků jsem musel sepsat žádost k rukám pana ředitele VVaÚpVZD Brno s doporučením vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu, že můžu oslovit příslušníky a požádat o vyplnění dotazníkového šetření. Po schválení byly dotazníky rozdané v rámci denních rozdělení jednotlivých směn, kde jsem vysvětlil problematiku šetření a způsob vyplnění i odevzdání tištěných dotazníků. Celkem bylo rozdáno 130 dotazníků a po vyplnění jednotlivých respondentů se vrátilo 120 dotazníků, které vždy vybral jeden z účastníků oslovené směny, aby se zachovala úplná anonymita respondentů. Šetření probíhalo v měsíci září 2022 a počátkem měsíce října 2022.

Cílem dotazníkového šetření bylo získat potřebné informace, jestli systém nastavení fyzické a střelecké přípravy je dostačující k úspěšnému absolvování prověřkových testů. Otázky byly směřovány tak, aby bylo zcela jasné, jakou variantu přípravy jednotliví respondenti upřednostňují a zdali by měl zaměstnavatel dát větší dotaci hodin na výcvik a přípravu v rámci pracovní doby.

Všechny získané informace dotazníkového šetření jsem vyhodnotil formou popisů, tabulek a vybrané otázky ve formě grafů. Zpracování dat a výpočty byly

prováděny pomocí programu Microsoft Excel. Po vyhodnocení budou porovnány výsledky s předem stanovenými hypotézami, které se buď potvrdí či vyvrátí.

V poslední části navrhnu změny, které by mohly vést k lepšímu a efektivnějšímu přístupu výcviku a přípravy, jak ze strany příslušníků, tak i zaměstnavatele.

5.1 Hypotézy

Hypotézy první části dotazníku k přípravě fyzických testů

- **Hypotéza 1:** „Více jak 70 % respondentů si myslí, že příprava na fyzické prověrky je nedostačující“.
- **Hypotéza 2:** „Více jak 65 % respondentů nejsou spokojeni s využitím tělesných disciplín v praxi a přístupem zaměstnavatele k samotné přípravě na fyzické prověrky“.

Hypotézy druhé části dotazníku k přípravě OŠS

- **Hypotéza 3:** „Více jak 60 % respondentů si není jistá s manipulací a použitím střelné zbraně“.
- **Hypotéza 4:** „Více jak 55 % respondentům nestačí střelecká příprava k vykonání zkoušky Ostrých školních střelb“.

5.2 Vyhodnocení a analýza

V rámci analýzy a následného vyhodnocení dotazníkového šetření jsem získal souhrn odpovědí oslovených respondentů k problematice přípravy na fyzické a střelecké testy. Úvodem dotazníku se respondenti seznámili s cílem šetření, jaké časové a materiální možnosti dává zaměstnavatel příslušníkům se na tyto testy připravit. Dále pak je dotazník rozdělen na dvě části. V první části jsou na začátku otázky na zjištění pohlaví respondentů a délky služebního poměru u VS ČR a zbytek otázek (10) je směřováno k přípravě k fyzickým testům. V druhé části dotazníku je jedenáct otázek, které se zabývají problematikou přípravy na ostré školní střelby.

Tabulka č. 9 - Návratnost dotazníků.⁶⁶

Rozdáno	130	100,0 %
Vrátilo se	120	92,3 %
Nevrátilo se	10	7,7 %

Tabulka č. 9 představuje, kolik bylo rozdáno dotazníků a jejich návratnost. V další části práce se výsledky budou počítat z vrácených dotazníků = 120.

První část dotazníkového šetření – fyzické testy

Otázka č. 1: „Pohlaví?“⁶⁷

Tabulka č. 10 - Pohlaví.

Muž	105	87,5 %
Žena	15	12,5 %

Tabulce č. 10 zobrazuje, kolik dotazník vyplnilo příslušníků a kolik příslušnic.

Otázka č. 2: „Jak dlouho sloužíte u VS ČR?“⁶⁸

Tabulka č. 11: - Délka služebního poměru.

0–3 let	18	15,0 %
3–15 let	49	40,8 %
15 let a více	53	44,2 %

Tabulka č. 11 zobrazuje délku služebního poměru respondentů.

V prvním řádku jsou uvedeni příslušníci, kteří jsou na dobu určitou do 3 let.

⁶⁶ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – tabulka č. 9.* září a říjen 2022.

⁶⁷ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 1, tabulka č. 10.* září a říjen 2022.

⁶⁸ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 2, tabulka č. 11.* září a říjen 2022.

Ve druhém řádku jsou příslušníci na dobu neurčitou, ale bez nároku na výsluhu. Ve třetím řádku jsou příslušníci, kteří mají nárok na výsluhu a rehabilitační benefity.

Otázka č. 3: „Do jaké kategorie spadáte?“⁶⁹

Tabulka č. 12 - Kategorizace respondentů dle učebních skupin.

ENO	15	12,5 %
Do 35let	45	37,5 %
Do 45 let	37	30,8 %
Do 55 let	23	19,2 %

Tabulka č. 12 vyhodnocuje, do jakých kategorií respondenti spadají s tím, že je to důležité z pohledu zařazení do skupin podle, kterých se určuje bodové hodnocení pro úspěšné splnění fyzických testů.

Otázka č. 4: „Věnujete se sportovním aktivitám?“⁷⁰

Tabulka č. 13 - Sportovní aktivity.

ANO	62	51,7 %
Spíše ANO	33	27,5 %
NE	15	12,5 %
Spíše NE	10	8,3 %

Tabulka č. 13 vyhodnocuje sportovní aktivity, které respondenti provozují mimo pracovní dobu.

Otázka č. 5: „Kolik času týdně věnujete sportovním aktivitám, které zvyšují Vaši fyzickou kondici?“⁷¹

Tabulka č. 14 - Zvýšení fyzické kondice.

0 hod	7	5,8 %
1–3 hod	37	30,8 %
4–6 hod	41	34,2 %
Více jak 6 hod	35	29,2 %

Tabulka č. 14 vyhodnocuje čas, kterým se respondenti věnují pro zvyšování své kondice mimo pracovní dobu.

⁶⁹ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 3, tabulka č. 12.* září a říjen 2022.

⁷⁰ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 4, tabulka č. 13.* září a říjen 2022.

⁷¹ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 5, tabulka č. 14.* září a říjen 2022.

Otázka č. 6: „Umožňuje je Vám zaměstnavatel cvičit/sportovat, tak abyste to měli započítané do pracovní doby?“⁷²

Tabulka č. 15 - Cvičení v rámci pracovní doby.

ANO	30	25,0 %
NE	90	75,0 %

Tabulka č. 15 vyhodnocuje, jestli zaměstnavatel umožňuje respondentům cvičit nebo sportovat v pracovní době. Tato otázka bude součástí hypotézy 1.

Otázka č. 7: „Využíváte tělocvičnu a posilovnu v areálu věznice, které jsou bezplatně k dispozici pro cvičení zaměstnancům ve věznici?“⁷³

Tabulka č. 16 – Bezplatné cvičení pro zaměstnance.

ANO často	41	34,2 %
ANO málo	27	22,5 %
Nevyužívám	52	43,3 %

Tabulka č. 16 vyhodnocuje možnost cvičení bezplatně v areálu věznice, kde je k dispozici tělocvična a posilovna.

Otázka č. 8: „Měl by zaměstnavatel poskytnout čas na přípravu k fyzickým testům?“⁷⁴

Tabulka č. 17 - Čas na přípravu k fyzickým testům.

ANO	76	63,3 %
Spíše ANO	21	17,5 %
NE	14	11,7 %
Spíše NE	9	7,5 %

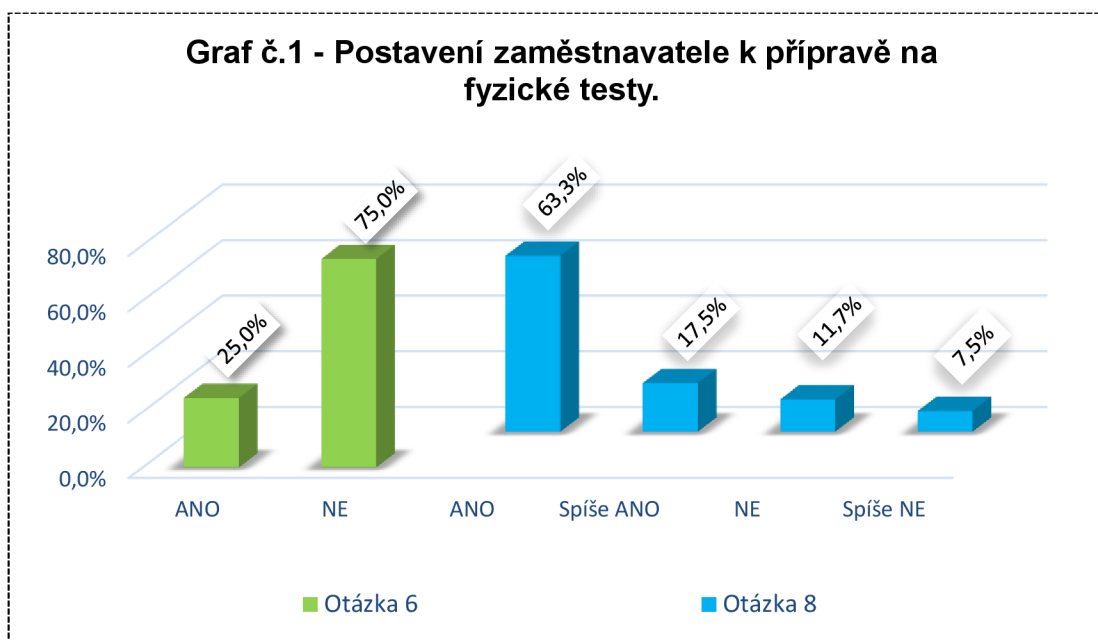
Tabulka č. 17 vyhodnocuje, jestli by zaměstnavatel měl poskytnout čas na přípravu v pracovní době. Tato otázka je součástí hypotézy 1.

⁷² Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 6, tabulka č. 15, graf č. 1.* září a říjen 2022.

⁷³ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 7, tabulka č. 16.* září a říjen 2022.

⁷⁴ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 8, tabulka č. 17, graf č. 1.* září a říjen 2022.

Graf č. 1 - Postavení zaměstnavatele k přípravě na fyzické testy.

Graf č. 1 vyjadřuje otázky číslo 6 a číslo 8, které jsou součástí hypotézy 1, že „Více jak 70 % respondentů si myslí, že příprava na fyzické prověrky je nedostačující“.

Otázka č. 9: „Využijete cvičení, které jsou na fyzických testech v praxi?“⁷⁵

Tabulka č. 18 - Využití testového cvičení v praxi.

ANO	10	8,3 %
Spíše ANO	21	17,5 %
NE	54	45,0 %
Spíše NE	35	29,2 %

Tabulka č. 18 vyhodnocuje, jestli respondenti využijí cviky v rámci fyzických testů v praxi. Tato otázka je součástí hypotézy 2.

Otázka č. 10: „Myslíte, že je potřeba každý rok plnit fyzické testy?“⁷⁶

Tabulka č. 19 - Roční plnění fyzických testů.

ANO	19	15,8 %
Spíše ANO	14	11,7 %
NE	72	60,0 %
Spíše NE	15	12,5 %

Tabulka č. 19 vyhodnocuje, jestli je potřeba plnit fyzické testy každý rok.

⁷⁵ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 9, tabulka č. 18, graf č. 2. září a říjen 2022.*

⁷⁶ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 10, tabulka č. 19. září a říjen 2022.*

Otázka č. 11: „Jste spokojeni se svou osobní přípravou na fyzické testy?“⁷⁷

Tabulka č. 20 - Připravenost na fyzické testy.

ANO	65	54,2 %
Spíše ANO	21	17,5 %
NE	15	12,5 %
Spíše NE	19	15,8 %

Tabulka č. 20 vyhodnocuje vlastní spokojenost respondentů se svojí fyzickou kondicí.

Otázka č. 12: „Jste spokojeni s přístupem zaměstnavatele k přípravě příslušníků VS ČR k fyzickým testům?“⁷⁸

Tabulka č. 21 - Přístup zaměstnavatele k přípravě fyzických testů.

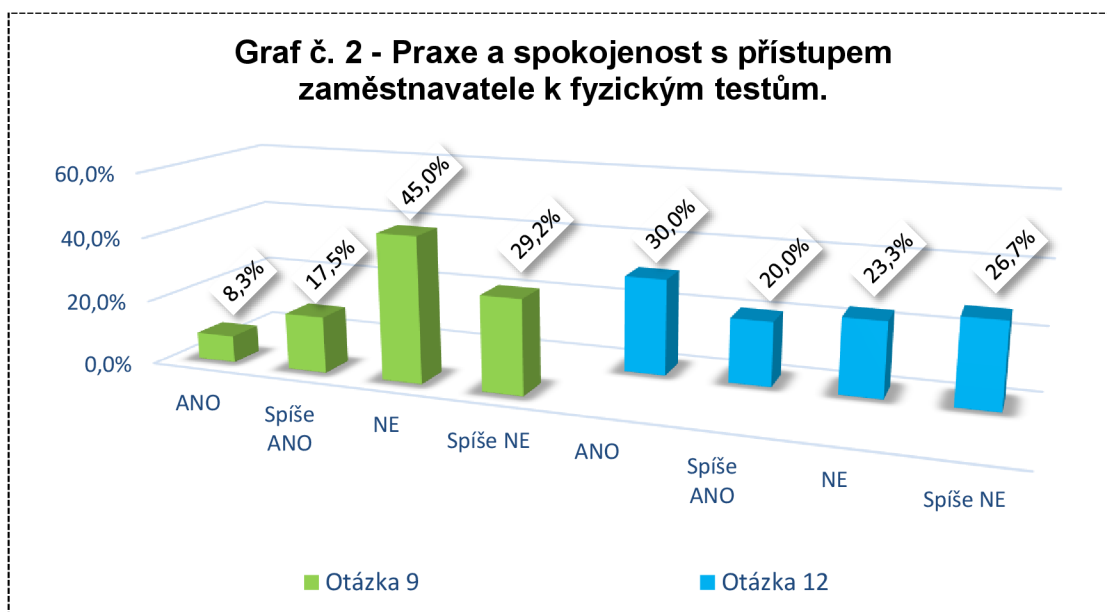
ANO	36	30,0 %
Spíše ANO	24	20,0 %
NE	28	23,3 %
Spíše NE	32	26,7 %

Tabulka č. 21 vyhodnocuje spokojenost respondentů s přístupem instruktorů profesní přípravy k fyzickým testům. Tato otázka je součástí hypotézy 2. V dotazníku je k této otázce prostor k vyjádření respondentů, proč jsou spokojeni nebo nespokojeni s přístupem k dané otázce. Hodně respondentů se nevyjádřilo, ale některé odpovědi v další části této kapitoly zmíním.

⁷⁷ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 11, tabulka č. 20.* září a říjen 2022.

⁷⁸ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 12, tabulka č. 21, graf č. 2.* září a říjen 2022.

Graf č. 2 - Praxe a spokojenost s přístupem zaměstnavatele k fyzickým testům.

Graf č. 2 vyjadřuje otázky číslo 9 a číslo 12, které jsou součástí hypotézy 2, že „Více jak 65 % respondentů nejsou spokojeni s využitím tělesných disciplín v praxi a přístupem zaměstnavatele k samotné přípravě na fyzické prověrky“.

Vyhodnocení první části dotazníkového šetření:

Příprava k fyzickým testům

V první části dotazníku jsem se věnoval problematice vybraného aspektu profesní přípravy vězeňské služby, a to fyzickým testům. V této části respondenti odpovídali na 12 uzavřených otázek a u poslední dvanácté otázce se mohli vyjádřit k přístupu zaměstnavatele k dané problematice. Čtyři vybrané otázky byly použité k hodnocení názoru, jestli je příprava na fyzické testy efektivní a jsou porovnány s předem stanovenými hypotézami.

Tabulka č. 9 - Návratnost dotazníků.

Celkem bylo rozdáno 130 dotazníků, z návratnosti zaokrouhleně 92 % = 120 vrácených dotazníků a necelých 8 % nevrácených = 10 dotazníků. Do dalších vyhodnocení položených otázek jsem pracoval s počtem vrácených dotazníků, to znamená, že 100 % = 120 odpovídajících respondentů.

Otázka č. 1: „Pohlaví?“

Tabulka č. 10 - Pohlaví.

Vyhodnocení v osobnostní otázce bylo zjištěno, že dotazníkového šetření se zúčastnilo 105 mužů, což je z celkového množství odevzdaných dotazníků necelých 88 % a 15 žen, vyjádřeno v procentech zaokrouhleně 12 %.

Otázka č. 2: „Jak dlouho sloužíte u VS ČR?“

Tabulka č. 11: - Délka služebního poměru.

V této otázce jsem rozdělil respondenty do třech skupin podle délky služebního poměru a bylo zjištěno, že:

1. skupina: 0–3 roky – v této skupině vyplnilo dotazník 18 respondentů, což se rovná 15 % z celkového počtu 120 vrácených dotazníků.
2. skupina: 3-15 let – v této skupině vyplnilo dotazník 49 respondentů = necelých 41 %.
3. skupina: více jak 15 let – v této skupině vyplnilo dotazník 53 respondentů, což se rovná zaokrouhleně 44 % z celkového počtu 120 vrácených dotazníků.

Výsledkem je, že největší procento oslovených respondentů je ve služebním poměru více jak 15 let, což je pro nás relevantní k výsledku šetření, z důvodu znalosti problematiky a vyjádření se k předmětné problematice.

Otázka č. 3: „Do jaké kategorie spadáte?“

Tabulka č. 12 - Kategorizace respondentů dle učebních skupin.

Rozdělení kategorií podle služebního zařazení nebo dosaženého věku. Nejmenší zastoupení a to 15 respondentů (12,5 %) mají příslušníci z jednotky ENO, naopak největší zastoupení a to 45 respondentů spadá do kategorie do 35 let, což je 37,5 % z celkového počtu 120 vrácených dotazníků. Druhou nejvýše zastoupenou kategorií jsou respondenti ve skupině do 45 let a to 37 příslušníků to je po zaokrouhlení 31 % z celkového počtu vrácených dotazníků. Zbýlých 23 respondentů jsou v kategorii do 55 let (zaokrouhleno 19 %).

Pro účely hodnocení fyzických prověrek je ještě skupina nad 55 let, ale z této skupiny mi nikdo dotazník nevyplnil.

Důležitá kategorizace, jelikož dle jejich rozdělení spadají do učebních skupin a pro splnění testů fyzických prověrek musí dosáhnout požadované body podle svého zařazení.

Otázka č. 4: „*Věnujete se sportovním aktivitám?*“

Tabulka č. 13 - Sportovní aktivity.

K otázce č. 4 odpovědělo „ANO“ 62 respondentů to je po zaokrouhlení 52 %, odpověď „Spíše ANO“ napsalo 33 respondentů (27,5 %), k odpovědi „NE“ se přiznalo 15 respondentů (12,5 %), a k variantě odpovědi „Spíše NE“ se přiklonilo 10 respondentů, což zaokrouhleně činí 8 % z počtu vrácených dotazníků.

Výsledkem je, že necelých 80 % příslušníků se pravidelně věnuje sportovním aktivitám, ale zjištění, že přes 20 % příslušníků se nevěnuje sportu vůbec nebo málo je podle mého názoru alarmující.

Otázka č. 5: „*Kolik času týdně věnujete sportovním aktivitám, které zvyšují Vaši fyzickou kondici.?*“

Tabulka č. 14 - Zvýšení fyzické kondice.

Na otázku č. 5 odpovědělo 7 respondentů což je necelých 6 %, že se vůbec nevěnuje žádným sportovním aktivitám, které zvyšují fyzickou kondici. Do 3 hodin týdně sportovních aktivit se přiznalo 37 respondentů to je zaokrouhleně 31 %, dále od 4-6 hodin týdně aktivně sportuje 41 respondentů, což činí zaokrouhleně 34 % a k poslední skupině sportovně aktivním respondentům, kteří zvyšují fyzickou kondici více, jak 6 hodin týdně se přihlásilo 35 respondentů. To je přes 29 % z celkového počtu 120 vyplněných dotazníků.

Vyhodnocení otázky č. 5 je alarmující, protože příslušníci, kteří jsou v přímém výkonu služby, a skoro 37 % si zvyšuje svou fyzickou kondici jen do tří hodin týdně, je z mého pohledu málo. Myslím, že minimum by mělo být nejméně 4 a více hodin týdně sportovních aktivit zvyšující fyzickou kondici.

Otázka č. 6: „*Umožňuje Vám zaměstnavatel cvičit/sportovat, tak abyste to měli započítané do pracovní doby?*“

Tabulka č. 15 - Cvičení v rámci pracovní doby.

Graf č. 1 - Postavení zaměstnavatele k přípravě na fyzické testy.

K otázce č. 6 vybralo kladnou odpověď „ANO“ 30 respondentů, což je 25 %, a k odpovědi „NE“ se přiklonilo 90 respondentů to je 75 % z celkového počtu 120 vrácených dotazníků.

Vyhodnocením jsem zjistil, že pouze 25 % respondentů může cvičit nebo sportovat v rámci pracovní doby a 75 % respondentů nemá možnost využít v rámci pracovní doby těchto výhod. Podle mého názoru by měl být poměr k této problematice opačný. Možnost, že mohou cvičit nebo sportovat vyplnili podle dotazníků příslušníci, kteří spadají pod ENO, kteří mají v rámci součinnostních cvičení nebo výcviků organizovaných ředitelem věznice. Další skupinou jsou aktivní sportovci, kteří reprezentují věznici v různých sportovních odvětvích.

Otázka č. 7: *„Využíváte tělocvičnu a posilovnu v areálu věznice, které jsou bezplatně k dispozici pro cvičení zaměstnancům ve věznici?“*

Tabulka č. 16 – Bezplatné cvičení pro zaměstnance.

Odpověď „ANO často“ zakroužkovalo 41 respondentů, což činí zaokrouhleně 34 % cvičících příslušníků, druhou možnost odpovědi „ANO málo“ zapsalo 27 respondentů, to je zaokrouhleně 23 %, variantu odpovědi „Nevyužívám“ napsalo 52 respondentů což je zaokrouhleno 43 % z celkového počtu 120 vrácených dotazníků.

Podle odpovědí vyplývá, že příslušníci málo využívají posilovnu a tělocvičnu v areálu věznice. Podle mého názoru je ideální po pracovní době si jít zacvičit nebo odreagovat od každodenních starostí, navíc když se za užití těchto sportovišť nemusí nic platit.

Otázka č. 8: *„Měl by zaměstnavatel poskytnout čas na přípravu k fyzickým testům?“*

Tabulka č. 17 - Čas na přípravu k fyzickým testům.

Graf č. 1 - Postavení zaměstnavatele k přípravě na fyzické testy.

Na otázku č. 8 odpovědělo „ANO“ 76 respondentů což zaokrouhleně činí 63 % respondentů, variantu odpovědi „Spíše ANO“ vybralo 21 respondentů což je 17,5 %, dalších 14 respondentů uvedlo odpověď „NE“ to je zaokrouhleně 12 % a posledních 9 respondentů uvedlo „Spíše NE“ což je 7,5 % z celkového počtu 120 vrácených dotazníků.

Z odpovědí vyplývá, že by měl zaměstnavatel poskytnout čas k přípravě na fyzické testy, jelikož víc než 80 % respondentů odpovědělo kladně na položenou otázku.

Otázka č. 9: „*Využijete cvičení, které jsou na fyzických testech v praxi?*“

Tabulka č. 18 - Využití testového cvičení v praxi.

Graf č. 2 – Praxe a spokojenost s přístupem zaměstnavatele k fyzickým testům. Vyhodnocení otázky č. 9 je takové, že odpověď „ANO“ vybralo 10 respondentů což je zaokrouhleně 8 %, dalších 21 respondentů odpovědělo „Spíše ANO“ to činí po zaokrouhlení 18 %, celkem 54 respondentů (45 %) uvedlo odpověď „NE“ a „Spíše NE“ jako poslední variantu odpovědí zvolilo 35 respondentů což je něco nad 29 %.

To znamená, že necelých 75 % respondentů v praxi nevyužije cvičení z fyzických testů. Podle mého názoru nikdo z dozorců, kteří jsou veleni do služby na jednotlivých odděleních, nebude běžet kilometr.

Otázka č. 10: „*Myslíte, že je potřeba každý rok plnit fyzické testy?*“

Tabulka č. 19 - Roční plnění fyzických testů.

Počet respondentů, kteří na otázku odpověděli „ANO“ je 19 po zaokrouhlení je to 16 %, „Spíše ANO“ odpovědělo 14 respondentů což je necelých 12 %, velká část respondentů 72 (60 %) odpovědělo „NE“ a odpověď „Spíše NE“ uvedlo 15 respondentů což je 12,5 % z odevzdaných 120 dotazníků.

Vyhodnocením je, že přes 72 % respondentů si myslí, že plnění fyzických testů je zbytečné. Mám stejný názor, že je zbytečné fyzické prověrky plnit každý rok.

Otázka č. 11: „*Jste spokojeni se svou osobní přípravou na fyzické testy?*“

Tabulka č. 20 - Připravenost na fyzické testy.

Odpověď „ANO“ na kladenou otázku zakroužkovalo 65 respondentů čili po zaokrouhlení 54 %, dalších 21 respondentů odpovědělo „Spíše ANO“ to je 17,5 % ze všech 120 odevzdaných dotazníků, Nespokojení se svou přípravou je 15 respondentů (12,5 %) a „Spíše NE“ uvedlo 19 respondentů, to činí po zaokrouhlení 16 %.

Vyhodnocení této otázky je příjemné zjištění, že téměř 72 % příslušníků jsou spokojeni se svou osobní přípravou. To znamená, že i když prostor na přípravu

k fyzickým testům od zaměstnavatele není velký, tak většina z oslovených respondentů odpověděla kladně.

Otázka č. 12: „*Jste spokojeni s přístupem zaměstnavatele k přípravě příslušníků VS ČR k fyzickým testům?*“

Tabulka č. 21 - Přístup zaměstnavatele k přípravě fyzických testů.

Graf č. 2 – Praxe a spokojenost s přístupem zaměstnavatele k fyzickým testům. Odpovědi „ANO“ a „Spíše ANO“ v této otázce po sečtení respondentů (36 +24) dosáhlo výsledku 50 % ze všech 120 vrácených dotazníků. Tím pádem odpovědi „NE“ a „Spíše NE“ se dostalo také na 50 % respondentů.

Poslední 12. otázka v první části dotazníku k spokojenosti příslušníků k přípravě na fyzické testy dopadla pro mě překvapivě z důvodu nejvíce kladných odpovědí. I když se kladné a záporné odpovědi nakonec vyrovnali, tak jsem čekal, že respondenti budou spíše nespokojení.

Součástí otázky č. 12 byla možnost uvedení spokojenosti nebo nespokojenosti přístupu zaměstnavatele k přípravě fyzických testů. Této možnosti využilo 32 respondentů což je po zaokrouhlení 27 % ze všech 120 vrácených dotazníků.

„Proč, jste spokojeni nebo nespokojeni s přípravou na fyzické testy?“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 17 let u VS ČR: *„Pokud po mě chce VS ČR 1 x ročně fyzické testy, tak by mě měla umožnit v pracovní době se na fyzické prověrky připravit.“*

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 15 let u VS ČR: *„Jestliže je fyzická kondice podmínkou služby u VS ČR, měla by být fyzická příprava započítávána do pracovní doby.“*

Muž v kategorii do 35 let, sloužící 2 roky u VS ČR: *„Myslím, že bychom v rámci služby alespoň 4 x ročně trénovat.“*

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 22 let u VS ČR: *„Fyzické testy jsou zbytečné, měli by je plnit pouze příslušníci ENO a dobrovolníci.“*

Muž v kategorii ENO, sloužící 9 let u VS ČR: *„VS ČR vyžaduje plnění fyzických testů, ale neposkytuje prostor k přípravě. 8 hodin kondiční přípravy je málo.“*

Muž v kategorii do 35 let, sloužící 5 let u VS ČR: „Pokud zaměstnavatel vyžaduje po příslušníkovi plnit fyzické testy, musí mu umožnit zdarma a v rámci pracovní doby se na fyzické testy průběžně připravovat.“

Muž v kategorii do 35 let, sloužící 10 let u VS ČR: „Nesmysl celé fyzicky, přístup instruktorů k zamyšlení, nemožnost cvičit v rámci pracovní doby.“

Muž v kategorii do 55 let, sloužící 25 let u VS ČR: „Kladně hodnotím prvky sebeobrany, které využiji v praxi. Některé disciplíny fyzických jsou velká neznámá, jelikož je nevyžiji v praxi, tak ztrácejí smysl (celomotorický test). Co se týče běhu na 1 kilometr je úplně zbytečný, nikdo v rámci služby ještě tak daleko neběžel. Raději bych si zahrál fotbal.“

Muž v kategorii do 55 let, sloužící 19 let u VS ČR: „Já cvičím pravidelně v domácí posilovně. Nerad jezdím ve svém volnu na kondičky a fyzicky.“

Muž v kategorii do 55 let, sloužící 19 let u VS ČR: „Spokojen s možností využívat zdarma posilovnu a tělocvičnu a následně saunu na regeneraci.“

Muž v kategorii ENO, sloužící 22 let u VS ČR: „Připravit se na fyzické prověrky je věcí každého příslušníka a ne zaměstnavatele.“

Žena v kategorii do 45 let, sloužící 17 let u VS ČR: „Nikoho nezajímá, že mám na krku dvě malé děti a večer, když spí, jdu taky raději spát. Proto čas na cvičení je takřka nulový.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 11 let u VS ČR: „Bylo by lepší mít dobu v posilovně anebo tělocvičně započítanou do pracovní doby, když máme něco splnit podle jejich představ.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 13 let u VS ČR: „Žádná možnost přípravy v pracovní době není a ve volnu nemám čas zůstat cvičit.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 12 let u VS ČR: „Aktivity spojené se zvýšením fyzické kondice, nejsou zaměstnavatelem placené. I přesto, že fyzickou kondici na určité úrovni zaměstnavatel vyžaduje.“

Muž v kategorii ENO, sloužící 18 let u VS ČR: „Vzhledem k tomu, že po je po nás vyžadována fyzická zdatnost, měl by zaměstnavatel umožnit zlepšování fyzické kondice v rámci pracovní doby.“

Vyhodnocení hypotézy první části dotazníku k přípravě fyzických testů

- **Hypotéza 1:** „Více jak 70 % respondentů si myslí, že příprava na fyzické prověrky je nedostačující“.
- **Hypotéza 2:** „Více jak 65 % respondentů nejsou spokojeni s využitím tělesných disciplín v praxi a přístupem zaměstnavatele k samotné přípravě na fyzické prověrky“.

Hypotéza 1: „Více jak 70 % respondentů si myslí, že příprava na fyzické prověrky je nedostačující“.

Hypotézy 1 se týkaly otázky č. 6 a č. 8 v první části dotazníku.

otázka č. 6 - „Umožňuje Vám zaměstnavatel cvičit/sportovat, tak abyste to měli započítané do pracovní doby?“

otázka č. 8 - „Měl by zaměstnavatel poskytnout čas na přípravu k fyzickým testům?“

Vyhodnocením odpovědí na otázku č. 6 bylo zjištěno, že kladnou odpověď „**ANO**“ vybralo 30 respondentů, což je **25 %**, a k odpovědi „**NE**“ se přiklonilo 90 respondentů to je **75 %** z celkového počtu 120 odevzdaných dotazníků.

Vyhodnocení odpovědí na otázku č. 8 bylo zjištěno, že odpověď „**ANO**“ si vybralo 76 respondentů, což zaokrouhleně činí 63 %, variantu odpovědi „*Spíše ANO*“ vybralo 21 respondentů což je 17,5 %, dalších 14 respondentů uvedlo odpověď „**NE**“ to je zaokrouhleně 12 % a posledních 9 respondentů uvedlo „*Spíše NE*“ což je 7,5 % z celkového počtu 120 odevzdaných dotazníků.

Podle výše uvedených výsledků lze konstatovat, že odpovědi:

„**ANO**“ 63 %, a „*Spíše ANO*“ 17,5 % = **80,5 %** respondentů,

„**NE**“ 12 %, a „*Spíše NE*“ 7,5 % = **19,5 %** respondentů.

Závěr: Hypotéza 1 se podle analýzy a vyhodnocení všech získaných výsledků z dotazníkového šetření „**potvrdila**“.

Hypotéza 2: „Více jak 65 % respondentů nejsou spokojeni s využitím tělesných disciplín v praxi a přístupem zaměstnavatele k samotné přípravě na fyzické prověrky“.

Hypotézy 2 se týkaly otázky č. 9 a č. 12 v první části dotazníku.

otázka č. 9 - „Využijete cvičení, které jsou na fyzických testech v praxi?“

otázka č. 12 - „Jste spokojeni s přístupem zaměstnavatele k přípravě příslušníků VS ČR k fyzickým testům?“

Vyhodnocení odpovědí na otázku č. 9 bylo zjištěno, že odpověď „ANO“ vybralo 10 respondentů což je zaokrouhleně 8 %, dalších 21 respondentů odpovědělo „Spíše ANO“ to činí po zaokrouhlení 18 %, celkem 54 respondentů (45 %) uvedlo odpověď „NE“ a „Spíše NE“ jako poslední variantu odpovědí zvolilo 35 respondentů což je něco nad 29 % z celkového počtu 120 odevzdaných dotazníků.

Podle výše zaokrouhlených výsledků lze konstatovat, že odpovědi:

„ANO“ 8 %, a „Spíše ANO“ 18 % = **26 %** respondentů,

„NE“ 45 %, a „Spíše NE“ 29 % = **74 %** respondentů.

Vyhodnocení odpovědí na otázku č. 12 bylo zjištěno, že odpověď „ANO“ vybralo 36 respondentů což je 30 %, dalších 24 respondentů odpovědělo „Spíše ANO“ to činí po zaokrouhlení 20 %, celkem 28 respondentů uvedlo odpověď „NE“ což po zaokrouhlení je 23 % a odpověď „Spíše NE“ jako poslední variantu zvolilo 32 respondentů což je po zaokrouhlení 27 % z celkového počtu 120 odevzdaných dotazníků.

Podle výše zaokrouhlených výsledků lze konstatovat, že odpovědi:

„ANO“ 30 %, a „Spíše ANO“ 20 % = **50 %** respondentů,

„NE“ 23 %, a „Spíše NE“ 27 % = **50 %** respondentů.

Po sloučení výše uvedených otázek, které jsou součástí vyhodnocení hypotézy č. 2, jsem po zaokrouhlení došel k následujícím výsledkům:

„ANO“ 19 %, a „Spíše ANO“ 19 % = **38 %** respondentů,

„NE“ 34 %, a „Spíše NE“ 28 % = **62 %** respondentů.

Závěr: Hypotéza 2 se podle analýzy a vyhodnocení všech získaných výsledků z dotazníkového šetření „**nepotvrdila**“.

Druhá část dotazníkového šetření – Příprava k ostrým školním střelbám.

V druhé části dotazníku jsem se věnoval problematice vybraného aspektu přípravy vězeňské služby, a to k přípravě ostrých školních střelb. V této části respondenti odpovídali na 11 uzavřených otázek. U poslední jedenácté otázky se mohli vyjádřit k přístupu zaměstnavatele k dané problematice. Šest vybraných otázek byly použité k hodnocení názoru, jestli je příprava na ostré školní střelby efektivní a jsou porovnány s předem stanovenými hypotézami.

Otázka č. 1: „Do jaké kategorie spadáte?“⁷⁹

Tabulka č. 22 - Kategorizace v pracovním zařazení respondentů.

OVS	55	45,8 %
OVVaT	65	54,2 %

Tabulka č. 22 ukazuje služební zařazení respondentů, kteří vykonávají službu na oddělení vězeňské stráže (OVS) a na oddělení výkonu vazby a trestu (OVVaT), jelikož OVS musí absolvovat ostré školní střelby 2x do roka a OVVaT pouze jednou.

Otázka č. 2: „Jste držitelem zbrojního pasu, nebo přemýšlíte, že si ho uděláte?“⁸⁰

Tabulka č. 23 - Držitelé zbrojního pasu.

Mám	18	15,0 %
Nemám	80	66,7 %
Přemýšlím	22	18,3 %

Tabulka č. 23 vyhodnocuje kolik respondentů je majitelem zbrojního pasu a kolik přemýšlí si ho udělat.

Otázka č. 3: „Vlastníte střelnou zbraň, nebo přemýšlíte, že si jí pořídíte?“⁸¹

Tabulka č. 24 - Vlastníci střelné zbraně.

Vlastním	20	16,7 %
Nevlastním	85	70,8 %
Přemýšlím	15	12,5 %

Tabulka č. 24 ukazuje počet vlastníků střelné zbraně a kolik přemýšlí, že si zbraň pořídí.

⁷⁹ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 1, tabulka č. 22.* září a říjen 2022.

⁸⁰ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 2, tabulka č. 23.* září a říjen 2022.

⁸¹ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 3, tabulka č. 24.* září a říjen 2022.

Otázka č. 4: „Chodíte ve volném čase střílet na střelnici ze střelných zbraní?“⁸²

Tabulka č. 25 - Individuální střelecká příprava.

ANO	35	29,2 %
NE	85	70,8 %

Tabulka č. 25 ukazuje, kolik respondentů chodí individuálně střílet na střelnici.

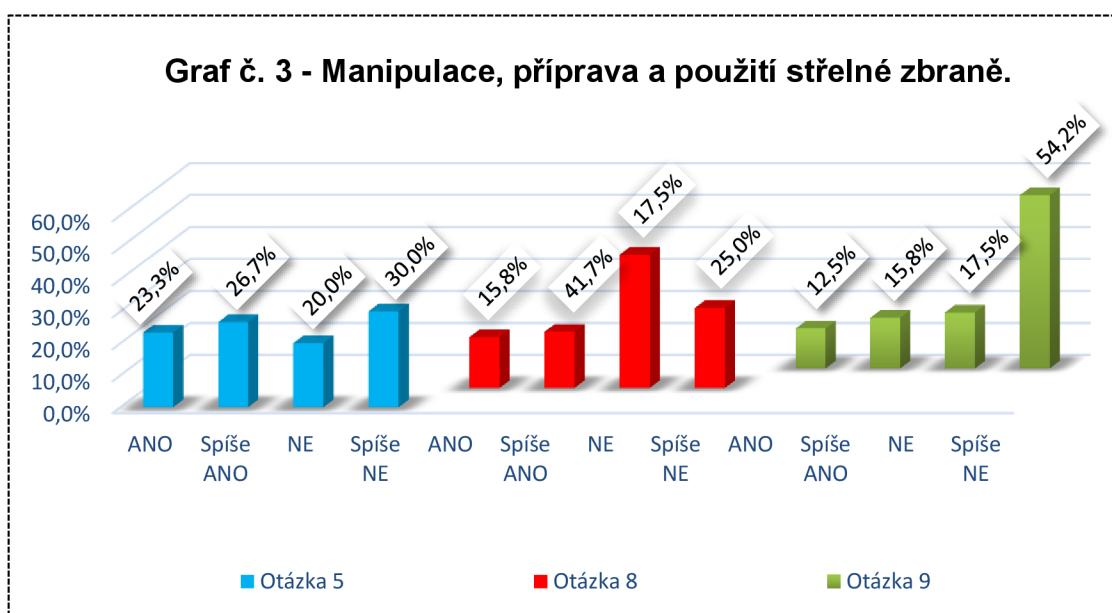
Otázka č. 5: „Ovládáte a znáte dobře manipulaci ze služebních zbraní, kterou máte přidělenou?“⁸³

Tabulka č. 26 - Manipulace se služební zbraní.

ANO	28	23,3 %
Spíše ANO	32	26,7 %
NE	24	20,0 %
Spíše NE	36	30,0 %

Tabulka č. 26 ukazuje počty respondentů, jak zvládají manipulaci se zbraní. Tato otázka je součástí hypotézy 3.

Graf č. 3 - Manipulace, příprava a použití střelné zbraně.

Graf č. 3 vyjadřuje otázky č. 5, č. 8 a č. 9, které jsou součástí hypotézy 3, že: „Více jak 60 % respondentů si není jistá s manipulací a použitím střelné zbraně“.

⁸² Autor práce. Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 4, tabulka č. 25. září a říjen 2022.

⁸³ Autor práce. Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 5, tabulka č. 26, graf č. 3. září a říjen 2022.

Otázka č. 6: „Je možnost trénovat střelbu z maket zbraní ve věznicí?“⁸⁴

Tabulka č. 27 - Makety zbraní ve věznicí.

ANO	0	0,0 %
NE	120	100,0 %

Tabulka č. 27 ukazuje možnost tréninku z maket střelných zbraní.

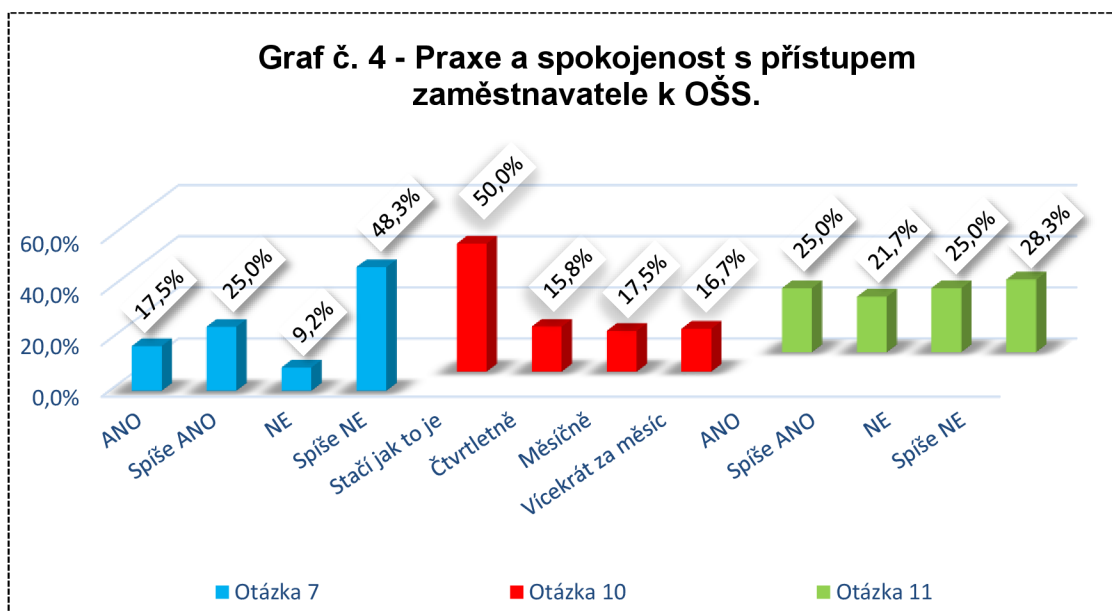
Otázka č. 7: „Stačí Vám cvičení a počet odstřílených nábojů, které se střílí z jednotlivých zbraní před zkouškou, abyste požadované podmínky OŠS splnil?“⁸⁵

Tabulka č. 28 - Příprava na OŠS.

ANO	21	17,5 %
Spíše ANO	30	25,0 %
NE	11	9,2 %
Spíše NE	58	48,3 %

Tabulka č. 28 ukazuje, jestli bude příslušníkovi stačit dotace nábojů a cvičení na navazující OŠS. Tato otázka je součástí hypotézy 4.

Graf č. 4 - Praxe a spokojenost s přístupem zaměstnavatele k OŠS.

Graf č. 4 vyjadřuje otázky č. 7 a č. 11, které jsou součástí hypotézy 4, že: „Více jak 60 % respondentů nestačí střelecká příprava k vykonání zkoušky Ostrých školních střelb“. Grafické vyjádření otázky č. 10 je jen informativní.

⁸⁴ Autor práce. Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 6, tabulka č. 27. září a říjen 2022.

⁸⁵ Autor práce. Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 7, tabulka č. 28, graf č. 4. září a říjen 2022.

Otázka č. 8: „Domníváte se, že OŠS Vás připraví na to, abyste ve službě použil střelnou zbraň?“⁸⁶

Tabulka č. 29 - Příprava OŠS na použití zbraně ve službě.

ANO	19	15,8 %
Spíše ANO	21	17,5 %
NE	50	41,7 %
Spíše NE	30	25,0 %

Tabulka č. 29 ukazuje, jestli OŠS připraví příslušníka na použití zbraně ve službě.

Otázka č. 9: „Dokázal byste použít střelnou zbraň v mimořádné události, která opravňuje k použití střelné zbraně?“⁸⁷

Tabulka č. 30 - Použití střelné zbraně ve službě.

ANO	15	12,5 %
Spíše ANO	19	15,8 %
NE	21	17,5 %
Spíše NE	65	54,2 %

Tabulka č. 30 ukazuje, jestli respondenti jsou schopni použít střelnou zbraň při mimořádné události.

Otázka č. 10: „Myslíte, že by se na střelnici mělo jezdit častěji, než je to stanovené v nařízení?“⁸⁸

Tabulka č. 31 – Výcvik na střelnici.

Stačí, jak to je	60	50,0 %
Čtvrtletně	21	17,5 %
Měsíčně	19	15,8 %
Vícekrát za měsíc	20	16,7 %

Tabulka č. 31 ukazuje, jak často by se mělo jezdit na střelnici v rámci výcviku.

⁸⁶ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 8, tabulka č. 29, graf č. 3. září a říjen 2022.*

⁸⁷ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 9, tabulka č. 30, graf č. 3. září a říjen 2022.*

⁸⁸ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 10, tabulka č. 31, graf č. 4. září a říjen 2022.*

Otázka č. 11: „Jste spokojeni s přístupem zaměstnavatele k přípravě příslušníků VS ČR k OŠS?“⁸⁹

Tabulka č. 32 - Přístup zaměstnavatele k přípravě k OŠS.

ANO	30	25,0 %
Spíše ANO	26	21,7 %
NE	30	25,0 %
Spíše NE	34	28,3 %

Tabulka č. 32 vyhodnocuje spokojenost respondentů s přístupem instruktorů profesní přípravy k OŠS. Tato otázka je součástí hypotézy 4. V dotazníku je k této otázce prostor k vyjádření respondentů, proč jsou spokojeni nebo nespokojeni s přístupem k dané otázce. Hodně respondentů se nevyjádřilo, ale některé odpovědi v další části této kapitoly zmíním.

Vyhodnocení druhé části dotazníkového šetření:

Příprava k ostrým školním střelbám

Otázka č. 1: „Do jaké kategorie spadáte?“

Tabulka č. 22 - Kategorizace v pracovním zařazení respondentů.

K otázce č. 1 odpovědělo 55 respondentů, že vykonávají službu na oddělení vězeňské stráže, což je po zaokrouhlení 46 % a zbylých 65 respondentů jsou služebně zařazení na oddělení výkonu vazby a trestu to činí po zaokrouhlení 54 % ze všech vrácených dotazníků.

Vyhodnocením jsem zjistil, že dotazník vyplnilo více respondentů, kteří jsou služebně zařazení na OVVaT a na ostré střelby jezdí pouze jedenkrát za rok.

Otázka č. 2: „Jste držitelem zbrojního pasu, nebo přemýšlíte, že si ho uděláte?“

Tabulka č. 23 - Držitelé zbrojního pasu.

Počet respondentů, kteří na položenou otázku č. 2 odpovědělo „Mám zbrojní pas“ je 18 (15 %), dalších 80 respondentů odpovědělo „Nemám zbrojní pas“, což je po zaokrouhlení 67 %, poslední skupina 22 respondentů odpovědělo, že „Přemýšlím, že si ho udělám“, to činí po zaokrouhlení 18 %.

Vyhodnocením jsem zjistil, že zbrojní pas vlastní pouze 18 příslušníků, to znamená, že žádná příslušnice zbrojní pas nevlastní a ani jedna o tom nepřemýšlí. Z mého pohledu je vlastníků zbrojního pasu málo.

⁸⁹ Autor práce. *Vlastní dotazníkové šetření – otázka č. 11, tabulka č. 32, graf č. 4. září a říjen 2022.*

Otázka č. 3: „*Vlastníte střelnou zbraň, nebo přemýšlíte, že si jí pořídíte?*“

Tabulka č. 24 - Vlastníci střelné zbraně.

K otázce č. 3 jsem zjistil, že 20 respondentů odpovědělo „*Vlastním střelnou zbraň*“, což činí po zaokrouhlení 17 %, dále 85 respondentů odpovědělo „*Nevlastním střelnou zbraň*“ to je po zaokrouhlení 71 %, a odpověď „*Přemýšlím, že si ho pořídím*“ zvolilo 15 respondentů (12,5 %) z celkového počtu 120 vrácených dotazníků.

Vyhodnocením jsem zjistil, že střelnou zbraň vlastní 20 respondentů z celkových 120 odpovědí, zajímavé je, že v předešlé otázce ohledně zbrojního pasu 18 respondentů přiznalo vlastnictví tohoto průkazu. To znamená, že dva respondenti nelegálně vlastní střelnou zbraň.

Otázka č. 4: „*Chodíte ve volném čase střílet na střelnici ze střelných zbraní?*“

Tabulka č. 25 - Individuální střelecká příprava.

K otázce č. 4 uvedlo odpověď „*ANO*“ 35 respondentů, že ve svém volném čase chodí střílet, což je po zaokrouhlení 29 % a zbylých 85 respondentů odpovědělo „*NE*“, že střelnici nenavštěvují, to po zaokrouhlení činí 71 %.

Vyhodnocením jsem zjistil, že počet respondentů, kteří ve svém volném čase chodí střílet se rovná počtu vlastníků střelné zbraně a počtu přemýšlejících, že si zbraň pořídí.

Otázka č. 5: „*Ovládáte a znáte dobře manipulaci ze služebních zbraní, kterou máte přidělenou?*“

Tabulka č. 26 - Manipulace se služební zbraní.

Graf č. 3 - Manipulace, příprava a použití střelné zbraně.

Odpověď „*ANO*“ na kladenou otázku zakroužkovalo 28 respondentů čili po zaokrouhlení 23 %, dalších 32 respondentů odpovědělo „*Spíše ANO*“ to je po zaokrouhlení 27 % ze všech 120 odevzdaných dotazníků, odpověď „*NE*“ zvolilo 24 respondentů (20 %) a „*Spíše NE*“ uvedlo 36 respondentů to je 30 %.

Vyhodnocením jsem zjistil, že přesně polovina oslovených respondentů zná a ovládá manipulaci se služební zbraní, kterou má přidělenou k výkonu služby. To je z mého pohledu málo, jelikož přidělenou služební zbraň by měl každý příslušník dokonale znát a ovládat.

Otázka č. 6: „Je možnost trénovat střelbu z maket zbraní ve věznici?“

Tabulka č. 27 - Makety zbraní ve věznici.

Všichni respondenti odpověděli „NE“, jelikož momentálně věznice s těmito maketami nedisponuje. To znamená 120 respondentů se rovná 100 %.

Vyhodnocení této otázky je zcela jasné a nikdo nemůže trénovat z maket zbraní, jelikož je nemá věznice k dispozici.

Otázka č. 7: „Stačí Vám cvičení a počet odstřílených nábojů, které se střílí z jednotlivých zbraní před zkouškou, abyste požadované podmínky OŠS splnil?“

Tabulka č. 28 - Příprava na OŠS.

Graf č. 4 - Praxe a spokojenost s přístupem zaměstnavatele k OŠS.

Počet respondentů, kteří na otázku odpověděli „ANO“ je 21 po zaokrouhlení je to 18 %, „Spíše ANO“ odpovědělo 30 respondentů což je 25 %, dalších 11 respondentů odpovědělo „NE“ což činí po zaokrouhlení 9 % a odpověď „Spíše NE“ uvedlo 58 respondentů což je zaokrouhleno 48 % z odevzdaných 120 dotazníků.

Vyhodnocení je, že takto nastavená příprava na ostré školní střelby osloveným respondentům spíše nevyhovuje.

Otázka č. 8: „Domníváte se, že OŠS Vás připraví na to, abyste ve službě použil střelnou zbraň?“

Tabulka č. 29 - Příprava OŠS na použití zbraně ve službě.

Graf č. 3 - Manipulace, příprava a použití střelné zbraně.

Počet respondentů, kteří na otázku odpověděli „ANO“ je 19 po zaokrouhlení je to 16 %, „Spíše ANO“ odpovědělo 21 respondentů což je 17,5 %, dalších 50 respondentů odpovědělo „NE“ což činí po zaokrouhlení 42 % a odpověď „Spíše NE“ uvedlo 30 respondentů což je 25 % z vybraných 120 vyplněných dotazníků.

Respondenti se domnívají, že OŠS je nepřipraví, aby v rámci svých služebních povinností použily střelnou zbraň.

Otázka č. 9: „Dokázal byste použít střelnou zbraň v mimořádné události, která opravňuje k použití střelné zbraně?“

Tabulka č. 30 - Použití střelné zbraně ve službě.

Graf č. 3 - Manipulace, příprava a použití střelné zbraně.

Počet respondentů, kteří na otázku odpověděli „ANO“ je 15 což činí 12,5 %, „Spíše ANO“ odpovědělo 19 respondentů což je po zaokrouhlení 16 %, dalších 21 respondentů odpovědělo „NE“ to je 17,5 % a odpověď „Spíše NE“ uvedlo 65 respondentů což je po zaokrouhlení 54 % z vybraných 120 vyplněných dotazníků.

Vyhodnocením na položenou otázku je, že více jak polovina respondentů při mimořádné události by střelnou zbraň nepoužili.

Otázka č. 10: „Myslíte, že by se na střelnici mělo jezdit častěji, než je to stanovené v nařízení?“

Tabulka č. 31 – Výcvik na střelnici.

Odpověď „Stačí, jak to je“ zakroužkovalo 60 respondentů, což činí 50 %, druhou možnost odpovědi „čtvrtletně“ zapsalo 21 respondentů, to je 17,5 %, variantu odpovědi „měsíčně“ napsalo 19 respondentů což je zaokrouhleno 16 % a poslední možnost odpovědi „vícekrát za měsíc“ odpovědělo 20 respondentů, což činí po zaokrouhlení 17 % z celkového počtu 120 vrácených dotazníků.

Přesně polovina oslovených respondentů napsala, že výcvik OŠS je v tomto ohledu dostačující.

Otázka č. 11: „Jste spokojeni s přístupem zaměstnavatele k přípravě příslušníků VS ČR k OŠS?“

Tabulka č. 32 - Přístup zaměstnavatele k přípravě k OŠS.

Graf č. 4 - Praxe a spokojenost s přístupem zaměstnavatele k OŠS.

Odpověď „ANO“ na kladenou otázku zakroužkovalo 30 respondentů to je 25 %, dalších 26 respondentů odpovědělo „Spíše ANO“ to je po zaokrouhlení 22 % ze všech 120 odevzdaných dotazníků, odpověď „NE“ zvolilo 30 respondentů to je 25 % a „Spíše NE“ uvedlo 34 respondentů, což po zaokrouhlení činí 28 %.

Vyhodnocení této otázky je, že respondenti spíše nejsou spokojeni s celkovým přístupem zaměstnavatele k problematice OŠS.

Součástí otázky č. 11 byla možnost uvedení spokojenosti nebo nespokojenosti přístupu zaměstnavatele k přípravě na OŠS. Této možnosti využilo 32 respondentů což je po zaokrouhlení 27 % ze všech 120 odevzdaných dotazníků.

„Proč, jste spokojeni nebo nespokojeni s přípravou na OŠS?“

Muž v kategorii do 35 let, sloužící 8 let u VS ČR: „Spokojenost střelecká příprava je na dobré úrovni, ale podle mě je potřeba chodit na střelnici vícekrát do roka.“

Žena v kategorii do 55 let, sloužící 25 let u VS ČR: „Pro dozorce sloužící na chodbě a držíci pistoli a samopal 1 x ročně klidně by stačila mířená střelba. Současná střelecká cvičení je maximálně stresující, a navíc je v praxi nevyužiji.“

Muž v kategorii ENO, sloužící 18 let u VS ČR: „Hodnotím za sebe. Jsem spokojen, když můžu na rámec běžného výcviku zdokonalovat práci se zbraní při různých součinnostních cvičeních.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 15 let u VS ČR: „Z nedostatku příslušníků bych zrušil všechny přezkoušení, jsou k ničemu.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 17 let u VS ČR: „Nikdo se během výkonu služby (v pracovní době) nevěnuje příslušníkům na střeleckou přípravu na OŠS.“

Muž v kategorii do 55 let, sloužící 25 let u VS ČR: „Střílet jednou za rok to se nemůžu nic naučit, když vystřílím jen pár nábojů a pokud mám špatné držení zbraně, tak by měl mi někdo ukázat, jak správně držet zbraň, abych zvýšil účinnost střelby.“

Muž v kategorii do 55 let, sloužící 15 let u VS ČR: „Střelnice opravena a je super, odvoz zajištěn. Instruktoři taky super, jen střelb zoufale málo.“

Žena v kategorii do 45 let, sloužící 10 let u VS ČR: „Neprobíhá žádná příprava před OŠS. Bylo by dobré cvičit a sušit ve věznici a střelnici jen střílet.“

Muž v kategorii do 55 let, sloužící 14 let u VS ČR: „Nevím, jestli bych dokázal použít služební zbraň při služebním zákroku, poněvadž jsem díky bohu takovou situaci ještě nezažil. A proto možná by bylo lepší možnost jezdit na střelnici čtvrtletně.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 12 let u VS ČR: „Bylo by vhodné, aby zaměstnavatel umožnil získání zbrojního průkazu pro každého příslušníka a zřídil malou střelnici na výcvik.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 13 let u VS ČR: „Já s přípravou problém nemám, protože se zbraní sloužím, ale být dozorce a dostat zbraň do ruky jednou ročně, tak nevím, jestli držím samopal nebo pistoli.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 11 let u VS ČR: „Ano, nácvik střelby bez nábojů, protože díky četnosti 2 x za rok na střelnici není munice, tak je lepší zůstat doma.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 14 let u VS ČR: „Vystřílet 2 x za rok 35 nábojů je málo. K osvojení správné techniky je třeba cvičit takřka denně, než je v podmínkách VS ČR. Nereálné časově, ale i finančně. Mělo by se jezdit jednou měsíčně.“

Muž v kategorii do 35 let, sloužící 5 let u VS ČR: „Sušíme 3 hodiny a ostře střílíme 30 minut, zbytečný čas na střelnici.“

Muž v kategorii do 45 let, sloužící 21 let u VS ČR: „Detailní vysvětlení požadovaného cvičení a manipulace se zbraní na dobré úrovni. Cvičení by mohla být jednodušší a méně komplikovaná.“

Hypotézy druhé části dotazníku k přípravě OŠS

- **Hypotéza 3:** „Více jak 60 % respondentů si není jistá s manipulací a použitím střelné zbraně“.
- **Hypotéza 4:** „Více jak 55 % respondentům nestačí střelecká příprava k vykonání zkoušky Ostrých školních střeleb“.

Hypotéza 3: „Více jak 60 % respondentů si není jistá s manipulací a použitím střelné zbraně?“

Hypotézy 3 se týkaly otázek č. 5, č. 8 a č. 9 v druhé části dotazníku.

otázka č. 5 - „Ovládáte a znáte dobře manipulaci ze služebních zbraní, kterou máte přidělenou?“

otázka č. 8 - „Domníváte se, že OŠS Vás připraví na to, abyste ve službě použil střelnou zbraň?“

otázka č. 9 - „Dokázal byste použít střelnou zbraň v mimořádné události, která opravňuje k použití střelné zbraně?“

Vyhodnocení odpovědí na otázku č. 5 bylo zjištěno, že odpověď „ANO“ vybralo 28 respondentů což je po zaokrouhlení 23 %, dalších 32 respondentů

odpovědělo „*Spíše ANO*“ to činí po zaokrouhlení 27 %, celkem 24 respondentů uvedlo odpověď „*NE*“ což je po zaokrouhlení 20 % a odpověď „*Spíše NE*“ jako poslední variantu zvolilo 36 respondentů což je 30 % z celkového počtu 120 odevzdaných dotazníků.

Podle výše zaokrouhlených výsledků lze konstatovat, že odpovědi:

„*ANO*“ 23 %, a „*Spíše ANO*“ 27 % = **50 %** respondentů,

„*NE*“ 20 %, a „*Spíše NE*“ 30 % = **50 %** respondentů.

Vyhodnocení odpovědí na otázku č. 8 bylo zjištěno, že odpověď „*ANO*“ vybralo 19 respondentů což je po zaokrouhlení 16 %, dalších 21 respondentů odpovědělo „*Spíše ANO*“ to činí 17,5 %, celkem 50 respondentů uvedlo odpověď „*NE*“ což je 41,5 % a odpověď „*Spíše NE*“ jako poslední variantu zvolilo 30 respondentů což je 25 % z celkového počtu 120 odevzdaných dotazníků.

Podle výše zaokrouhlených výsledků lze konstatovat, že odpovědi:

„*ANO*“ 16 %, a „*Spíše ANO*“ 17,5 % = **33,5 %** respondentů,

„*NE*“ 41,5 %, a „*Spíše NE*“ 25 % = **56,5 %** respondentů.

Vyhodnocení odpovědí na otázku č. 9 bylo zjištěno, že odpověď „*ANO*“ vybralo 15 respondentů což je 12,5 %, dalších 19 respondentů odpovědělo „*Spíše ANO*“ to činí 16 %, celkem 21 respondentů uvedlo odpověď „*NE*“ což je 17,5 % a odpověď „*Spíše NE*“ jako poslední variantu zvolilo 65 respondentů což je po zaokrouhlení 54 % z celkového počtu 120 odevzdaných dotazníků.

Podle výše zaokrouhlených výsledků lze konstatovat, že odpovědi:

„*ANO*“ 12,5 %, a „*Spíše ANO*“ 15 % = **27,5 %** respondentů,

„*NE*“ 17,5 %, a „*Spíše NE*“ 54 % = **71,5 %** respondentů.

Po sloučení výše uvedených otázek, které jsou součástí vyhodnocení hypotézy 3, jsem po zaokrouhlení došel k těmto výsledkům:

„*ANO*“ 17 %, a „*Spíše ANO*“ 20 % = **37 %** respondentů,

„*NE*“ 27 %, a „*Spíše NE*“ 36 % = **63 %** respondentů.

Závěr: Hypotéza 3 se podle analýzy a vyhodnocení všech získaných výsledků z dotazníkového šetření „**potvrdila**“.

Hypotéza 4: *Více jak 55 % respondentům nestačí střelecká příprava k vykonání zkoušky Ostrých školních střelb?“.*

Hypotézy 4 se týkaly otázek č. 7 a č. 11 v druhé části dotazníku.

otázka č. 7 - „*Stačí Vám cvičení a počet odstřílených nábojů, které se střílí z jednotlivých zbraní před zkouškou, abyste požadované podmínky OŠS splnil?* “

otázka č. 11 - „*Jste spokojeni s přístupem zaměstnavatele k přípravě příslušníků VS ČR k OŠS?* “

Vyhodnocení odpovědí na otázku č. 7 bylo zjištěno, že odpověď „ANO“ vybralo 21 respondentů což je zaokrouhleně 18 %, dalších 30 respondentů odpovědělo „Spíše ANO“ to činí 25 %, celkem 11 respondentů odpovědělo „NE“ což je po zaokrouhlení 9 % a „Spíše NE“ jako poslední variantu odpovědí zvolilo 58 respondentů což je po zaokrouhlení 48 % z celkového počtu 120 odevzdaných dotazníků.

Podle výše zaokrouhlených výsledků lze konstatovat, že odpovědi:

„ANO“ 18 %, a „Spíše ANO“ 25 % = **43 %** respondentů,

„NE“ 9 %, a „Spíše NE“ 48 % = **57 %** respondentů.

Vyhodnocení odpovědí na otázku č. 11 bylo zjištěno, že odpověď „ANO“ vybralo 30 respondentů což je 25 %, dalších 26 respondentů odpovědělo „Spíše ANO“ to činí po zaokrouhlení 22 %, celkem 30 respondentů uvedlo odpověď „NE“ což je 25 % a odpověď „Spíše NE“ jako poslední variantu zvolilo 34 respondentů což je po zaokrouhlení 28 % z celkového počtu 120 odevzdaných dotazníků.

Podle výše zaokrouhlených výsledků lze konstatovat, že odpovědi:

„ANO“ 25 %, a „Spíše ANO“ 22 % = **47 %** respondentů,

„NE“ 25 %, a „Spíše NE“ 28 % = **53 %** respondentů.

Po sloučení výše uvedených otázek, které jsou součástí vyhodnocení hypotézy 4, jsem po zaokrouhlení došel k těmto výsledkům:

„ANO“ 21 %, a „Spíše ANO“ 23 % = **44 %** respondentů,

„NE“ 17 %, a „Spíše NE“ 39 % = **56 %** respondentů.

Závěr: Hypotéza 4 se podle analýzy a vyhodnocení všech získaných výsledků z dotazníkového šetření „**potvrdila**“.

Shrnutí celého průběhu dotazníkového šetření

V rámci diplomové práce jsem provedl dotazníkové šetření, které mělo vyhodnotit efektivitu přípravy na vybrané aspekty profesní přípravy příslušníků Vězeňské služby ČR. Šetřením problému byla příprava na fyzické testy a příprava na ostré školní střelby. Vybrané aspekty jsou důležitou složkou pro všechny příslušníky v přímém výkonu služby. Pokud jde o fyzickou zdatnost, kterou musí každý příslušník prokázat jednou za rok formou fyzických testů, nastává otázka, jakou měrou by se měl na přípravě podílet zaměstnavatel.

To platí i u střelecké přípravy na ostré školní střelby, jelikož na použití střelné zbraně při výkonu služby musí být příslušník plně připraven a svou přidělenou služební zbraň ovládat.

K vyplnění dotazníku byli osloveni zejména příslušníci v přímém výkonu služby z oddělení vězeňské stráže a oddělení výkonu vazby a trestu ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno. Celkem bylo rozdáno 130 dotazníků a po vyplnění jednotlivých respondentů se vrátilo 120 dotazníků. Šetření probíhalo v měsíci září 2022 a počátkem měsíce října 2022.

Cílem dotazníkového šetření bylo získat potřebné informace, jestli systém nastavení fyzické a střelecké přípravy je dostačující k úspěšnému absolvování prověřkových testů. Otázky byly směřovány tak, aby bylo zcela jasné, jakou variantu přípravy jednotliví respondenti upřednostňují a zdali by měl zaměstnavatel dát větší dotaci hodin na výcvik a přípravu v rámci pracovní doby.

Po vyhodnocení výsledku dotazníkového šetření jsem získal celkový pohled na danou problematiku. Na základě odpovědí zcela anonymních respondentů a získání relevantních údajů byly srovnány výsledky dotazníkového šetření se stanovenými hypotézami. Ke zpracování výsledků jsem použil, program Microsoft Excel, kde byly zhotoveny tabulky a grafy s procentuálním znázorněním odpovědí.

Vyhodnocením a porovnáním výsledků dotazníkového šetření se:

- **Hypotéza 1:** „Více jak 70 % respondentů si myslí, že příprava na fyzické prověrky je nedostačující“. – **Potvrdila.**
- **Hypotéza 2:** „Více jak 65 % respondentů nejsou spokojeni s využitím tělesných disciplín v praxi a přístupem zaměstnavatele k samotné přípravě na fyzické prověrky“. – **Nepotvrdila.**
- **Hypotéza 3:** „Více jak 60 % respondentů si není jistá s manipulací a použitím střelné zbraně“. – **Potvrdila.**
- **Hypotéza 4:** „Více jak 55 % respondentům nestačí střelecká příprava k vykonání zkoušky Ostrých školních střelb“. – **Potvrdila.**

Celkové hodnocení dotazníkového šetření je takové, že dle předpokladů je příprava na vybrané hodnotící aspekty nedostačující. Potvrzení tří hypotéz na danou problematiku je tím důkazem.

Cílem bylo ukázat na problematiku přípravy z hlediska časové dotace, který zaměstnavatel poskytuje v rámci pracovní doby. Je jasné, že na fyzické testy se může každý příslušník připravit samostatně, ale podle vlastní zkušenosti jít do posilovny po třinácti hodinové službě není ideální. Střelecká příprava je specifická tím, že pokud příslušník nechodí soukromě na střelnici, tak musí zvládnout manipulaci a střelby s přidělených služebních zbraní v rámci časové dotace, kterou poskytuje zaměstnavatel. Podle výsledku dotazníkového šetření je však nedostačující.

5.3 Návrhy a doporučení

V rámci navrhovaných změn v přípravě na fyzické testy a ostré školní střelby připomenu z výše uvedených kapitol podmínky, které poskytuje zaměstnavatel v průběhu pracovní doby příslušníkům ve věznicích.

Příprava na fyzické testy je součástí kondiční přípravy, která má časovou dotaci 7,5 hodiny za kalendářní rok. Kondiční příprava je rozdělena do dvou částí. Praktická část se věnuje sebeobraně, použití donucovacích prostředků a modelovým situacím podle zařazení příslušníků z jednotlivých oddělení. Druhá část je teoretická, kde musí příslušníci zvládnout problematiku, která se zaměřuje na znalosti právních a vnitřních předpisů upravujících výkon služby se zaměřením na služební záznamy a formuláře.

Střelecká příprava na ostré školní střelby má časovou dotaci 7,5 hodiny jednou ročně pro příslušníky oddělení výkonu vazby a trestu a 2 x 7,5 hodiny ročně pro příslušníky zařazené na oddělení vězeňské stráže. Výcvik probíhá tak, že na začátku je suchý nácvik a manipulace s jednotlivými zbraněmi, s kterými bude příslušník provádět střelby, poté následuje střelecké cvičení, kdy každá skupina příslušníků má dle služebního zařazení k dispozici daný počet nábojů, a také cvičení jsou odlišná podle zařazení příslušníka. Poslední částí jsou samotné prověrky ostrých školních střelb a jejich vyhodnocení.

Změny, které navrhu, se týkají časové dotace, kterou zaměstnavatel poskytuje v rámci výcviků. To znamená, že na přípravu fyzické zdatnosti v rámci kondiční přípravy dle změn může být trojnásobná dotace hodin, to znamená 3 x 7,5 hodiny za kalendářní rok. Znovu výcvik bude probíhat formou nácviku sebeobranu a použití donucovacích prostředků, kde se mohou příslušníci zdokonalovat v technikách, které jsou funkční a jsou v souladu se zákonem pod vedením školeného instruktora. Dále se mohou věnovat modelovým situacím dle služebního zařazení, které navazují na předchozí výcvik. Tento výcvik má časovou dotaci 2 x 7,5 hodiny rozdělený do pololetí. Další 7,5 hodiny má příslušník možnost se připravovat individuálně, a to formou využití dostupných možností věznic (posilovny, tělocvičny nebo jiné sportovní prostředí v rámci věznice), tyto aktivity bude hlásit svému přímému nadřízenému, který vede na daném oddělení výkaznictví a po dovršení 7,5 hodiny to vykázal příslušníkovi

k proplacení. Teoretickou část znalosti právních a vnitřních předpisů upravujících výkon služby se zaměřením na služební záznamy a formuláře, bych do kondiční přípravy nezahrnoval, jelikož tuhle problematiku musí každý příslušník znát, a navíc je vždy zkoušený jeden příslušník se znalostí právě zmíněných předpisů a nařízení.

Změny ve střelecké přípravě jsou problematické z důvodu nedostupnosti střelnic ve věznicích. Podle mého názoru se musí změnit organizace střelecké přípravy na ostré školní střelby. Myslím, že je zbytečné dělat suchý nácvik a manipulaci se střelnou zbraní na střelnici, kde je potřeba co nejvíce vystřelených nábojů a tím se příslušník může zdokonalovat. Suchý nácvik je možné realizovat ve věznicích společnou formou, kde stačí jeden školený instruktor, který daný výcvik povede. I když v dotazníkovém šetření uvedlo 50 % respondentů, že výcvik je dostačující, tak podle vlastních zkušeností je příprava na samotnou střelbu na střelnici zbytečně dlouhá. Počet nábojů, které příslušník na střelnici vystřelí je k poměru času zanedbatelný. Proto jsou příslušníci spokojeni a další střelby nechtějí absolvovat. Navrhuji udělat suchý nácvik ve věznicích 2 x ročně rozděleně na 1 a 2 pololetí s dotací 7,5 hodiny za celý rok. Na střelnicích pouze poučit příslušníky ze zásad bezpečnosti při střelbách a poté se věnovat jen střelbě. Časovou dotaci na střelby navrhuji pro příslušníky OVS 3 x ročně a pro příslušníky OVVaT 2 x ročně. Což je navýšení celkové časové dotace o 15 hodin za kalendářní rok pro každého příslušníka.

Změny přístupu příslušníků k dané problematice by mohly být jednoduché. Můžeme říct, chodte do posilovny a tělocvičny, kterou máte zadarmo k dispozici, ale pokud příslušník stává o půl paté ráno, jede do práce a službu vykonává od 5:45 - 18:15 hodin nemá na cvičení náladu ani chuť a těší se, až bude doma u rodiny. Nicméně každý příslušník musí dbát o svou tělesnou schránku a v rámci možností si má najít čas na sebe a nějaké sportovní aktivitě by se měl věnovat.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo teoretické přednesení pohledu na vybranou problematiku vybraných aspektů profesní přípravy příslušníků Vězeňské služby včetně vymezení problematiky spojené s tímto bezpečnostním sborem. Úkolem této práce bylo ukázat pohled na Vězeňskou službu ČR, která spadá pod ministerstvo spravedlnosti. Vybrané aspekty v rámci profesní přípravy byly příprava na fyzické testy a střelecká příprava na ostré školní střelby.

S ohledem na svou dlouholetou profesní zkušenost příslušníka Vězeňské služby ČR a každoročním plněním daných aspektů jsem měl za to, že kompletní analýza vybrané problematiky bude lehký úkol. Postupným rozborem všech aspektů, které se týkají dané problematiky, jsem zjistil, že organizace a vedení těchto vybraných aspektů je poměrně rozsáhlá a složitá. Přínosem práce však byl přehled o celém systému a struktuře profesní přípravy, dále pak o koncepci a změnách ve fyzických testech a střelecké přípravě, které se v průběhu let měnily až do současné podoby.

Diplomovou práci je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části je popsána legislativa a dělení VS ČR. V praktické části pak komparace dotazníkového šetření a navrhované změny v rámci přístupu k profesní přípravě.

V rámci teoretické části se nejprve zabývám představením Vězeňské služby ČR jako celku bezpečnostního sboru a legislativu, která je důležitá k vybranému tématu této práce. Definoval jsem organizační jednotky z hlediska jejího dělení. Dál se zabývám podmínkami, které musí ze zákona splnit každý uchazeč o přijetí do služebního poměru. Podrobně jsem popsal průběh přijímacího řízení a vznik služebního poměru k Vězeňské službě ČR.

Kategorizaci a strukturu profesní přípravy jsem podrobně rozebral v následující části, v další části je vymezena profesní příprava v organizačních jednotkách, povinnosti a úkoly příslušníků, které se vztahují k předmětné problematice. Důležitým faktorem je základní odborná příprava, která se také objevuje v druhé kapitole mé diplomové práce a následně organizace učebních skupin v rámci profesní přípravy.

Následující dvě kapitoly teoretické části se věnují fyzickým testům, které jsou součástí praktické části této práce. Přehledně jsou seřazeny vývojové etapy fyzických prověrek od roku 1993 až po současný model, kterým se řídí všechny věznice. Následuje podrobné shrnutí aktuálních disciplín a podmínky pro splnění fyzických testů. Čtvrtou kapitolou se zabývám problematikou střelecké přípravy a ostrých školních střelb. Tady jsem vymezil použití střelné zbraně ve smyslu zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, a také omezení a povinnosti po použití střelné zbraně ve službě. Dál jsou popsány služební zbraně, které jsou nedílnou součástí příslušníka při výkonu služby. Také jsem se zabýval střeleckou přípravou, která předchází ostrým školním střelbám a podrobně tyto aspekty analyzoval.

V praktické části se zabývám efektivnosti profesní přípravy zejména aspektům přípravy na fyzické testy a střeleckou přípravu na ostré školní střelby. K této části jsem vytvořil dotazník, který mi následně vyplnili příslušníci a příslušnice, kteří jsou zařazení do přímého výkonu služby. Prostřednictvím tohoto dotazníku bylo cílem zjistit, jak se k přípravě vybraných aspektů připravují oslovení respondenti.

Z vyhodnocení výsledku mého dotazníkového šetření vyplývá, že jednotliví příslušníci nejsou spokojeni s postavením zaměstnavatele k dané problematice a chtěli by změny v organizaci a přístupu zaměstnavatele.

Přínosem této práce považuji i to, že jsem se mohl podrobně věnovat a nahlédnout do zdrojových materiálů, které k danému tématu jsou relevantní. Prohloubení teoretických znalostí a vědomostí k daným aspektům profesní přípravy budu aplikovat do praxe, jelikož se s tímto problémem ve službě setkávám.

Je v zájmu všech, kteří jsou součástí Vězeňské služby, aby každý v rámci svých dovedností a schopností přispěl svou radou nebo nápadem, jak se lépe vypořádat s problémy, které jsou součástí nelehké služby. Pokud bude příslušník dobře vycvičený a připravený na každou mimořádnou událost, tak budou všichni, kteří se podílejí na přípravě profesní přípravy hrdí a spokojení, že svou činnost vykonávají dobře a spolehlivě.

SEZNAM ZKRATEK

č.	číslo
čl.	článek
ČZ	Česká zbrojovka
DP	donucovací prostředky
ENO	eskorta nebezpečných osob
g	gram
IDS	inspektor dozorčí směny
km	kilometr
m	metr
mm	milimetr
NGŘ	nařízení generálního ředitele
NŘ	nařízení ředitele
odst.	odstavec
OPaS	oddělení prevence a stížností
OŠS	ostré školní střelby
OVS	oddělení vězeňské stráže
OVVaT	oddělení výkonu vazby a trestu
Policie ČR	Policie České republiky
písm.	písmene
s	sekunda
Sb.	sbírky
str.	strana
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaný

VID	vrchní inspektor dopravy
VIES	vrchní inspektor eskortní směny
VISS	vrchní inspektor strážní směny
VOJS	vedoucí oddělení justiční stráže
VOVS	vedoucí oddělení vězeňské stráže
VOVVaT	vedoucí oddělení výkonu vazby a trestu
VS ČR	Vězeňská služba České republiky
VVaÚpVZD	Vazební věznice a ústav pro výkon pro zabezpečovací detenci
ZOP	základní odborná příprava
ZVOVS	zástupce vedoucího oddělení vězeňské stráže

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

HRAZDÍRA, Ivo. Terminologie profesní přípravy. Praha: Policejní akademie České republiky, 1996. 111 s. ISBN 80-85981-40-8.

CHLUDIL, Ivan. Střelba z pistole, revolveru a brokovnice. Praha: Nakladatelství odborné literatury – historie vojenství ARS-ARM Praha, 1992. 73 s. ISBN 80-900833-2-3.

KLIMEŠOVÁ, Marcela. Běhání od A do Z. Ostrava: Bookmedia, 2020. 128 s. ISBN 978-80-7639-006-5.

KOPECKÝ, Kamil. *E-learning (nejen) pro pedagogy*. Olomouc: Hanex. Vzdělávání a informace, 2006. 130 s. ISBN 80-85783-50-9.

KOVÁRNÍK, Libor a Miroslav ROUČ. Zbraně a střelivo. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 247 s. ISBN 978-80-7380-030-7.

KRÁL, Pavel. *Regenerace sil policisty*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2006. 119 s. ISBN 80-7251-231-5.

RUBÁŠ, Karel. Sportovní příprava. Plzeň: Vydavatelství ZČU, 1996. 141 s. ISBN 80-7082-294-5.

SVĚRÁK, Vít a Jan VÁŇA, ed. *Profesní příprava v ozbrojených složkách ČR, státní a veřejné správě – její podíl na snižování kriminality: sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference Profesní příprava v ozbrojených složkách ČR, státní a veřejné správě – její podíl na snižování kriminality konané na Policejní akademii České republiky v Praze*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. 181 s. ISBN 978-80-7251-525-7.

Právní normy

ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky.

zákon č. 119/2002 Sb., zákon o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních).

zákon č. 141/1961 Sb., zákon o trestním řízení soudním (trestní řád).

zákon č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky.

zákon č. 361/2003 Sb., zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

zákon č. 555/1992 Sb., zákon o Vězeňské a justiční strážci České republiky.

zákon č. 412/2005 Sb., zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

Nářízení generálního ředitele č. 2/1994, o odborné a služební bojové přípravě ve Vězeňské službě České republiky na rok 1994-1998.

Nářízení generálního ředitele č. 2/2010, kterým se stanoví požadavky na tělesnou zdatnost uchazečů o přijetí do služebního poměru příslušníka Vězeňské služby České republiky a příslušníků Vězeňské služby České republiky.

Nářízení generálního ředitele č. 26/1997, o odborné a služební přípravě ve Vězeňské službě České republiky na rok 1998 až 2000.

Nářízení generálního ředitele č. 26/2001, o organizaci vzdělávací činnosti ve Vězeňské službě České republiky.

Nářízení generálního ředitele č. 35/2003, o služební a profesní přípravě příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby České republiky na léta 2004–2009.

Nářízení generálního ředitele č. 4/2015 o postupu vazebních věznic, věznic a ústavů pro výkon zabezpečovací detence při vzniku nepokojů nebo jiných hromadných nezákonných vystoupení osob ve výkonu vazby, výkonu trestu

odnětí svobody a osob ve výkonu zabezpečovací detence, o organizaci a provádění služebních zákroků pod jednotným velením, o výstroji a výzbroji příslušníků provádějících služební zákrok pod jednotným velením a eskorty nebezpečných osob.

Nařízení generálního ředitele č. 59/2002, o služební a profesní přípravě příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby České republiky na rok 2003.

Nařízení generálního ředitele č. 7/1993, o odborné a služební bojové přípravě ve Vězeňské službě České republiky v roce 1993.

Nařízení generálního ředitele č. 7/2016, kterým se stanoví požadavky na tělesnou zdatnost uchazečů o přijetí do služebního poměru příslušníka Vězeňské služby České republiky a příslušníků Vězeňské služby České republiky.

Nařízení generálního ředitele č. 8/2016, kterým se stanoví rozsah služební a profesní přípravy příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby České republiky.

Nařízení ředitele VVaÚpVZD Brno č. 1/2023, o plánu profesní přípravy příslušníků Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Vězeňské služby ČR Brno na výcvikový rok 2023. čl. I. - Obsah profesní přípravy.

Nařízení ředitele VVaÚpVZD Brno č. 37/2022, kterým se stanoví služební a profesní příprava příslušníků a zaměstnanců VVaÚpVZD Brno.

Nařízení ředitele VVaÚpVZD Brno č. 5/2014, kterým se stanoví plán výcviku.

Ustanovení § 18 odst. 1 písm. c), zákona č. 555/1992 Sb., zamezil útěku osoby ve výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody ze střeženého objektu nebo při eskortě, kterou nelze zadržet jiným způsobem.

On-line zdroje

26,5 mm signální pistole vz. 44/67: Česká republika / Československo (CZE). Valka.cz | Homepage [online]. Copyright © ISSN [cit. 20. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.valka.cz/26-5-mm-signalni-pistole-vz-44-67-t40251>.

CZ SCORPION EVO 3 A1 Česká Zbrojovka (9 mm Luger) - ZBRANĚ.cz. ZBRANĚ – databáze zbraní, prodej zbraní, bazar zbraní, střelivo, střelnice, zbrojní průkaz - ZBRANĚ.cz [online]. Copyright © 2020 ZBRANĚ.cz [cit. 21. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.zbrane.cz/zbrane/cz-scorpion-evo-3-a1-ceska-zbrojovka-530>.

MĀSIAROVÁ, Lucie. Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky, Praha 2021, s. 17. Dostupné z <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni/statistiky/rocenky/statisticka-rocenka-2021.pdf>.

Obsah základní profesní přípravy – TEORETICKÉ ZPRACOVÁNÍ PROBLÉMU. 5dok SE – documents sharing platform [online]. Copyright ©. 2023 [cit. 13. 02. 2023]. Dostupné z: <https://5dok.org/article/obsah-z%C3%A1kladn%C3%AD-profesn%C3%AD-p%C5%99%C3%ADpravy-teoretick%C3%A9-zpracov%C3%A1n%C3%AD-probl%C3%A9mu.zgw697e7>.

Pistole CZ 75 B. ESAKO SÝKORA ARMS s.r.o. [online]. Copyright © 2023, Ing. Eduard Sýkora [cit. 21. 02. 2023]. Dostupné z: <https://zbrane.esako.cz/pistole-cz-75-b>.

Služební poměr | Vězeňská služba České republiky. Generální ředitelství | Vězeňská služba České republiky [online]. Copyright © 2023 Vězeňská služba České republiky [cit. 13. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/sekce/sluzebni-pomer-prislusnika-vs-cr>.

Základní informace – Vězeňská služba České republiky. Generální ředitelství – Vězeňská služba České republiky. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/sekce/zakladni-udaje>.

Základní odborná příprava – příslušníci | Vězeňská služba České republiky. Generální ředitelství | Vězeňská služba České republiky [online]. Copyright © 2023 Vězeňská služba České republiky [cit. 13. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/akademie-vs-cr/sekce/zop-a>.

Zákon č.555/1992 Sb. Zákon o Vězeňské a justiční strážci České republiky. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 15. 02. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-555>.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Dotazník

Příloha č. 2 – Testové cvičení před OŠS

PŘÍLOHY PRÁCE

Příloha č. 1 – Dotazník

Dotazníkové šetření pro příslušníky Vězeňské služby ČR

Dobrý den, chtěl bych Vás požádat o vyplnění mého dotazníku zaměřeného na možnosti přípravy na fyzické a střelecké testy v rámci profesní přípravy u příslušníků VS ČR. Cílem šetření je zjistit, jaké časové a materiální možnosti dává zaměstnavatel příslušníkům se na tyto testy připravit a podle zjištění navrhnout změny, které by mohly vést ke zkvalitnění této přípravy. Přibližná délka k vyplnění dotazníku je cca 20 minut. Dotazník je anonymní a výsledky dotazníkového šetření budou použity k mé diplomové práci, kterou píšu na Policejní akademii v Praze. Děkuji za čas, který věnujete k vyplnění dotazníku a za pravdivé odpovědi.

Správnou odpověď prosím zakroužkujte.

Příprava k ostrým školním střelbám (dále jen OŠS):

1. Do jaké kategorie spadáte?
Oddělení Vězeňské stráže Oddělení Výkonu vazby a trestu
2. Jste držitelem zbrojního pasu, nebo přemýšlíte, že si ho uděláte?
Mám zbrojní pas Nemám zbrojní pas Přemýšlím, že si ho udělám
3. Vlastníte střelnou zbraň, nebo přemýšlíte, že si jí pořídíte?
Vlastním střelnou zbraň Nevlastním střelnou zbraň Přemýšlím, že si jí pořídím
4. Chodíte ve volném čase střílet na střelnici ze střelných zbraní?
ANO NE
5. Ovládáte a znáte dobře manipulaci ze služebních zbraní, kterou máte přidělenou?
ANO Spíše ANO NE Spíše NE
6. Je možnost trénovat střelbu z maket zbraní ve věznici?
ANO NE
7. Stačí Vám cvičení a počet odstřílených nábojů, které se střílí z jednotlivých zbraní před zkouškou, abyste požadované podmínky OŠS splnil?
ANO Spíše ANO NE
Spíše NE
8. Domníváte se, že OŠS Vás připraví na to, abyste ve službě použil střelnou zbraň?
ANO Spíše ANO NE
Nevím
9. Dokázal byste použít střelnou zbraň v mimořádné události, která opravňuje k použití střelné zbraně?
ANO Spíše ANO NE
Nevím
10. Myslíte, že by se na střelnici mělo jezdit častěji, než jak je to nastavené v nařízení?
Stačí, jak to je* čtvrtletně měsíčně
vícekrát za měsíc *pozn. Odd. Vězeňské stráže jezdí na OŠS 2x za rok a Odd. výkonu vazby a trestu 1x za rok.
11. Jste spokojeni s přístupem zaměstnavatele k přípravě příslušníků VS ČR k OŠS?
ANO Spíše ANO NE
Spíše NE

Proč? (uvedte prosím důvod své spokojenosti/nespokojenosti).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Příloha č. 2 – Testové cvičení před OŠS

Test-střelecká příprava před OŠS (téma S1)

Hodnost, jméno, příjmení, oddělení.....

Datum.....

- 1. Který předpis upravuje střeleckou přípravu u VS ČR** **2body**
a) zákon 555/1992 o Vězeňské a Justiční stráž
b) NGR 59/2017
c) NŘV 34/ 2015
- 2. Při manipulaci se zbraní na palebné čáře zásadně mířím** **2body**
a) na sebe
b) na kolegu
c) do střeliště
- 3) První činnost střelce při závadě na zbraní** **2 body**
a) vyjmutí zásobníku
b) odstranění závady
c) odložení prstu viditelně mimo spoušť
- 4. Jestliže se v prostoru střeliště objeví osoba nebo zvíře** **2 body**
a) pokračuji dále ve střelbě a čekám na pokyn řídicího střelce
b) dám varovný výstřel
c) ihned zastavím střelbu a dám pokyn ostatním k zastavení střelby
- 5. Jakou funkci plní u Pi vz. 75 bezpečnostní ozub na bicím mechanismu** **1 bod**
a) zachytává závěr v zadní poloze
b) slouží k zajištění zbraně
c) slouží k zajištění bicího mechanismu
- 6. Hlavní části pistole vz.75** **1 bod**
a) hlaveň, zásobník, tělo zbraně
b) tělo zbraně, závěr, hlaveň
c) závěr, hlaveň, vratná pružina

7. Činnost po ukončení střelby **2 body**
a) zbraň ihned zasunu do pouzdra
b) dám ránu jistoty a zbraň zasunu do pouzdra
c) vyjmu zásobník, provedu kontrolu zbraně a předložím ke kontrole řídicímu střeleb

8. Ráže samopal vz. CZ SCORPION EVO 3 A1 **1 bod**
a) 9x19 mm Luger
b) 7,65 Browning
c) 7,62 x 39 vz.43

9. Počet nábojů v zásobníku u Pi CZ vz. 75 **1 bod**
a) 15
b) 12
c) 30

10. Uveď, který z nábojů má největší průbojnost **1 bod**
a) 12x70 Winchester
b) 7,62x39 vz.43
c) Luger 9x19 mm

Pro splnění nutno získat nejméně **12** bodů z **15** možných.

splnil

nesplnil

komisař
npor. Bc. Marek SEDLÁK
ZVOVS-SP

komisař
npor. Bc. Daniel MARTINEC
ZVOVS-SP